

Handelingen

2 - 3 - 4 - 5

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1981 - 1982

Vergaderingen van januari **1982**

LEGALISATIE VRIJE RADIO'S
WERKING INTERNATIONAAL CULTUREEL CENTRUM
INFRASTRUCTUURWERKENSOCIALEWOONWIJKEN
DRINGENDE WERKEN BESCHERMDE MONUMENTEN
FINANCIERING MONUMENTENZORG
SAMENSTELLING HOGE RAAD OPENBARE BIBLIOTHEKEN EN
NEDERLANSTALIGE PROVINCIALE COORDINATIECOMITES
BRT-SERIE COLLABORATIE TWEEDE WERELDOORLOG
VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT
SAMENSTELLING COMMISSIES
BELEIDSVERKLARING VLAAMSE EXECUTIEVE
AANPASSINGEN REGLEMENT VAN ORDE
WERKING EN TAAKVERDELING VLAAMSE EXECUTIEVE
RESTAURATIE RETABEL PAROCHIEKERK O-L-V-LOMBEEK
VERTROUWENSKWESTIE
BELANGENCONFLICT

Inhoud

Nr. 2 25 januari 1982

Afwezig met kennisgeving, blz. 23

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 23

Voorstellen van decreet
Indiening, blz. 23

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 63)
Indiening, blz. 24

Boodschappen, blz. 24

Rouwhulde, blz. 24

Motie van orde

Voorstel tot wijziging van de agenda, blz. 24

Sprekers : de heren A. De Beul, J. Van Elewycq, G. Verhaegen

Dringende vraag (R.v.O. art. 64,5)

Dringende vraag van de heer C. Moors tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de legalisatie van de vrije radio's, blz. 25

Vragen (R.v.O. art. 64)

Vraag van de heer R. Declercq tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de werking van het Internationaal Cultureel Centrum, blz. 26

Vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud over de subsidiëring en de coördinatie inzake infrastructuurwerken in sociale woonwijken, blz. 26

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de subsidiëring van dringende werken aan beschermde monumenten, blz. 27

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de bekrachtiging van het financieringsbesluit voor de monumentenzorg, blz. 28

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de samenstelling van de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken en de Nederlandstalige provinciale coördinatiecomités, blz. 28

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de in het vooruitzicht gestelde dertigdelige BRT-serie over de collaboratie tijdens de Tweede Wereldoorlog, blz. 28

Samenstelling van een commissie
Benoeming, blz. 29

Vaste Commissie voor Taaltoezicht

Voordracht van kandidaten voor de benoeming van vijf vaste en vijf plaatsvervangers

de leden, blz. 30

Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve

- 21 (1981-1982)-Nr. 1
Mededeling van de Vlaamse Executieve, blz. 30

Spreker : de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Samenstelling van een commissie
Benoeming, blz. 34

Regeling van de werkzaamheden, blz. 35

Nr. 3 26 januari 1982

Afwezig met kennisgeving, blz. 37

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 37

Voorstel van decreet
Indiening, blz. 37

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 63)
Indiening, blz. 37

Mondelinge vraag (R.v.O. art. 64)
Indiening, blz. 37

Reglement van orde - Aanpassingen
Bespreking, blz. 37

Sprekers : de heren J. De Seranno, verslaggever, A. De Beul, O. Van Ooteghem

Regeling van de werkzaamheden, blz. 43

Interpellaties (R.v.O. art. 65)

Interpellatie van de heer J. Van Elewycq tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de werking van de Vlaamse Executieve, blz. 43

Sprekers : de heren J. Van Elewycq, O. Van Ooteghem, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Reglement van Orde - Aanpassingen
Hoofdelijke stemming, blz. 50

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer A. De Beul tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de taakverdeling binnen de Vlaamse Executieve, inzonderheid de met machtoverschrijding genomen beslissing van 22 december 1981 waarbij aan de Voorzitter van de Executieve de bevoegdheid „Financiën en Begroting” inzake de culturele en persoonsgebonden materies wordt toegewezen, blz. 51

Sprekers : de heren A. De Beul, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, O. Van Ooteghem

Mededeling van de Voorzitter, blz. 58

Samenstelling van Commissies
Benoeming, blz. 58

Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve

- 21 (1981-1982)-Nr. 1
Interpellatie (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de restauratie van het retabel in de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek en de er te treffen beveiligingsmaatregelen
Debat, blz. 60

Sprekers : de heren G. Verhaegen, L. De Greve, P. Van Grembergen, N. De Batselier, E. Vankeirsbilck, A. De Beul, W. Taelman, E. Baldewijns, J. Caudron

Regeling van de werkzaamheden, blz. 93

Nr. 4 27 januari 1982
Morgenvergadering

Afwezig met kennisgeving, blz. 95

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 95

Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve

- 21 (1981-1982)-Nr. 1
Interpellatie (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de restauratie van het retabel in de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek en de er te treffen beveiligingsmaatregelen
Debat (Voortzetting), blz. 95

Sprekers : de heren H. Boel, G. Caudron

Regeling van de werkzaamheden, blz. 103

Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve

- 21 (1981-1982)-Nr. 1
Interpellatie (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de restauratie van het retabel in de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek en de er te treffen beveiligingsmaatregelen
Debat (Voortzetting), blz. 103

Sprekers : de heren A. Denys, J. Dupré, W. Seeuws, M. Capoen, E. Desutter, E. Beysen, mevrouw M. Smet

Regeling van de werkzaamheden, blz. 118

Nr. 5

27 januari 1982
Middagvergadering

Afwezig met kennisgeving, blz. 119

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 119

Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve

- 21 (1981-1982)-Nr. 1

Interpellatie (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur over de restauratie van het retabel in de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek en de er te treffen beveiligingsmaatregelen

Debat (Voortzetting), blz. 119

Sprekers : de heren G. Temmerman, A. Bourgeois, V. Anciaux, T. Delahaye, G. Anthuenis, J. Sleenckx, K. Dillen, H. Weckx, W. Jorissen, mevrouw W. Demeester-De Meyer, de heren F. Vermeiren, G. Gabriels, B. Cools,

A. Steverlynck, J. Valkeniers, G. Cardoen, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, I. Van Belle

Motie betreffende een belangenconflict
Indiening, blz. 152

Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve

- 21 (1981-1982)-Nr. 1

Interpellatie (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de restauratie van het retabel in de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek en de er te treffen beveiligingsmaatregelen

Debat (Voortzetting), blz. 152

Sprekers : de heren J. Valkeniers, A. Diegenant, O. Van Ooteghem, C. Moors, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgele-

genheid, J. Van Elewyck, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid

Motie houdende vertrouwenskwestie tot besluit van de Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve

Hoofdelijke stemmingen, blz. 164

Sprekers : de heren V. Anciaux, T. Delahaye

Motie betreffende een belangenconflict

Bespreking, blz. 166

Sprekers : de heren V. Anciaux, L. Van den Brande

Hoofdelijke stemming, blz. 168

Regeling van de werkzaamheden, blz. 169

5e vergadering

Woensdag 27 januari 1982
Middagvergadering

VOORZITTER : de heer J. Pede

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— **De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.**

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

F. Colla, E. Cuvelier, J. De Loore-Raeymaekers, J. Nutkewitz, M. Van Puymbroeck, gezondheidsredenen.

E. De Groot, P. Peeters, R. Peeters, buitenslands.

F. Houben, A. Laridon, **ambtsverplichtingen.**

L. Van Velthoven, G. Willems, **familieverplichtingen.**

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Presentielijst (R.v.O. art. 31, 1 en 3)

A. d'Alcantara, R. De Backer-Van Ocken, F. Piot, R. van Rompaey.

F. Grootjans, H. Lahaye, H. Vanderpoorten, W. Van Renterghem, F. Verberckmoes.

N. De Batselier, J. Mangelschots, F. Van Acker.

F. Baert, W. Desaeeyere, J. Desseyn, W. Peeters, L. Van Biervliet, F. Vansteenkiste, J. Verniers.

J. Peetermans.

BELEIDSVERKLARING VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

— 21 (1981-1982) - Nr. 1

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67, 9) van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de restauratie van het retabel in de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek en de er te treffen beveiligingsmaatregelen

Debat (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van het debat over de Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve met de daaraan toegevoegde interpellatie van de heer Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de restauratie van het retabel in de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek en de er te treffen beveiligingsmaatregelen.

De heer Temmerman heeft het woord.

De heer G. Temmerman (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse

Executieve, geachte collega's, bij de aanvang van dit debat heeft onze fractieleider de heer Van Elewyck de algemene context geschetst waarin wij de voorliggende beleidsverklaring van de Vlaamse deelregering benaderen.

Ik kan mij dus van elke inleiding onthouden en u meer in het bijzonder spreken over enkele hoofdstukken die mij nauw aan het hart liggen.

Om te beginnen wil ik het hebben over het probleem van de ondergeschikte besturen.

Niemand kan noch zal ontkennen dat de intrinsieke waarde van het lokale bestuur gelegen is in het belang dat gehecht wordt aan een democratisch beleid dat zo dicht mogelijk bij de burger staat.

De lokale besturen beantwoorden immers aan de uitgangsbeginselen van het democratisch bestel zelf. Zij kennen aan de plaatselijke bevolking in belangrijke mate een eigen verantwoordelijkheid toe voor het realiseren van een beleid dat haar onmiddellijk aanbelangt.

Het lokale bestuur is dan ook het aangewezen niveau voor de realisatie van de tendens naar grotere democratisering en naar nog meer betrokkenheid van de burger bij het beleid, ook buiten het verkiezingsmoment.

De hedendaagse samenleving stelt steeds grotere eisen aan deze **beleidsvoering**, wat tot reële spanningen leidt.

In de allereerste plaats wordt van dit beleid doelmatigheid verwacht.

Temmerman

Aan de hedendaagse overheidsopdrachten ter behartiging van de sociale, economische en culturele ontwikkeling worden nieuwe eisen gesteld op het gebied van de **personeelskwalificaties** en -specialisaties, de **beleidsmethode** en technieken, de inrichting van diensten en voorzieningen, de financiële draagkracht.

Hoewel de onaangepastheid van de lokale structuren reeds in 1937 door het Studiecentrum voor de hervorming van de Staat in het licht werd gesteld, hebben wij tot 1976 moeten wachten om tot grotere leefeenheden te komen.

Maar het zou een grote vergissing zijn te denken dat de fusies van de gemeenten alle problemen hebben opgelost. De hervormingen mogen zich geenszins beperken tot die **samen-smelting** zelf.

Als men tot een aangepaste **bestuurskracht** wenst te komen, moeten deze hervormingen evenzeer slaan op, rationale werking, **beleidsvorming**, middelen en bevoegdheden, zelfstandigheid en integratie, de democratische inrichting en de besluitvorming. Tot op vandaag is in het bereiken van deze objectieven geen grote vordering gemaakt.

Twee belangrijke factoren, die in het bijzonder onze aandacht verdienen, oefenen nog steeds, en ik zou zeggen steeds **méér**, een rem uit op de **werkingsmogelijkheden** van de gemeentebesturen, met name het **administratieve toezicht** en de financiële situatie. Deze remmen worden opgeheven om te komen tot echt **bestuurskrachtiger** gemeenten. De **samengevoegde** gemeenten mogen niet de som blijven van de zwakheden van hun voorgangers. De organisatie van de gemeenten moet de kern vormen van een **werkelijk** decentralisatie.

Daarom willen wij ons met klem verzetten tegen elke politiek die zou leiden naar een zogenaamde **parastatalisering**, zoals ze door de vakbonden wordt genoemd. Men krijgt immers de indruk, dat de Vlaamse Gemeenschap onder bepaalde politieke druk

de neiging heeft de voorkeur te verlenen aan parastatale instellingen in plaats van aan gemeentelijke of intercommunale diensten. Deze politieke druk wordt dan gesitueerd binnen de kritiek, die op enkele intercommunale verenigingen werd geuit onder meer inzake gebrek aan politieke democratie, inzake overdreven honoraria, zitpenningen enz. Bij ons weten is nooit een ernstig onderzoek over deze klachten gebeurd. Van onze kant hebben wij geen enkel bezwaar dat ter zake een grondig onderzoek wordt ingesteld, maar wij kunnen geenszins aanvaarden dat het kind met het badwater zou worden weggegooid.

Hoewel de centralisatiepolitiek in bepaalde domeinen verantwoord kan zijn omwille van de complexiteit van de problemen mag dit in geen geval leiden tot een complete ontmanteling van de lokale verantwoordelijkheid en van een letterlijke afbouw van de gemeentelijke autonomie. Ik verwijs hier meer bepaald naar recente voorbeelden inzake brandbestrijding en -voorkoming, bibliotheekwezen, slachthuizen enz., waarbij weliswaar onbetwistbaar positieve resultaten door globalisatie en centralisatie worden bereikt, maar die er toch telkens weer op uitdraaien, dat de autonomie en het initiatiefrecht van de gemeenten compleet wordt uitgeschakeld.

Opdat deze trend zich niet zou doorzetten op een aantal domeinen waar de gemeenten nog daadwerkelijk een impact hebben, moeten dringend maatregelen worden genomen om het administratief toezicht te reorganiseren en het te herleiden tot één enkel niveau, zodat per materie nog slechts één enkele voogdijoverheid optreedt. De **machtiging** en het **goedkeurings-**toezicht moeten aanzienlijk worden verlicht. Wij stellen voorop dat dit toezicht voortaan zou worden uitgeoefend met het oog op de volgende doelstellingen : de wettelijkheid van de gemeentelijke beslissingen, het **begrotingsevenwicht**, de juistheid van de rekeningen en het statuut van het gemeentepersoneel. Zodra deze doelstellingen bereikt en geëerbiedigd zijn, is er geen reden meer om nog toezicht te houden op beslissingen, die niet anders inhouden dan de uitvoering van de besluiten, die bij de

goedkeuring van de gemeentebegroting zijn genomen, en binnen de perken van de uitgetrokken kredieten blijven. De overdreven betutteling van de gemeenten werkt remmend en tijdrovend en doet talrijke nuttige initiatieven om tijdverlies teloorgaan.

Dames en heren, anderzijds stellen wij dat een inspanning moet worden geleverd om de **precieze termijnen** te respecteren.

Ten einde hun beslissingen snel en doelmatig te kunnen nemen en hun inwoners een maximum aan diensten te waarborgen, moeten de gemeenten een beroep doen op de meest moderne technieken inzake informatica en automatisering.

In hetzelfde kader moet aan de gemeenten de mogelijkheid worden geboden om zelf actief aan planning te doen, onder meer door het opstellen van een inventaris van hun mogelijkheden en behoeften door een keuze te maken tussen deze behoeften en een aantal prioriteiten vast te leggen in een meerjarenplan en door de begroting te hanteren als een instrument ter uitvoering van dit meerjarenplan. Dit veronderstelt, dat zekerheid wordt geboden omtrent de inkomsten, die zij uit verschillende fondsen mogen verwachten over een periode van verschillende jaren. Er is immers geen sprake van gemeentelijke autonomie zonder financiële autonomie.

Thans bevinden de gemeenten zich in de rampzalige situatie waarbij de eigen inkomsten voortdurend dalen en in de inkomsten uit de subsidiëring van werken stagneren. Daarenboven verkleint de Staat voortdurend zijn aandeel in het gemeentefonds.

Tegelijkertijd belast de centrale overheid de gemeenten altijd weer opnieuw met bijkomende opdrachten waarvoor geen passende vergoedingen worden uitgekeerd zodat de gemeenten een tweede keer onder het gewicht van de centrale overheid gebukt gaan.

Ik denk in dat verband en bij wijze van voorbeeld aan de financiële lasten, die uit de toepassing van de **OCMW-wetgeving** voortvloeien en dichter bij ons aan het bibliotheekdecreet.

Uit de beleidsverklaring blijkt, dat de

Temmerman

criteria tot verdeling van de gemeentefondsen zullen worden herzien. Zolang de dotatie van het gemeentefonds echter blijft afnemen, is een fundamentele herziening niet aangewezen, want ofwel leidt zij dan tot dramatische minderontvangsten voor sommige gemeenten, ofwel, wanneer men alle verworvenheden zou willen handhaven, zullen de nieuwe criteria dode letter blijven.

We hechten bijzonder veel belang aan de passage waarin sprake is over het afschaffen van de betoelaging van de gemeentelijke werken.

Het komt ons voor dat dit zou kunnen leiden tot een nieuwe werkwijze, die heelwat problemen zou oplossen en tot een grotere efficiëntie zou leiden.

Als men weet, dat een dossier om toelage te verkrijgen bij uitvoering van werken niet minder dan 26 tussenstadia moet doorlopen, kan men alleen hopen dat de nieuwe werkwijze zo spoedig mogelijk zal worden ingevoerd.

Als absolute voorwaarde stellen wij evenwel dat wat aan financiële middelen vrijkomt onder geen enkel voorwendsel bij het gemeentefonds mag worden gevoegd. Deze maatregel zou er enkel toe leiden, dat de bestendige amputatie door de centrale regering van het gemeentefonds van de dotatie schijnbaar zou worden afgeremd. Daarom stellen wij voor dat het pakket aan financiële middelen, dat bestemd is voor de betoelaging van werken, leveringen en diensten via een apart investeringsfonds op basis van objective criteria jaarlijks over alle gemeenten zou worden verdeeld.

Misschien zult u mij zeggen dat bepaalde van deze objectieven tot de bevoegdheid behoren van de nationale wetgever. Ook als dit zo is, kan niet worden ontkend dat de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen aan de gewesten de bevoegdheid met betrekking tot de organisatie van de procedures heeft toegekend. Hier ligt dus duidelijk de mogelijkheid om onze gewesten een grotere bestuurskracht te geven. We rekenen er stellig op dat van de beloften om bij de nationale rege-

ring aan te dringen opdat de gemeentewet spoedig zou worden herzien, werk zal worden gemaakt.

In de nieuwe gemeentewet zouden de bepalingen met betrekking tot de voorgedij samengevat moeten worden in één of twee artikelen, die de artikelen 78 tot 89 van de huidige gemeentewet kunnen vervangen. In afwachting dat de gemeentewet gewijzigd is, moet de Vlaamse Executieve, binnen de haar toegekende bevoegdheid, alle maatregelen voorbereiden of nemen, die de gemeentelijke autonomie kunnen verstevigen en de lokale besturen dichter bij hun bevolking brengen.

Indien de Vlaamse Gemeenschap hierin niet zou slagen, dan zou de hervorming der instellingen spijtig genoeg een nutteloze operatie zijn geweest.

Ik zal inkorten, mijnheer de Voorzitter, want anders zal ik mijn spreektijd overschrijden. Ik wil nog enkele woorden zegen over het hoofdstuk epuratie en repressie. Hieruit blijkt dat de Vlaamse Executieve de Raad uitnodigt om de besprekingen over de sociale gevolgen van de epuratie en repressie te hervatten. Onze fractie heeft met enige verwondering en niet zonder spijt kennis genomen van de beperking van deze uitnodiging ten opzichte van wat in de vorige regering was overeengekomen.

Ik herinner er hieraan dat op 1 juli 1981 in uitvoeris van de regeringsverklaring, een werkgroep werd samengesteld, die tot opdracht had gekregen een inventaris op te maken van de sociale en menselijke gevolgen door de slachtoffers van de oorlog, met name ook voor de Spaanse burgeroorlog en voor de slachtoffers van de repressie.

Er was toen onder alle betrokken partijen een consensus ontstaan over de noodzaak in de allereerste plaats een inventaris op te stellen van de sociale en menselijke gevolgen voor alle slachtoffers van de oorlog en voor de uitvoeris daarvan, niet in het minst voor diegenen, die in diverse opzichten voor de onafhankelijkheid van ons land, voor de vrede en voor hun medemens hebben en goed op het spel hebben gezet en waarvan er nog vele dui-

zenden wachten op de rechtmatige vergelding van het leed, dat ze daarvoor hebben geleden.

De Vlaamse deelregering schijnt dat gedeelte van de slachtoffers van de oorlog te hebben vergeten, vermits wij nu enkel worden uitgenodigd om de bespreking te hervatten over de sociale gevolgen van de epuratie en de repressie.

Mag ik u vragen, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, ons hieromtrent concreet te willen zeggen wat uit deze passage moet worden begrepen en of u bereid bent de opdracht te verruimen in de zin zoals ze reeds in de vorige zitting ten behoeve van de bijzondere werkgroep die op 1 juli werd geïnstalleerd door het Bureau van de Vlaamse Raad werd omschreven.

Dit is een probleem waaraan wij als socialisten het grootste belang hechten.

Wij zouden immers moeilijk kunnen aanvaarden, dat de Vlaamse regering in haar eerste beleidsverklaring een belangrijk gedeelte van de Vlaamse bevolking, dat in tijden van hoge nood blijken van grote burgerzin heeft gegeven, een kaakslag zou toedienen.

Het weze mij toegelaten ook nog zeer bondig iets te zeggen over de passage in verband met de maatschappijen en intercommunales voor nutsvoorzieningen en dergelijke.

Het verbaast mij dat de Vlaamse Executieve in deze opsomming de gemeentebedrijven schijnt te hebben vergeten, hoewel zij in dit domein nochtans een belangrijke en verdienstelijke rol vervullen. Eens te meer pleit ik met de grootste aandrang opdat zonder verder uitstel een wettelijke beschikking zou worden getroffen, die het de gemeente moet toelaten de bedeling van de nutsvoorzieningen op hun grondgebied aan één en dezelfde bedeler toe te vertrouwen.

De fusies van gemeenten hebben voor gevolg gehad, dat vandaag in ons Vlaamse land nog vele gemeenten bestaan, op wier grondgebied de nutsvoorzieningen door twee, drie en soms mee; intercommunale bedrijven of maatschappijen worden verze-

Temmerman

kerd, met als resultaat dat de inwoners vaak het slachtoffer zijn van ergerlijke **discriminaties** inzake tarieven en aansluitingsvoorwaarden en meestal geconfronteerd worden met een ingewikkelde administratieve procedure.

In weerwil van de beloften, die ter zake door de opeenvolgende Ministers van Binnenlandse Zaken – ik denk aan de heren Michel, Gramme, Boel, Busqain, Moureau en misschien vergeet ik er nog een paar – werden gedaan, is van een wettelijke beschikking om hier orde op zaken te stellen niets terechtgekomen.

Het is de hoogste tijd dat aan de nieuwe gemeenten het recht wordt toegestaan om te beslissen welke **intercommunales** op hun grondgebied met de nutsvoorzieningen worden belast en dat zij worden ontheven van de wettelijke verplichtingen om de vaak ongunstige financiële gevolgen mee te slepen van beslissingen, die door de vroegere entiteiten ter zake werden genomen.

Het is zinloos in de beleidsverklaring voor rationalisatie, grotere doorzichtigheid, hergroepering en dies meer te pleiten als het vandaag nog niet eens mogelijk is dat deze objectieven binnen de eigen gemeentegrenzen kunnen worden bereikt.

Inzake het OCMW is, het absoluut noodzakelijk dat maatregelen worden getroffen om de wet derwijze aan te passen, dat de gemeenten niet langer onder de financiële lasten van deze instelling bezwijken.

Het volstaat alleen maar te verwijzen naar de financiële verplichtingen, die voor de **OCMW's** voortvloeiën uit de toenemende bezuinigingen en verscherpingen van de **regelementering**, die door de arbeidswetgeving op werklozen en dergelijke worden toegepast.

Al wie om één of andere reden zijn steun verliest en er geen kan bekommen, wordt naar het OCMW verwezen, waarvan de financiële lasten achteraf automatisch op de gemeenten terecht komen.

Op die wijze ontlast de centrale over-

heid zich van een aantal verplichtingen die zij in alle stilte naar de gemeenten afschuift.

Hetzelfde geldt voor de verplichte financiële tussenkomsten in de tekorten van de openbare ziekenhuizen, die voor de gemeenten – of voor sommige althans – ondraaglijk worden.

Mijnheer de Voorzitter, graag had ik nog verder uitgeweid over het hoofdstuk van de gezondheidszorg. U hebt mij echter vijftien minuten spreektijd toegestaan en ik wil mij graag schikken naar uw wens, hoewel onze fractie mij een langere spreektijd had toebedeeld. Ik hoop dat wij bij de bespreking van de begroting van dit departement de kans krijgen op deze materie nader in te gaan.

Wat onze fractie betreft, kunnen wij in grote lijnen de beleidsbepalingen inzake het hoofdstuk gezondheidszorg onderschrijven, hoewel wij vanzelfsprekend voor bepaalde detailpunten nog meer nadruk willen leggen op de objectieven die wij, als partij, wensen na te streven. Ik herhaal het, wij zullen daar ter gelegenheid van de bespreking van de begroting uitgebreid op terugkomen. **(Applaus bij de SP en de W)**

De Voorzitter : De heer Bourgeois heeft het woord.

De heer A. Bourgeois (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, geachte collega's, wat ons in de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve in de eerste plaats verheugt en wat wij vandaag, zij het in korte bewoordingen, willen onderstrepen, is in elk geval het feit dat met zo grote nadruk wordt verwezen naar de noodzaak van decentralisatie en deconcentratie en dat zelfs met een gans hoofdstuk wordt verwezen naar de rol van de ondergeschikte besturen in de toekomstige structuur van onze Vlaamse deelregio.

Er wordt klaar en duidelijk gezegd dat deze vorm van Staatshervorming, met name de, installatie van deze Executieve en de erbij horende administraties, niet mag leiden naar een nieuwe vorm van centralisatie op Vlaams niveau. Ik kan niet nalaten dit even te onderstrepen. Het verheugt mij ook

dat u dit niet alleen in de algemene principiële verklaring stelt, maar dat u ook letterlijk, met voorbeelden en intenties, die duidelijk omschreven zijn, aantoonst hoe deze decentralisatie zal verlopen, met name een werkelijk belangrijke ontmanteling van de **voogdijvormen**, een ander systeem voor de toekenning van **subsiëeringspakketten** voor werken, alsook de nieuwe rol voor het provinciale niveau, waarvan u zegt dat het een beleidsniveau zal zijn op supra-locaal niveau. Op vele vlakken is dit een nieuwe taal die wij werkelijk waarderen. Wij hopen dan ook dat het hier niet bij woorden zal blijven.

Want wij willen u erop wijzen, mijnheer de Voorzitter, achtbare leden van de Executieve, dat er nog een groot wantrouwen in de ondergeschikte besturen blijft bestaan. Men zegt dat het niet zal veranderen, dat de Vlaamse regering even centraliserend zal optreden als de Belgische regering in het verleden.

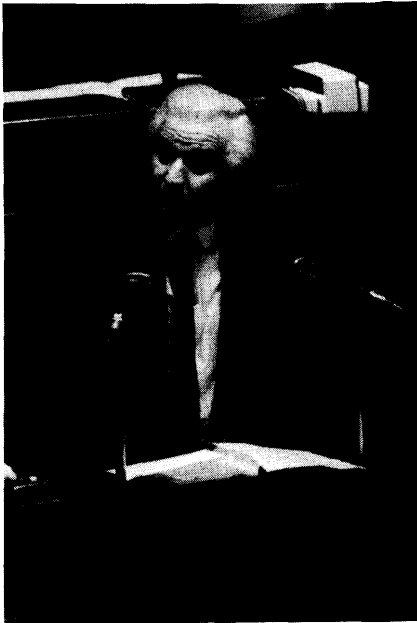
Ik hoop dat hetgeen in uw intenties naar voor komt, waarheid zal worden.

Mag ik eraan herinneren dat de Belgische staat nooit de Vlamingen heeft gelukkig gemaakt met haar vormen van centralisatie. U kunt van mij aanvragen dat u de Vlamingen **evenin** met een Vlaamse centralisatie zult gelukkig maken.

Ik ben blij dat u vanaf de start uw intenties in dit verband niet in het onduidelijke laat.

Mag ik nog even een tweede aspect van de beleidsverklaring onderstrepen, dit echter met ietwat minder enthousiasme. Het betreft het hoofdstuk ruimtelijke ordening en huisvesting en meer speciaal de stadsvernieuwing.

Mijnheer de Voorzitter, ik waardeer het ten zeerste dat u nogmaals onderstreept wat reeds vroeger is gebeurd, met name dat u in het kader van de ruimtelijke ordening en huisvesting eerder denkt aan wooninbreiding dan woonuitbreiding en dat u met zoveel woorden hier verklaart de rol van de stadsvernieuwing in deze materie niet te vergeten.

De heer V. Anciaux (VU) bij zijn betoog

Ik geloof nochtans dat het méér dan nodig is, bijna zo nodig als brood in de kast, dat een dynamisch beleid, een doorgedreven beleid van stadsherwaardering wordt ingezet en voortgezet.

Ik zeg „ingezet” omdat wij momenteel ter zake nog in de kinderschoenen staan. Men kan inderdaad niet zeggen dat 1981, het jaar van de sensibilisatie, van de campagne voor de stadsvernieuwing, een doorbraak op het gebied heeft gekend. De redenen zijn niet ver te zoeken.

Vooreerst, louter technisch gezien, is het een gemeentelijke materie met subsidies van de overheid, doch een opdracht die de gemeenten praktisch niet aankunnen wegens de ingewikkeldheid en de omvang ervan.

Bovendien is het financieel een zeer zwaar beleid, dat op het huidig ogenblik de gemeenten eveneens moeilijk aankunnen.

Verder is momenteel het nodige instrumentarium niet aanwezig. Ik zeg

niet dat de Executieve, in het verleden nog geen pogingen heeft ondernomen of maatregelen heeft getroffen met de bedoeling iets te realiseren. Integendeel, ik herinner aan de verschillende nieuwigheden in het instrumentarium, onder meer de verwerving – premies voor bestaande woningen, het arsenaal van sanerings- en slopingspremies, het koninklijk besluit van 15 december 1978 inzake stadsrenovatie.

Wij weten dat dit alles ‘bestaat, doch wij weten ook, mijnheer de Voorzitter, dat het nog niet operationeel is geworden.

Ik geloof niet dat men op dit vlak, buiten de inspanningen die door bepaalde grotere steden werden gedaan, kan stellen dat door vele gemeenten op dat gebied reeds iets kon worden gerealiseerd. Ik weet dat in het jaar van de stadsvernieuwingscampagne bijna het gans jaar door hard is gewerkt worden aan een nieuwe tekst van organiek koninklijk besluit of tot wijziging van het vroegere bestaande koninklijk besluit. Alhoewel verschillende keren de publikatie werd afgekondigd, is dit niet gebeurd. Als ik nu hoor wat in dit nieuwe koninklijk besluit zou hebben gestaan, ben ik bijna blij dat het niet gepubliceerd werd. Ik geloof dat de maatregelen die erin voorkwamen veel te beperkt werden opgevat.

Ik geloof niet dat het nu het ogenblik is om in detail op deze materie in te gaan. Doch terwijl het nog mogelijk is werkelijk op wetgevend gebied aan deze materie iets te doen, wil ik u vijf regels meegeven, mijnheer de Voorzitter. Deze regels kunnen volgens mij niet worden overschreden, anders zullen wij op het gebied van de stadsherwaardering en op het gebied van de wooninbreiding zeer weinig resultaat bereiken.

De eerste regel is dat de mogelijkheid moet worden geschapen om het grootst mogelijke aantal partners bij de stadsrenovatie te laten meewerken. Ik denk niet alleen aan de steden en gemeenten, maar ook aan de OCMW's, de kerkfabrieken, de Nationale Maatschappij voor Huisvesting, de plaatselijke bouwmaatschappijen en ook de particulieren. Ik stel mij zelf de vraag

of het niet noodzakelijk is, binnen een samenwerkingscontract tussen gemeentebesturen en particulieren, bepaalde delen van de stadsvernieuwing te laten realiseren door particuliere vennootschappen en individuele particulieren.

Ten tweede, moet het in het KB duidelijk gesteld worden dat gemeenten en steden hun opdracht kunnen delegeren aan *intercommunales*, die toch opgericht zijn om de steden en gemeenten bij te staan of zelfs als het ware te vervangen op gebieden waar de gezanten het zelf technisch niet aankunnen.

Ten derde, moeten er een aantal technische vereenvoudigingen worden ingevoerd. Nog altijd is het nodig in het kader van de aanvaarding van een project voor stadsvernieuwing een structuurplan op te stellen.

De opmaak van een structuurplan neemt drie à vier jaar in beslag en dit is in de werkelijkheid niet haalbaar vooral niet voor kleine projecten van stadsvernieuwing.

Ten vierde – en dat is voor mij een zeer belangrijk punt – moet er hetzij op gewestelijk niveau, hetzij op gemeentelijk niveau een coördinatie komen tussen alle diensten, departementen, administraties die bij een project van stadsvernieuwing betrokken zijn. Wanneer men de inventaris opmaakt van al de betrokken diensten, tot en met de inspectie van financiën, dan komt men tot 20 à 25 diensten die betrokken worden bij een project van stadsvernieuwing van enige omvang. Er moet dus coördinatie komen om tijd te sparen, om tegenstrijdige beslissingen te voorkomen en om onwil van de ene partij ten opzichte van de andere te vermijden.

Mijnheer de Voorzitter, er moeten ten slotte ook financiële middelen ter beschikking worden gesteld. Ik weet dat dat een moeilijke zaak is, maar ik vraag me af of het niet gemakkelijker is dan men op het eerste zicht zou denken. Vroeger is er in de urbanisatie via de BPA's en de woonuitbreiding zeer veel geld gestoken. Dat is duidelijk. Er werden zeer veel hectaren land aangekocht en langs de wet-Brunfaut zeer grote infrastructuur ge-

Bourgeois

bouwd. Ik vraag mij af of een deel van dit pakket niet moet overgedragen worden aan de wooninbreiding, zodanig dat daar financiële middelen ter beschikking komen om het beleid te realiseren.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, ik heb tenslotte nog een klein derde hoofdstuk. De Executieve – en dat verheugt ons – nodigt ons klaarblijkelijk met eenparigheid van stemmen uit om onze besprekingen voort te zetten over de sociale gevolgen van de repressie en de epuratie. Tijdens de vorige zitting zijn wij daarmee reeds begonnen en hebben wij aan de Voorzitter van de Raad een voorstel gedaan om een werkgroep of commissie, samengesteld uit leden van deze Raad, te installeren om deze materies te bespreken.

Het Bureau heeft daarop positief gereageerd en een werkgroep aangesteld. Spijtig genoeg heeft deze werkgroep slechts laat zijn werkzaamheden kunnen aanvatten en zijn wij niet diep op de materies kunnen ingaan.

Wat wij wel van in den beginne hebben kunnen vaststellen, is dat er, mijns inziens, een open, rustige sfeer aanwezig was, die liet voorzien dat een zakelijk debat over deze materies mogelijk zou geweest zijn.

Vandaar mijn drie vragen. Aan de collega's van de Vlaamse Raad vraag ik dat wij, in deze Raad, onder Vlamingen, in de mogelijkheid zouden zijn zo vlug mogelijk de materies van de gevolgen van de repressie te bespreken, een inventaris op te maken, te onderzoeken waarover het precies gaat – en soms waarover het nog slechts gaat – ook om naar oplossingen te zoeken.

Aan de Voorzitter van de Raad vraag ik dat hij, zoals zijn voorganger, zou bereid zijn een werkgroep te installeren en zo vlug mogelijk tot de verschillende fracties van deze Raad een verzoek te richten om aan de samenstelling van dergelijke werkgroep mede te werken.

Ik richt mij ook tot de Executieve. Het is inderdaad zó dat deze materie zeer ingewikkeld is. Het is een zeer omvangrijke materie ; het is een zeer

technische materie ; het is een materie die verspreid ligt over tientallen wetten en verschillende wetgevingen. Daarbij stelt zich ook nog de vraag over de bevoegdheid van onze Raad in deze materie. Ik vrees dat wij zonder enige logistieke steun van specialisten in elk van deze materies niet tot een afdoend grondige studie zouden kunnen komen.

Wanneer een dergelijke werkgroep wordt geïnstalleerd en wanneer wij in deze Raad ook werkelijk bereid zijn tot een open gesprek over deze materies, vraag ik u als Executieve, aan deze commissie deze nodige logistieke steun te willen verlenen, opdat wij de problemen, ook technisch, zouden aankunnen en tot een zo ruim mogelijke consensus komen over datgene wat eventueel in deze Raad mogelijk is en vanuit deze Raad wellicht naar het nationale Parlement toe zou kunnen gedaan worden. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, collega's, de staats-hervorming die door de jongste grondwetsherziening en de wetten van 8 en 9 augustus 1980 werd doorgevoerd heeft de Volksunie met alle mogelijke middelen bekampt.

De Vlaamse Gemeenschap kreeg al te weinig bevoegdheden en financiële middelen. De belachelijke geringe financiën werden ter beschikking gesteld bij wijze van dotaties op basis van voor Vlaanderen onrechtmatig nadelige verdeelsleutels.

Bovendien werd een structuur opgebouwd die het tegendeel was van eenvoud en geenszins voldeed aan de noodzakelijke voorwaarden van reële autonomie. Integendeel, zowel wat de nieuwe instellingen en hun samenstelling, als wat de bevoegdheden en de financiële middelen betreft, bleef de overlappende band met het centraal gezag zeer sterk aangespannen.

Als Vlaams nationale partij kon en kan de Volksunie zich niet tevreden stellen met zulk een „solden-federalisme” met zulk een „Ersatz-autonomie”. Vandaag zijn wij meer dan ooit overtuigd van onze stelling. Wij zijn

er meer dan ooit van overtuigd dat slechts een confederatie de structuur kan zijn waarbinnen een echte werking mogelijk is en waarbinnen het zo noodzakelijke beleid kan gevoerd worden.

Nog geen twee jaar zijn verlopen, de nieuwe instellingen hebben amper gewerkt en reeds gaan er trouwens meerdere stemmen op om ons gelijk te geven. Ik ben er eveneens van overtuigd dat in de eerstvolgende dagen en weken in allerhande instanties nog meer de nadruk zal gelegd worden op de noodzaak van de uitbreiding van de autonomie. Ik denk dan aan gezagvolle syndicale en andere sociale organisaties waarin meer en meer de roep opklinkt tot grotere en zelfs uitgebreide autonomie, noodzakelijk voor het eigen beleid. Ik vermeld in dit verband het Algemeen Christelijk Vakverbond, de Landelijke Bedienden-centrale en ook de Vlaamse Patroonsorganisaties. Dit misbaksel van een staatsstructuur kan niet werken, mevrouw en heren Ministers.

Deze verdeling van macht en geld is onhoudbaar. De sociaal-economische crisis heeft een stroomversnelling teweeggebracht. Veel meer dan de culturele verschillen hebben de verschillen in sociale en economische structuur en de verschillen in economische opties en maatschappij-visie de twee volkeren van dit land uit elkaar gedreven.

De gevolgen laten zich duidelijk voelen. De internationale crisis die in heel de westerse geïndustrialiseerde wereld wordt gevoeld, treft vooral België. Ten overstaan van de Derde Wereld behoort inderdaad België nog tot de rijke landen, maar in die Derde Wereld kijkt men tegen de crisis aan in honger, ellende en ziekten. Daar overleven ze de crisis niet, daar sterven honderd miljoenen mensen. Ten overstaan van de Westerse industrielanden echer maakt België het bijzonder slecht. Het is onnodig al de dramatische cijfers hier nog eens te herhalen. Ze zijn de jongste dagen al genoeg verspreid en genoegzaam gekend. De bijzondere kwetsbaarheid van België, geachte collega's, is in hoofdzaak het gevolg van de slechte staatsstructuur. Wij zijn inderdaad onbekwaam gebleken. Enerzijds is

Anciaux

een Belgisch beleid niet meer mogelijk en anderzijds beschikt Vlaanderen niet over de nodige wapens om zelf een coherente politiek te voeren. Dit is bijzonder erg voor Vlaanderen want het beschikt over alle troeven om de crisis aan te kunnen : werkkraft, ondernemingslust, creativiteit, brains, gezond verstand, zin voor verantwoordelijkheid en redelijkheid en financiële middelen.

Maar samen met het failliet van België ziet Vlaanderen zijn wezenlijke bestanddelen ook aftakelen.

Dames en heren uit de drie traditionele partijen, de verantwoordelijkheid van hen die het federaliseringsproces hebben verhinderd is dan ook zeer groot. Ik hoop dat u in de eerstvolgende maanden en jaren met deze woorden niet zult blijven lachen maar ten volle uw verantwoordelijkheid zult aanvoelen.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse gemeenschapsregering, de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve klinkt in heel wat opzichten zeer mooi. Ik wil dit niet ontkennen, integendeel, ik verheug mij hierover. Ik verheug er mij des te meer over omdat ik, niet zonder fierheid, mag getuigen dat de inbreng van de Volksunie niet weg te vagen is in deze beleidsverklaring en dat deze inbreng trouwens duidelijk merkbaar is.

Ik verheug er mij ook over omdat heel de Vlaamse Executieve erachter staat. Het getuigt van een Vlaams bewustzijn waaraan ik, ondanks alles, veel waarde hecht.

Maar hoe dan ook, het blijven altijd woorden en woorden vervliegen vlug. De Volksunie zal de partijen van de gemeenschapsregering vanaf nu beoordelen op hun daden, meer bepaald de CVP en de PW die van bij de start de kans hebben gemist om een nieuwe, echte Vlaamse politieke cultuur op te bouwen.

Door de band te leggen met de Belgische regering en de versleten Belgische politieke gewoonten te kopiëren op de Vlaamse deelregering hebben die partijen de negatie gebracht van wat echte onafhankelijkheid kan en

moet zijn.

Ik waarschuw deze partijen dat de beproefde politieke methode van dubbelzinnigheid niet zal slagen.

De Volksunie zal voortdurend de antithese maken tussen de toe te juichen radicale vlaamsgezindheid van deze partijen in de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve en hun toegevingen aan de Waalse chantage in de Belgische regering.

De heer A. Diegenant : Men moet kunnen geven en toegeven.

De heer V. Anciaux : De mogelijkheden van deze instanties zijn al te gering. Het is trouwens misleidend te durven spreken over een eigen gezondheidsbeleid.

Een eigen gezondheidsbeleid is niet te voeren binnen de door de wetgeving van 8 augustus 1980 toegestane mogelijkheden. Men kan zich alleen wat kaderen in het geheel dat centraal werd bepaald, in de politiek die centraal werd vastgelegd.

Het is trouwens misleidend te spreken over onze mogelijkheden om als Vlaamse Gemeenschap een uitbouw van Vlaamse welzijns- en gezondheidsinstellingen in Brussel te verzekeren.

Mevrouw de Minister zal al te goed weten dat de mogelijkheden waarover wij, in het kader van de wetten van augustus 1980, beschikken, bijzonder beperkt zijn. Maar hoe gering ook de mogelijkheden, hoewel deze zogenaamde Vlaamse regering slechts een Executieve is en deze Raad geen autonoom Vlaams parlement, toch betekenen zij voor de Volksunie instrumenten die wij met alle macht moeten gebruiken.

Wij menen dat de Vlaamse regering zich beslist en bewust moet klaar maken om de beleidstaak in Vlaanderen in zijn volle omvang over te nemen wanneer het centraal Belgisch mechanisme in gebreke blijft of stilvalt.

Indien de Vlaamse regering inderdaad bereid is het niet bij mooie woorden te laten en de krachtlijnen van een aangepast beleid uit te voeren, dan zal immers onvermijdelijk en al te

vlug blijken dat de thans bestaande beschikbare instrumenten en middelen erg ontoereikend zijn ; dan zal ze zich al te vlug verplicht gevoelen een veel bredere omvang aan haar mogelijkheden te geven.

Samen met een extensief en expansief gebruik van de wettelijk voorziene middelen moet de Vlaamse regering alle initiatieven nemen, ten eerste, om de bevoegdheden maximaal uit te breiden tot alles waarover Vlaanderen zelfstandig in staat is, en ten tweede, om zo vlug mogelijk te beschikken over het maximum van eigen financiële middelen. Zij mag bij het nemen van die noodzakelijke initiatieven de conflicten met de Belgische regering niet vrezen of ontwijken. In de praktijk en minimaal moeten de bestaande wetten maximaal worden gebruikt. Dit betekent :

1. dat de Vlaamse regering een krachtadig initiatief moet nemen tot federalisering van de vijf economische sectoren die onder de bevoegdheid van de Belgische regering zijn gebleven.

In dit verband hoop ik dan ook dat de partijen die de meerderheid in deze Vlaamse regering vormen, zich niet zullen beperken tot het sturen van een woordvoerder naar dit spreekgestoelte om daarvoor te pleiten maar dat zij inderdaad in de Vlaamse regering zelf krachtadig alle initiatieven zouden nemen om de federalisering van deze vijf nationaal gebleven sectoren samen met de centrale regering te regelen en dit kan best in het kader van de huidige wetgeving.

2. Dit betekent eveneens dat zij krachtadig in het overlegcomité moet eisen dat de dotatie snel wordt afgebouwd door de maximale *ristorno's* van belastingen in te schrijven in de Rijksmiddelenbegroting. Deze financiële middelen zullen trouwens meer dan nodig zijn om de wettelijk voorziene bevoegdheden maximaal te kunnen uitoefenen. Ik denk hier aan de ondersteuning van de bouwsector, aan vernieuwende investeringen, waarvoor kapitaal vereist is, ik denk ook aan de zo noodzakelijke herstructurering van de traditionele nijverheden, aan het stimuleren van nieuwe technologieën, aan de uit-

Anciaux

bouw van een eigen Vlaamse arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding.

Ik wil hier dan ook, **vanop** de tribune van de Vlaamse Raad zeer duidelijk stellen dat wij moeten oppassen voor de volmachten waarover de Belgische regering beschikt en er vooral moeten over waken dat zij ze niet zal gebruiken op terreinen waar de Vlaamse Raad nu reeds wettelijke bevoegdheden zou kunnen uitoefenen.

Ik wil **u** er trouwens voor waarschuwen op te passen voor een systeem van bijkomende dotaties die wellicht door de Belgische regering bij volmachten zouden worden gebruikt. Een systeem van bijkomende dotaties die overigens wettelijk niet zijn toegestaan en waarbij opnieuw onrechtmatige verdeelsleutels zouden worden gehanteerd. Het is noodzakelijk dat de financiële middelen worden uitgebreid en het is ook mogelijk binnen de wetgeving de **ristorno's** maximaal te regelen van de voorziene belastingen die in de wetgeving zijn ingeschreven.

Een praktisch en minimaal gebruik betekent dat er maximaal moet worden gebruik gemaakt van de mogelijkheden ook op een derde vlak. Namelijk, dat de Vlaamse regering krachtadig de autonome bevoegdheid moet opeisen tenminste voor het universitair onderwijs en voor het wetenschappelijk onderzoek. Dit is een extensieve en expansieve interpretatie van de huidige grondwetgevende bepaling.

Ten vierde betekent dit dat zij spoedig en autonoom, met respect voor de schoolvrede, de aanpassingen moet doorvoeren in het onderwijs. De aanpassingen die nodig zijn om de jonge mensen en ook de volwassenen adequaat voor te bereiden op de vereisten van een moderne economie, op de internationale arbeidsverdeling en haar consequenties, op de reële noden en mogelijkheden van een efficiënte welzijnzorg of derde arbeidscircuit.

Ten vijfde betekent dit dat de Vlaamse regering spoedig en autonoom alle initiatieven moet nemen om het ge-laat van Vlaanderen te doen kennen in

de wereld, zowel op het economisch als op het cultureel vlak.

Cultureel betekent dit ook dat zij het volledig beleid over het toerisme en inzake alle toeristische aangelegenheden moet opeisen. Cultureel en economisch betekent ook dat zij inzake de ontwikkelingssamenwerking gedurfd en vrijpostig de autonomie moet opeisen.

Mijnheer de Voorzitter en alle ministers van de Vlaamse Executieve, bovendien kan niemand de Vlaamse regering beletten om gestadig maar zeker naast het Vlaams cultuurpact ook een Vlaams onderwijs en ideologisch pact op te stellen. Hierbij kan een prachtig gebruik worden gemaakt van het uitzonderlijk feit dat gedurende vier jaar de grote politieke stromingen van Vlaanderen voortdurend samen zitten in de regering. De Volksunie heeft de ambitie hiervoor de motor te zijn. Haar eigen pluralistische opstelling en samenstelling moeten een waarborg kunnen zijn dat elke levensbeschouwing ten volle tot haar recht komt.

Bovendien kan niemand de Vlaamse regering beletten voortdurend en efficiënt een Vlaams-sociaal crisisberaad te organiseren. Voor ons langs de vernieuwde intelling van de Social Economische Raad voor Vlaanderen.

Niet alleen echter in het raam van de eigen bevoegdheden maar breed over alle noden en behoeften van het Vlaamse volk, op het volledige sociaal-economisch en financiële vlak, met alle verantwoordelijken uit de Vlaamse sociale, economische en financiële wereld.

Op die manier kunnen overigens tenminste alle voorbereidingen worden getroffen om ook de energie en openbare kredietsector spoedig te federaliseren. Aldus zal niet alleen kunnen worden bewezen dat een **overlegde** democratie, ook in crisistijd, alvast in Vlaanderen nog mogelijk en waardevol is, maar tevens zullen op die manier de Vlaamse patroons en de vakbondsleiders ten volle beseffen dat de welvaart en het welzijn van hun Vlaamse leden een autonome Vlaamse opstelling vereisen.

Ik wil de Voorzitter en alle leden van de Vlaamse regering bezweren het instrument waarover zij beschikken, hoe onvolmaakt ook, te gebruiken als een onweerstaanbare hefboom naar de zo noodzakelijke maximale zelfstandigheid van Vlaanderen. Het is de hoogste tijd en de verantwoordelijkheid is groot. De Vlaamse bevolking is terecht steeds meer de mening toegedaan dat de vruchten van de Vlaamse arbeid, de eigen Vlaamse gelden **prioritair** dienen te worden aangewend om een eigen Vlaams beleid te voeren, prioritair omdat het zo noodzakelijk is om zelf de uitdagingen van de toekomst, van de maatschappij van morgen aan te kunnen. De Vlaamse werknemers beseffen meer en meer dat van hen extra-inleveringen worden gevraagd omdat de gemeenschapsgelden vooral naar Wallonië worden overgeheveld. De Vlaamse regering moet en kan klare en duidelijke taal spreken. Zij moet en kan er ook naar handelen.

Geachte collega's, indien dit niet gebeurt, dan mist Vlaanderen inderdaad een historische kans, dan zullen de Vlaamse jongeren nog blijven betalen tot ver in het jaar 2000 voor de opgestapelde schulden waarvoor de huidige politieke generatie verantwoordelijk is.

Mevrouw en heren van de Vlaamse regering, dit is uw opdracht. zij is wellicht niet zo eenvoudig, maar zij is zeker boeiend en bijzonder waard dat **u** er zich voor inspant. Onze eigen **Volksunie**-minister in uw regering en heel de Volksunie zullen **u** zeker voortdurend ter verantwoording roepen. (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Delahaye.

De heer T. Delahaye (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren leden van de Executieve, collega's, mijn partij, de RAD-UDRT, is op verre na niet overtuigd van de redelijkheid van de regionale instellingen. Uitsluitend gegrond op taal- en cultuurcriteria is deze indeling van het land een factor van separatisme eerder dan van samenwerking en van goede verstandhouding.

De heer V. Anciaux : Uw uitgangspunt

Anciaux

is reeds verkeerd. Het is niet om taal- en culturele motieven alleen.

De heer T. Delahaye : Het is wel zo. Dat hebt u trouwens zoëven uitgelegd.

De heer V. Anciaux : Dan vergist u zich.

De heer O. Van Ooteghem : U zijt honderd jaar te laat geboren.

De heer W. Jorissen : Laat die man hier maar zitten, dan kan hij nog leren.

De heer T. Delahaye : De gemeenschappen van het land worden aldus tegen elkaar opgejaagd, wat vroeg of laat moet leiden tot een scheidingsproces waarvan het vaststaat dat de bevolking dit helemaal niet wenst.

De heer V. Anciaux : Waar haalt u dat ?

De heer T. Delahaye : Uit het feit dat uw partij geen meerderheid heeft, mijnheer Anciaux.

Bovendien kan men bezwaarlijk aannemen dat, dank zij deze regionalisatie, de eigenheid en de diversiteit van de bevolking binnen de gewesten zal worden gerespecteerd.

Men mag terecht een regionale centralisatie vrezen waardoor de bevolking wordt overgeleverd aan de willekeur van de dominante politieke organisatie of partij.

De heer J. Caudron : Dominerend in de RAD-UDRT zeker.

De heer T. Delahaye : Dominant zijn wij niet, mijnheer. Voorts leidt de regionalisatie ontegensprekelijk tot de creatie van een nieuwe administratie, dus een nieuwe bureaucratie, waaraan de burger niets heeft tenzij nieuwe overheidsuitgaven en waarschijnlijk nieuwe inleveringen.

De heer A. Diegenant : U extrapoleert de retro-mode.

De heer T. Delahaye : Eigenlijk is de wet dermate slecht gemaakt dat de goede werking van de instellingen het gevaar loopt permanent verlamd te worden door bevoegdheidsconflicten.

Niet alleen werd tussen wet en decreet geen enkele hiërarchie ingebouwd, wat technisch-juridisch een fout is, maar bovendien is men er zelfs niet in geslaagd het orgaan te bepalen dat deze bevoegdheidsconflicten moet bijleggen.

De heer A. Diegenant : Dat komt.

De heer T. Delahaye : Het ligt dus voor de hand dat de nationale en regionale instellingen permanent oorlog zullen voeren om hun macht te verstevigen en uit te breiden. De RAD-UDRT zal in dit perspectief voort ijveren voor een volwaardige en evenwichtige oplossing waarbij de eigenheid van iedere gemeenschap in dit land wordt erkend, geëerbiedigd en gestimuleerd, waarbij ook het nationaal kader waarin de bevolking zich thuisvoelt wordt gehandhaafd en geëerbiedigd, waarbij eindelijk een uitgesproken decentralisatie wordt tot stand gebracht om het bestuur dichter bij de burger te brengen en het gevaar voor willekeur vanwege heersende politieke fracties uit te sluiten.

Deze structuur hoeft niet noodzakelijk een terugkeer te zijn naar een unitair centralisme. Vergelijkingen op internationaal vlak laten echter toe te besluiten dat het bestaan van deelstaten binnen een nationaal kader een minimum aantal componenten vereist waarvan het criterium niet uitsluitend taal en cultuur mag zijn.

De RAD-UDRT vraagt zich dan ook af of een provinciale decentralisatie, al dan niet doorgedreven tot provinciaal federalisme, niet beter aan de noden van de bevolking kan tegemoetkomen.

In ieder geval lijkt het ons zeker dat de beslissing over zulke structuren niet mag worden overgelaten aan politici die maar al te zeer geneigd zijn hun eigen machtswellust te verstevigen, desgevallend ten koste van de bevolking.

Mijn partij meent dat alleen door de organisatie van een uitgebreide volksraadpleging, waarbij geen enkele redelijke oplossing a priori wordt uitgesloten, de toestand op een gunstige manier kan doen evolueren.

De heer R. Maes : Denk aan de volks-

raadpleging van 1950.

De heer T. Delahaye : Hebt u schrik van een volksraadpleging ?

De heer V. Anciaux : Wij kennen er de waarde van. Wanneer men niet in staat is de bevolking tot het uiterste te informeren, wanneer men niet in staat is de enquête volledig in de hand te houden en met de mensen zoals die van uw partij, ben ik er niet gerust in.

De heer T. Delahaye : Uw schrik is symptomatisch. Wat meer bepaald de beleidsverklaring betreft, moeten wij onze verontrusting uitdrukken over twee fundamentele aspecten. Eerst en vooral stellen wij vast dat de door de Executieve gevolgde politiek zal berusten op een steeds groter ingrijpen van de overheid in het dagelijks leven van de burger. Alsof de bevolking niet genoeg had van de voortdurende staatsinmenging, gaat de deelregering nog verder in die zin. Geen enkel aspect van het gemeenschaps- en cultureel leven wordt hier gespaard ; zelfs het gezinsleven zal onder een of andere vorm het voorwerp uitmaken van subsidiëring en dus van staatsinmenging.

Welnu, mijn partij zal deze zienswijze – en kan deze zienswijze – niet delen. Gezinsleven, cultuurbeleid, media en zelfs onderwijs – met uitzondering van het financieel aspect van dit laatste – zijn privé-aangelegenheden.

Van de overheid, regionale of andere, wordt niet verwacht dat ze zou tussenkomen, wat steeds op ideologische basis zou zijn. Wel wordt verwacht dat ze enerzijds de voorwaarde zou creëren zodat ieder individu zich kan organiseren naar eigen goeddunken, en anderzijds dat ze eventuele conflicten tussen de burgers zou beslechten.

Deze verregaande inmengingspolitiek komt duidelijk tot uiting in het mediabeleid. Het monopolie van de BRT berust op geen andere grond dan de wil tot manipulatie van de bevolking. Het doorbreken van dit monopolie is een noodzakelijke vereiste voor de democratie en de vrije samenleving. Dat hierover geen consensus werd bereikt, duidt aan hoe ver deze machtswellust wel gaat.

De heer V. Anciaux : Voorstanders

Anciaux

daarvoor zitten in de regering, zowel in de nationale als in de deelregeringen. De liberalen zijn daar ook voorstander van.

De heer T. Delahaye : Onafgezien van de opportuniteit van alle initiatieven die de Executieve wil nemen, moet men zich afvragen hoe dit alles zal worden gefinancierd. In dit verband zijn de inlichtingen vervat in de beleidsverklaring, tamelijk schaars. Wel wordt verwezen naar het feit dat het financieel beleid evenwichtig zal zijn. Wat mijn partij echter verontrust is dat de Executieve niet uitsluit dat ze een eigen fiscaliteit zal creëren, zoals de wet het toelaat. De zinsnede in de verklaring „de uitgaven zullen in de grootst mogelijke mate binnen de perken gehouden worden van de dotaties en de geristourneerde belastingen en heffingen die overeenkomstig de wet ter beschikking worden gesteld van de Vlaamse Gemeenschap”, is inderdaad verontrustend. Is de term „de grootst mogelijke mate” een eufemisme om eventuele belastingen en/of leningen niet uitdrukkelijk te moeten vernemen? De vraag blijft schijnbaar open.

Ik kan u nu reeds waarschuwen : indien specifieke regionale belastingen worden geheven, die de bestaande nationale, provinciale, en gemeentelijke belastingen om niet te spreken van de Europese, komen aanvullen zal de Vlaamse bevolking begrijpen dat de regionalisatie een drogreden is om de macht van enkelen nogmaals uit te breiden.

Om al die redenen hier summier uiteengezet, kan de RAD-UDRT niet anders doen dan zijn wantrouwen uit te spreken ten opzichte van de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Het RAD, en niet UDRT ?

De heer T. Delahaye : Dit is nu eenmaal een enkele partij.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Hier niet.

De heer T. Delahaye : Hier ook.

De Voorzitter : De heer Anthuenis heeft het woord.

De heer G. Anthuenis (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, dames en heren, in de beleidsverklaring die de Executieve ons heeft voorgelegd lezen we in de rubriek „persoonsgebonden materies” op bladzijde 10, ik citeer :

„Ook de OCMW's zullen via het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn en de voorgedij verder de impulsen krijgen om de eerste en prioritaire opdracht van het welzijnsbeleid namelijk de zorg voor de kansarmen waar te maken.”

De taken van de OCMW's zijn weliswaar omstandig in de organieke wet betreffende de OCMW's vanaf juli 1976 opgesomd, doch uiteraard niet tot in alle details vastgelegd. De wet geeft alleen een gedragslijn aan en laat ieder OCMW toe aan de hem toevertrouwde verantwoordelijkheid zelf concreet gestalte te geven in functie van de plaatselijke mogelijkheden en de individuele behoeften.

We stellen echter ok vast dat in sommige steden en gemeenten, waar een uitgebouwde dienst in de schoot van het OCMW bestaat, parallel door de gemeenten overlappende sociale diensten in het leven geroepen worden of verder worden uitgebouwd. Dergelijke diversiteit in de spanningen en versnippering van krachten, die op de koop toe soms concurrerend werken, lijken mij organisatorisch inefficiënt en zeker financieel onverantwoord.

Wij menen derhalve dat het beleid van de Executieve er moet op gericht zijn de centraliserende en coördinerende rol inzake dienstverlening zoveel mogelijk te bevorderen, zodat op het gemeentelijk vlak alleen het OCMW terzake de gespecialiseerde dienst bij uitstek zou worden.

Wat het beleid inzake jeugd welzijn betreft, wens ik een woord te zeggen over de verkeersongevallen die, zoals bekend, de belangrijkste doodsoorzaak voor kinderen zijn. Jaarlijks worden honderden kinderen het slachtoffer van ongevallen die deels hadden kunnen worden vermeden indien, in een ruimere mate dan zulks tot nu toe het geval is, de jongeren zouden worden voorgelicht omtrent de gevaren

op de weg.

Wij zijn eveneens de mening toegedaan dat de Executieve, binnen de grenzen van haar bevoegdheid, initiatieven zou moeten nemen om de verkeersveiligheid doeltreffend te verbeteren. Een grondig en spoedig overleg met de bevoegde diensten, van steden, gemeenten, rijkswacht en nationale opvoeding, dringt zich op. Een verdere en meer intensieve aanleg van verkeersparken, die eventueel intercommunaal kunnen worden beheerd, zou in dit verband een positieve bijdrage kunnen leveren tot de bescherming van onze kinderen.

Inzake het bejaardenbeleid, kunnen wij de beleidsverklaring beslist onderschrijven daar waar wordt gezegd dat het beleid er dient op gericht de bejaarden zoveel en zolang mogelijk in eigen midden te laten. De initiatieven in dit verband, zowel van privés als van openbare zijde, moeten dan ook zoveel mogelijk gesteund worden. Wij hopen dat de doelstellingen van de Executieve inzake samenwerking tussen die verschillende initiatieven, ook tot concrete resultaten zullen leiden. Maar ook hier moet beslist alle wildgroei tegengegaan worden.

Bejaarden die op dergelijke voorzieningen een beroep doen, hebben meestal een bescheiden inkomen en mogen derhalve niet het slachtoffer van nutteloze versnippering van die diensten worden. De thuisverzorging met al haar mogelijkheden verdient hier zeker een bijzondere aandacht. Zij maakt het mogelijk dat de bejaarden langrer thuis kunnen blijven en dat is, zoals ik reeds zei, zeer positief.

Zulks heeft echter tot gevolg dat de gemiddelde leeftijd in de bejaardentehuizen van jaar tot jaar stijgt, en dat het percentage zieke en invalide bejaarden in die tehuizen van jaar tot jaar toeneemt.

Een passende aandacht moet dan ook besteed worden aan de uitbouw van de nodige voorzieningen voor deze bevolkingsgroep, die in de gewone rusthuizen steeds minder en minder terecht kan.

Mijnheer de Voorzitter, dit waren de

Anthuenis

drie punten waarop ik'zeer in het kort de aandacht van de Executieve in het algemeen en van de Gemeenschapsminister bevoegd inzake bijstand aan personen, wilde vestigen. Ik dank u. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Sleecx.

De heer J. Sleecx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, vooraleer te komen tot mijn eigenlijke uiteenzetting, met name het tewerkstellingsbeleid, wens ik toch nog enkele zeer concrete vragen te stellen en opmerkingen te maken. Men heeft daarjuist gezegd dat de spreektijd tot ongeveer tien minuten is ingekort wat tot gevolg heeft dat ik hier en daar een gedeelte van mijn toespraak zal moeten weglaten, gezien ik gerekend had op een spreektijd van 25 minuten.

Hoe ziet men de samenstelling van de Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen ?

Hoe ziet men de relatie tussen de SERV en het VESOC ? Wat zijn de juiste opgaven van beide instellingen ? Op pagina 5 wordt de uitbouw van een autonoom Vlaams Planbureau vermeld. Wordt in de concrete werking van het Planbureau ook de arbeidersbeweging betrokken ? Volgens mij mag het Planbureau geen zaak worden van technici alleen. Waarom ?

Wij constateren dat, als een of ander model gelanceerd wordt, het telkenmale wordt uitgespeeld tegen de arbeidersbeweging. Wij denken hier aan de perikelen die er geweest zijn rond het Serenamodel.

Welke instrumenten voorziet de Vlaamse Executieve om een preventief beleid in verband met het opsporen van bedrijven in moeilijkheden te voeren ? Denkt men eraan een Vlaamse dienst „knipperlichten” op te richten of zal er een bijzondere dienst van bijstand opgericht worden ?

Volgens de beleidsverklaring moet de expansiewetgeving van 1959-1970 herzien worden door een automatische belastingteruggave met inachtnaam van een weloverwogen strate-

Leden van de CVP-fractie. Voorgrond (van links naar rechts) : de heren L. Dhoore, J. Chabert en F. Swaelen. Achter hen (links) de heer A. Bourgeois en (rechts) de heer H. Weckx

gische selectiviteit van industriële vernieuwing. Ik begrijp niet goed hoe een automatische, belastingsteruggave selectief kan zijn. Is dat geen tegenspraak ?

Wat de persoonsgebonden materies betreft, heb ik volgende vragen :

Wat het migrantenbeleid betreft, stel ik vast dat de visie van de Vlaamse Executieve schril afsteekt tegen deze van de nationale regering. Vanzelfsprekend ben ik daar blij om. Maar mijn vraag is hier zeer duidelijk : is dit geen schijnheilige situatie ? Hoe kunnen de Vlaamse CVP-ers en de Vlaamse PW-ers zulks verklaren ?

Een andere vraag hieromtrent luidt : hoe gaat men trouwens tot een gecoördineerd migrantenbeleid kunnen komen ?

In verband met de gezondheidszorg, denkt men aan nieuwe vormen van gezondheidszorg. Wordt hier gedacht in de richting van het opzetten van groepspraktijken en van gezondheidsteams ? Zo ja, hoe zullen deze vormen worden uitgebouwd en hoe zal de financiering geschieden ?

Mijnheer de Minister, dit waren maar enkele vragen. Ik heb er nog heel wat meer, maar gezien de spreektijdbepanking stap ik over tot het eigenlijke onderwerp van mijn betoog.

Ik wens er bij de Vlaamse Executieve op aan te dringen de medewerking van de nationale regering te vragen ten einde de RVA zo vlug mogelijk te regionaliseren. Om een doeltreffender arbeidsmarktbeleid te voeren, is een betere en vollediger kennis van de arbeidsmarkt nodig. In het bijzonder moet een betere analyse van de vraag naar arbeidskrachten gebeuren, waarbij de kwalitatieve aspecten van de arbeidsmarkt de nodige aandacht krijgen. Tevens dienen prognoses inzake tewerkstelling te worden opgemaakt. Het opstellen van profielen van werkzoekenden en jobs is ook een noodzaak om een actief arbeidsmarktbeleid te kunnen voeren.

Wat de personeelspolitiek van de bedrijven betreft, dienen de bemiddelingsdiensten volledig te worden geïntegreerd. Een instrument hiertoe zou kunnen bestaan in het centraliseren van de informatie aan de onderne-

Sleecx

mingsraden verschaft in het kader van de CAO nr 9.

De kennisgeving van de openstaande betrekkingen aan de RVA moet effectief worden toegepast. Indien dit niet het geval is, moeten sancties worden getroffen.

Tevens dient de wetgeving te worden uitgebreid tot alle ondernemingen.

Om te vermijden dat personeelsadvertenties alleen maar als publiciteit zouden worden gebruikt, moet wettelijk worden bepaald dat, wanneer werkgevers in de pers of via privé-selectiebureaus een werkaanbod doen, een dubbel van hun schriftelijke aanvraag overmaken aan de subregionale tewerkstellingsdiensten van de RVA. Om misbruiken te voorkomen, dienen straffen voorzien te worden.

Er zou een samenhangend, bestendig en ruim voorlichtingssysteem inzake de beroepen, de toelatingsvoorwaarden die voor de uitoefening van die beroepen worden gesteld en de promotiekansen, moeten worden uitgewerkt. De bedoeling is de opvoeders, de jongeren en de ouders te helpen bij de beroepskeuze.

Betreffende de arbeidsbemiddeling kan het volgende worden gesteld : opdat de bemiddelingsopdrachten van de RVA zouden slagen, moet de splitsing van de diensten werkloosheid en arbeidsbemiddeling niet alleen naar de letter, maar ook naar de geest goed worden toegepast. Er dient een onduidelijke scheiding te bestaan tussen, enerzijds, de functies van plaatsing en onderzoek en, anderzijds, het administreren en controleren van de werkloosheid.

De plaatsingsdiensten dienen uit te groeien tot echte arbeidsbeurzen. Hier wens ik de klemtoon op te leggen. Het is dan ook wenselijk dat de splitsing tot in de scheiding van de gebouwen wordt doorgetrokken.

Vanzelfsprekend is het uiterst belangrijk dat goede relaties bestaan tussen de RVA en de arbeiderswereld opdat het negatieve imago van de RVA zou kunnen worden weggewerkt.

De subregionale tewerkstellingsdiensten moeten kunnen beschikken over een kwalitatief goed uitgeruste staf medewerkers.

De bemiddelingsfunctie moet inhoudelijk worden verrijkt.

De bemiddelaars moeten meer in contact treden met de ondernemingen en met de werkzoekenden, ten einde een goed overzicht te krijgen van de regionale arbeidsmarkt. In de bemiddelaarsfunctie moet het accent worden gelegd op de begeleiding van de werkzoekenden. Dit veronderstelt onder meer informatie geven aan de werkzoekenden over : tewerkstellingskansen, examens, om- en bijscholingskansen. De kwaliteit van de arbeidsbemiddelaars dient te worden verbeterd door hen de nodige motivatie te geven via bijscholing en verruiming van het personeelsbestand. De procedure voor de oproeping van dienstplichtigen dient te worden versoepeld voor werkzoekenden door onder meer de datum van de oproeping zo dicht mogelijk te doen aansluiten bij het verlaten van de school.

De RVA zou de nodige initiatieven moeten nemen bij de betrokken militie-diensten. De RVA moet de uitsluitende bevoegdheid krijgen om uitzendkrachten te plaatsen. Deze plaatsingsdiensten voor uitzendkrachten moeten worden opgericht per gewestelijk bureau. Ze moeten de vereiste middelen ter beschikking krijgen. Bij opslorping van de werkloosheid door plaatsing in het kader van tijdelijke tewerkstellingssystemen – ik denk aan BTK'ers, stagiaires en tewerkgestelde werklozen – moeten de meest getroffen werklozen voorrang krijgen.

De beroepsopleiding georganiseerd door de RVA moet in het kader van een vernieuwd onderwijs worden gesitueerd dat steunt op de herwaardering van het beroepsopleiding en de uitbouw van de voortdurende vorming. In dit kader moeten onderwijsinhouden en onderwijsstructuren worden herdacht en een stelsel van wederkerend onderwijs worden uitgebouwd. De verscheidene mogelijkheden in onderwijs, vorming en opleiding zijn dringend aan een coherentie toe. Daartoe is vereist een duidelijke

afbakening van de functies van verschillende opleidingssystemen, een coördinatie van alle departementen die zich op één of andere manier met vorming, onderwijs en opleiding bezighouden.

De beleidsnota : „de beroepsopleiding voor werknemers, ingericht door de RVA” moet zo spoedig mogelijk worden omgezet in decreten. De subregionale tewerkstellingscomités moeten de spil zijn bij het voeren arbeidsmarktbeleid in de sub-regio. De comité's moeten een beheersfunctie krijgen, wat impliceert : meer beslissingsrecht inzake BTK-projecten, afwijking stages, brugpensioen, adviesrecht naar de hogere overheid toe inzake tewerkstellingsbeleid en een controlerecht onder meer op de regelmatige verslaggeving over de uitvoering van BTK-projecten, het verloop van de bemiddeling, enz. De splitsing van sommige sub-regionale tewerkstellingscomités moet worden doorgevoerd op basis van meer verantwoorde sociaal-economische entiteiten. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : De heer Dillen heeft het woord.

De heer K. Dillen (op de tribune) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, dames en heren, in de voorbije jaren, in de voorbije dertig jaar, hebben tientallen landen, deels bewoond door een volk, deels bewoond door stammen, deels bewoond door een bevolking zonder meer, hun onafhankelijkheid verworven. In de meeste gevallen waren deze jonge staten aangewezen – en zijn het vandaag nog – op buitenlandse hulp.

Heel wat van die jonge staten beschikten niet over de mogelijkheden – zo geestelijk als stoffelijk – waarmee Vlaanderen ten allen tijde uitpakken kan.

Maar zij hadden hun onafhankelijkheid opgeëist en bekomen. Wie vandaag het zou wagen, of zelfs ten tijde vóór de onafhankelijkheidsverwerving zou gewaagd hebben, daarop ook maar de mildeste kritiek uit te brengen, of zijn twijfel had uitgesproken over

Dillen

de wijze waarop men te werk ging, – zou zonder enige twijfel uitgekreten worden als racist, uitgeschilderd voor een kolonialist of erger nog.

Vandaag, begin 1982, na anderhalve eeuw Vlaamse beweging en met voor ogen het voorbeeld van die vaak veel armer, vaak veel minder ontwikkelde jonge staten, hadden wij hier als Vlamingen voor het heil, de welvaart en het welzijn van de Vlamingen als enkelingen en voor Vlaanderen als geheel, – vandaag hadden wij niets anders mogen horen dan, vandaag hadden wij niets anders willen horen dan – vandaag hadden wij moeten horen de volwaardige regeringsverklaring van een volwaardige Vlaamse regering.

Zeker wanneer wij denken aan de moeilijke tijden welke voor ons liggen, kan niemand loochenen dat we dienen te beschikken op alle gebieden over een eigen staatsgezag, dat we op alle voor de toekomst levensbelangrijke gebieden zelf kunnen beslissen, als Vlamingen. Niet anders.

Maar wij hebben geen kennis gekregen van een volwaardige regeringsverklaring van een volwaardige Vlaamse regering. Wat ons opgedist en voorgeschoteld werd als de verwoording van – ik citeer – „de grote uitdaging”, van – ik citeer – „deze ambitieuze opgave” mag niet eens een regeringsverklaring heten, mag niet eens de verklaring van dit afschuwelijk woord „deelregering” heten, want wij hebben geen Vlaamse ministers, geen Vlaamse deelministers. Wij hebben alleen leden van de Vlaamse Executieve en wij hebben alleen maar kennis genomen van de „beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve”.

Dit betekent in onverbloemde taal, dit is in een taal die zichzelf noch anderen iets wil wijsmaken, dat wij nog eens, voor de zoveelste maal een verklaring van de Vlaamse onmacht hebben aangehoord. Niets anders.

De Vlaamse Executieve is geen volwaardig Vlaams politiek gezag. De Vlaamse Executieve is alleen maar

een verlengstuk van het Belgisch gezag.

De kruimeltjes macht welke de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad werden toegemeten en toegesmeten, zijn volstrekt ontoereikend om te kunnen gewagen van een eigen Vlaamse politieke macht. Ze zijn niet alleen ontoereikend. Ze zijn een belediging voor elk normaal volk, dat geen voogdij over zichzelf zou dulden. Geen van de jonge staten, welke in de voorbije jaren hun onafhankelijkheid veroverd hebben, had meer dan een smalend misprijzen overgehad voor het voorstel genoeg te nemen met datgene waarmee Vlaanderen vandaag nog altijd tevreden moet zijn. Om het kort samen te vatten : belangrijke en voor het leven van Vlaanderen, voor het leven van elke gemeenschap beslissende **machts- en gezagsgebieden**, blijven Belgisch centraal beheerd. Voor het overgrote deel blijven de financiës – onze financiës – Belgisch centraal beheerd. Wat Belgisch centraal beheerd voor Vlaanderen betekent, weten we al meer dan anderhalve eeuw.

Het valt ten andere op dat zowel in de tekst van de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve van 21 januari 1982 als in de mededeling namens de Vlaamse regering van 25 januari 1982 de machtskarikatuur van de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad door de Executieve zelf wordt aangevoeld en erkend.

Tussen haakjes mag er wel even op gewezen worden dat het bestaan van twee verschillende teksten meer dan hinderlijk is en gevaarlijk voor de interpretatie welke er in de toekomst kan aan gegeven worden.

Ten tweede moet er eveneens op gewezen worden dat in de jongste tekst, de tekst van 25 januari, in tegenstelling tot de tekst van 21 januari 1982, er van de eerste tot de laatste bladzijde sprake is van een „Vlaamse regering”. Dit lijkt me een merkwaardig voorbeeld van wensdro’merij en onjuist, onzindelijk woordgebruik, waarbij men zichzelf of anderen iets tracht wijs te maken. Er is geen sprake van een Vlaamse regering. Wij hebben al-

leen maar een Vlaamse Executieve.

In beide teksten dus, zij het ook met een uiteenlopende formulering, wordt toegegeven, zwart op wit, dat de bevoegdheden van Vlaamse Raad en Vlaamse Executieve niet volstaan. In de tekst van 21 januari 1982 lezen wij op twee plaatsen dat de Executieve onder meer wil – ik citeer – „een doelbewust steven naar uitbreiding en versterking van bevoegdheden en middelen”. Dat de Vlaamse Executieve – ik citeer verder : „zal ijveren voor de verdere doortrekking van de regionalisering in zoverre de slagkracht van het Vlaams beleid hierdoor versterkt wordt.”

Tot daar beide citaten uit de eerste tekst.

Het klinkt mooi, maar het klinkt vooral vaag, vrijblijvend, nietszeggend en vooral niets verplichtend.

Wat betekent deze uitbreiding van bevoegdheden ? Is het gewoon een frank meer om uit te geven, of is dat de volledige onafhankelijkheid zoals zovele volkeren ze onder het gejuich van het vrije Westen veroverden ? Wie zal het zeggen ? Waarschijnlijk niemand. Eén woord staat en daarom te veel. Het woord „doelbewust”.

Hoe stelt men zich dit streven naar grotere machtsbevoegdheid van Vlaamse Executieve en Vlaamse Raad voor ? Wanneer men durft te spreken over „doelbewust”, moet men een concreet doel voor ogen hebben. Wat is dat doel ? Bestaat daarover in de schoot van de Vlaamse Executieve een consensus ?

Wanneer men durft te spreken over „doelbewust”, houdt dat ook een klank in welke slaat op de weg welke men wenst te volgen. Hoe bewust is men ? Gaat het hier alleen maar om een fraaie formulering, een academische uitdrukking of hebben we hier morgen mogelijk te doen met het „breekijzer” waarover de voorzitter van één van de in de Vlaamse Executieve vertegenwoordigde partijen het land, sprekend over de Vlaamse Raad ? Of gaat men het pad op van wat diezelfde voorzitter van diezelfde in

Dillen

de Vlaamse Executieve vertegenwoordigende partij noemde de „illegaliteit“?

Het woord „doelbewust“ staat dus minstens teveel in de tekst, ofwel wordt er te weinig gezegd, ofwel te veel. Eén van beide.

Wij dabben in de volslagen zinloosheid van de woorden. Beide hier aangehaalde citaten zijn voorbeeldzinnen als het ware voor het geheel van de beleidsverklaring. Veel gespin en weinig wol. Men kan met mooi klinkende nietszeggende, met holle fraseologie alle kanten en alle wegen op. Men moet er alleen voor opletten dat men goed vaag blijft. Dat men in zijn verwoording zo min mogelijk concreet wordt, dat men zich door niets bindt. Of het wordt zo mogelijk nog erger, zoals blijkt uit de tweede tekst, de tekst van 25 januari 1982. Hier lezen wij bij voorbeeld op bladzijde 2, ik citeer : „De bevestiging van onze identiteit sluit in de verdediging van de integriteit van het Vlaams grondgebied, waarvan de grenzen niet kunnen worden gewijzigd, evenals de beveiliging van de homogeniteit van ons cultureel erfgoed, ook in de hoofdstad. Welnu, men zal niet toelaten dat door open of sluikse ingrepen onze taal- en cultuurgemeenschap wordt aangetast.” Einde citaat.

Welnu, hoe is het mogelijk dat men zoiets verklaren durft. Deze Vlaamse Executieve heeft, evenmin als de Vlaamse Raad, **nergens**, maar dan ook nergens, de bevoegdheid in de Voer in te grijpen om er de integriteit en vooral de homogeniteit veilig te stellen of te beschermen. Hoe waagt men het te zeggen dat men niet dulden zal „dat door open of sluikse ingrepen onze taal- en cultuurgemeenschap wordt aangetast“, waar Vlaamse Executieve noch Vlaamse Raad zelfs maar in staat zijn er voor te zorgen dat de telefoon in de Voer nu eens niet meer aangesloten blijft op het Luikse net, doch, zoals het zou moeten zijn, naar Limburg overgeschakeld wordt. Men zou een waslijst van dergelijke voorbeelden van machteloosheid van Vlaamse Executieve en Vlaamse Raad kunnen opstellen, een triestige waslijst.

Maar er is meer. In de tweede tekst van 25 januari 1982 lezen wij verder, ik citeer blz. 4 :

„Met 57 procent van de werkende bevolking in België, zorgt Vlaanderen voor 62 procent van onze industriële produktie en voor 70 procent van de uitvoer naar buitenlandse markten ; de toename van onze arbeidsproductiviteit, 85 procent over tien jaar, reikt hoger dan die van Japan.

De harde cijfers van de economische realiteit moeten iedereen in dit land doen inzien dat de Vlaamse Gemeenschap meer presteert, meer en beter produceert en meer dan haar deel bijdraagt tot de nationale solidariteit. Wij zijn dus het levend geweten in het Belgische huishouden”.

Het levend geweten ? Wanneer dit de enige gevolgtrekking uit die aangehaalde cijfers is, dan is het wel heel erg gesteld met de Vlaamse reflex van de leden of tenminste van een deel van de leden van de Vlaamse Executieve. Men had tenminste mogen hopen dat van hieruit de eis zou worden gesteld dat Vlaanderen zou krijgen in verhouding tot zijn inbreng, tot zijn werk, tot zijn inspanning. Het levend geweten ? Men zou beter spreken over het slepend geweten.

Zelfs dat niet want de beleidsverklaring gaat in de tekst van 25 januari 1982 verder en spreekt over, ik citeer, „de draagwijdte van de nationale solidariteit waaraan wij ons niet willen onttrekken” einde citaat.

Ik ben niet zo naïef te veronderstellen, wat nochtans normaal zou zijn, logisch en voordehandliggend zou zijn, te veronderstellen dat de leden van de Vlaamse Executieve met „nationale solidariteit” Vlaamse solidariteit bedoelen en dat dus - zoals het zou moeten zijn - „nationale” hier voor Vlaamse staat.

Neen, zo naïef ben ik niet en ik veronderstel dat zelfs in deze Vlaamse Executieve „nationale solidariteit” helaas niets anders is dan Belgische solidariteit. Welnu dit soort „nationale solidariteit” moet voor een **Vlaams-nationalist** onbestaande zijn. Wij zullen, wanneer wij inderdaad echt en niet in schijn, zoals met de Vlaamse Executieve en met deze Vlaamse Raad, wij

zullen wanneer wij echt ons Vlaams lot in eigen Vlaamse handen hebben, bepalen met wie, in hoeverre en op welke voorwaarden wij solidair zijn. Dát zal onze Vlaamse solidariteit zijn. Een nationale solidariteit gelijk aan Belgische solidariteit heeft Vlaanderen al te veel miljarden. ontstolen en dreigt in de toekomst Vlaanderen nog méér miljarden te ontstelen. Daarom is het in het belang van Vlaanderen en in het belang van Vlaanderens toekomst en van de toekomst van de Vlaamse mens dringend geboden dat Vlaanderen die beruchte nationale solidariteit gelijke Belgische nationaliteit op de mestvaalt werpt en het Vlaanderen eerst laat weerklinken.

Daarom hoop ik dat met mij alle Vlaams-nationalisten die in de Vlaamse Raad zetelen, een beleidsverklaring, welke een voor Vlaanderen zo noodlottige zin bevat, zonder meer zullen afwijzen. Ik hoop verder ook dat zij het hen in de Vlaamse Executieve vertegenwoordigd lid van de Executieve tot dezelfde houding zullen bewegen.

Tot daar het wezenlijke. Al het andere is bijkomstig, ook al kan elk punt van groot belang zijn. Tekenend is de **burgeroorlogsfeer** welke de Vlaamse Executieve nog van voor haar ontstaan en tot heden kenmerkt. Anderen hebben het daarover reeds in het lang en het breed gehad. Ik wil niet nodeloos in herhaling vervallen. Alleen dit. Is het wel nodig en vooral is het wel ernstig met de verwijtende vinger in slechts één richting te wijzen. Zouden er veel stenen geworpen worden, indien alleen wie niet gezondigd heeft de eerste steen werpt ?

— **Mevrouw G. Devos, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.**

Wanneer men de beleidsverklaring dan in haar detailpunten doorneemt, is het uiteraard zo dat er zinnige dingen in voorkomen. Maar zoals gezegd is alles zo vaag en vrijblijvend verwoord, dat de concrete zin ontbreekt, dat elke partij, zetelend in de Vlaamse Executieve naar zijn believen alles kan uitleggen en ook zal uitleggen.

Daarbij dient verder nog de vraag naar middelen en mogelijkheden en zelfs naar wenselijkheid van sommige ge-

Dillen

plande nieuwe lichamen gesteld. Een bitter lachertje is wel die ene zin, ik citeer : „De Vlaamse Executieve nodigt de Raad uit de bespreking over de sociale gevolgen van de epuratie en repressie te hervatten’,. Voorwaar, wat een kloeke formulering. Geen oproep tot amnestie, tot opruiming van de sociale gevolgen van repressie en epuratie. Alleen maar een uitnodiging om enzovoort.

Neem je tijd jongens, neem je tijd en de kleinkinderen van de repressieslachtoffers, kleinkinderen die zelf nog vaak financieel getroffen worden zijn nog lang geen grijsaards. Neem je tijd jongens. Neem nog enkele tiental jaren tijd !

Ik hoop dat deze uitnodiging voor alle Vlaamse nationalist die zetelen in de Vlaamse Raad een voldoende uitnodiging zal zijn om neen te zeggen tot de beleidsverklaring van de Vlaamse Executive. Ik hoop dat ze het hen in de Vlaamse Executieve vertegenwoordigend lid van de Executieve tot dezelfde houding zullen bewegen.

Ik heb, dames en heren, met veel aandacht, voor een groot deel met instemming en af en toe zelfs met ontroering geluisterd naar de voor een groot deel bewogen tussenkomst van de heer Van Grembergen. Bij één zin van hem is de cynicus in mij helaas moeten wakker schieten. Waar hij het had over melodieën in de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve die de Vlaams-nationalisten herkennen en waarachter ze kunnen opstappen. Zo was het met de rattenvanger van Hamelen destijds ook. Te velen lieten er zich door vangen. Ik hoop dat de Vlaams-nationalisten wijzer zullen wezen.

Leden van de Vlaamse Executieve, er is een vers van Richard de Cneudt „Waant u geen heren, die nog bedelbrieven schrijft.”

Gij zult bedelbrieven moeten schrijven. Bedelbrieven tot het Belgisch centraal gezag.

Bedelbrieven om uw kruimeltjesbevoegdheid gestalte te kunnen geven. Bedelbrieven om wat financiële middelen te bekomen.

Leden van de Vlaamse Executieve. Ik

herinner mij uit mijn jeugd een van de eerste naoorlogse Vlaams-nationale cafés in Antwerpen. Bij het buitengaan kom men lezen : Ga met God, maar in godsnaam ga.

Dat is het slotwoord dat ik tot de Vlaamse Executieve wil richten omwille van het belang van Vlaanderen.

Ga met God maar in godsnaam ga. Trap het af in afwachting dat er eindelijk een echte Vlaamse regering komt, zonder Belgische voorgedij en banden, zonder Waalse dieven en afdreigers, een echt goed Vlaams gezag naar het woord van Dosfel, een echte Vlaamse regering, een volwaardige Vlaamse regering is een volwaardige Vlaamse staat.

De Voorzitter : De heer Weckx heeft het woord.

De heer H. Weckx (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, dames en heren Ministers, collega's, vooreerst zou ik, zoals de heer Dillen heeft gedaan, maar in een andere context, willen ingaan op de passus in de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve, waarbij gezegd wordt - ik citeer - : „de bevestiging van onze identiteit sluit in de verdediging van de integriteit van het Vlaams grondgebied, waarvan de grenzen niet kunnen worden gewijzigd evenals de beveiliging van de homogeniteit van ons cultureel erfgoed, ook in de hoofdstad. Wij zullen niet toelaten dat door open of sluike ingrepen onze taal- en cultuurgemeenschap wordt aangetast. Het spreekt vanzelf dat ik deze passus uit de beleidsverklaring tenvolle onderschrijf ! Ik wens nochtans de aandacht te vestigen van de leden van de Executieve en van de Vlaamse Raad op een passus uit de beleidsverklaring van de Executieve van de Franse Gemeenschap, waarin lettelijk wordt gezegd - en ik citeer opnieuw, in het Frans, als dit nog mag . . .

Minister H. Schiltz : Dat moet u aan de heer Dillen vragen.

De heer H. Weckx : „L'Exécutif de la Communauté française vieillera également à ce que les francophones des communes à facilités disposent des moyens et de la liberté indispensables

pour organiser leurs activités culturelles.”

Deze beide beleidsverklaringen staan diametraal tegenover elkaar. Ik roep de Vlaamse Executieve dan ook op tot grote waakzaamheid. Binnen het overlegcomité regering-Executieven beschikt zij zeker over de geëigende middelen en structuren om de verwezenlijking van de intenties van de Franse Gemeenschap op dit vlak tegen te houden. Ook binnen de Vlaamse Raad bestaat desbetreffende een geëigende structuur, namelijk de commissie voor samenwerking, om met de Franse Gemeenschap, een eventueel gesprek aan te gaan over de wijze waarop anderstaligen binnen de eigen Gemeenschap kunnen onthaald worden op basis van de reciprociteit. Dit is duidelijk een materie, die autonoom behoort tot elke Gemeenschap en slechts op dit vlak door onderling overleg tussen de Gemeenschappen kan worden geregeld. Ik geloof dat het goed is dit nogmaals sterk te beklemtonen op het historisch ogenblik waarop in het groeiproces naar politieke zelfstandigheid van de Vlaamse Gemeenschap opnieuw een beslissende stap wordt gezet. Dit alles houdt ook in dat de Vlaamse Gemeenschap in geen geval kan aanvaarden dat het gesprek over eventuele onthaalregimes voor anderstaligen binnen de eigen Gemeenschap, op de een of andere manier zou worden geïntegreerd, laat staan betrokken bij het gesprek over het definitief statuut van Brussel.

En nu ik het toch over Brussel heb, beaam ik volkomen de suggestie van de Vlaamse Executieve om een permanente dialoog op gang te brengen tussen de Vlaamse Raad en de Nederlandse Cultuurcommissie over het gemeenschapsbeleid te Brussel. Dienaangaande verwijs ik naar mijn talrijke uiteenzettingen op dit vlak in het verleden in dit Vlaamse parlement, en naar de zeven omvangrijke verslagen, welke de NCC bij deze hoogste Vlaamse instantie gedurende de voorbije jaren reeds indiende, doch die blijkbaar niet genoeg interesse opwekten bij de Vlaamse parlementsleden.

Mevrouw de Voorzitter, de nakende besprekingen over de Vlaamse ge-

Weckx

meenschapsbegroting, waarin de dotatie aan de NCC geïncorporeerd is, is een uitzonderlijke gelegenheid om het Vlaams gemeenschapsbeleid te Brussel, eens grondig te doorlichten en te bespreken.

Intussen, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, zou ik u dringend willen vragen dat uw Executieve zich in de komende dagen zou buigen over het probleem van de voogdij over de NCC. De diensten van de Gouverneur van Brabant vroegen onlangs aan de NCC hoe het nu stond met de voogdij-uitoefening. Ik geloof dat we daar voor een wettelijke moeilijkheid staan.

De Gouverneur van Brabant verwijst desbetreffend naar artikel 56 van de wet op de agglomeraties en federaties van gemeenten. Wij weten dat artikel 56 zegt dat het administratief toezicht op de agglomeraties, maar ook op de drie in artikel 72 bedoelde commissies - dat zijn de cultuurcommissies - en op de gemeenten die tot de agglomeratie behoren, door de Koning alleen wordt uitgeoefend. Volgens de interpretatie van de Gouverneur van Brabant is het de nationale minister die de voogdij moet uitoefenen over de NCC. Uit geruchten zou blijken dat alle beraadslagingen van de Nederlandse Cultuurcommissie sedert 22 december systematisch worden overgemaakt aan de Minister van onderwijs, die behoort tot de nationale regering. Ik zou het betreuren dat de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad zich over deze voogdij niet zouden kunnen uitspreken, want eigenlijk vind ik het een caricatuur dat de enige instelling die wij gewild hebben voor het doordrukken van de culturele autonomie op het Brusselse vlak, onder de voogdij zou komen, gelet op vernoemde wet, van de nationale regering.

Maar in verband met Brussel is er nog meer. Het verheugt mij, mijnheer de Voorzitter, dames en heren gemeenschapsministers, in het bijzonder dat de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve ons allemaal oproept ons standpunt te bepalen inzake het toekomstig statuut van de hoofdstad.

Ik ben het met de Executieve volmon-

dig eens dat dit Vlaams parlement, de instantie bij uitstek is om het standpunt en de tactiek van de Vlaamse Gemeenschap te bepalen, wanneer straks de interparlementaire commissie over Brussel aan het werk zal gaan.

Ik durf dan ook met aandrang pleiten, mijnheer de Voorzitter, opdat bijvoorbeeld de commissie voor de samenwerking - of een andere - in éénklank met de Vlaamse Executieve, zich onverwijld aan het werk zou zetten om een ontwerp van statuut voor de hoofdstad zou uitdokteren, dat de goedkeuring zou wegdragen van alle fracties en van de individuele parlementsleden uit deze Raad.

Met het oog op deze belangrijke opgave voor ons Vlaams parlement, veroorloof ik mij als Vlaamse Brusselaar, een aantal voorafgaande opmerkingen te maken, waarmede mijns inziens bij de bepaling van onze strategie...

Is dit soms niet belangrijk, mijnheer Schiltz, want ik heb de indruk dat u het daarmee niet eens zijt ?

Minister H. Schiltz : Spreekt u als Brusselse Vlaming of als Vlaamse Brusselaar ?

De heer H. Weckx : Ik spreek als Vlaamse Brusselaar. Er is geen onderscheid tussen Brusselse Vlaming en Vlaamse Brusselaar.

Minister H. Schiltz : Het onderscheid is van belang.

De heer H. Weckx : Met de evolutie die wij de laatste jaren in Brussel hebben meegemaakt - en u kent ze, u hebt waarschijnlijk de besluiten gelezen van het Congres van de Brusselse Vlamingen van vijf jaar geleden en ook deze van verleden jaar ; er is inderdaad een duidelijke evolutie, die een realiteit is - zullen wij wel degelijk rekening moeten houden. Daarover zeg ik straks nog iets meer.

Met het oog op deze belangrijke opgave - en ik denk dat het belangrijk is dat dit Vlaams parlement zou kunnen spreken over de strategie en de oplossing voor Brussel - hoop ik dat daaruit een zo groot mogelijke consensus over alle fracties heen zou kunnen ge-

boren worden. Het is daarvoor dat ik pleit.

De wetten tot hervorming der instellingen hebben het statuut van Brussel onaangeroerd gelaten. Het is het status quo, dat wil zeggen, dat er een Executieve is voor Brussel, maar dat deze Executieve deel uitmaakt van de nationale regering, die ook in laatste instantie de beslissing neemt zo binnen de Brusselse Executieve geen consensus wordt bereikt ; het status quo wil ook zeggen dat het nationale parlement bevoegd blijft voor de wetgeving betreffende Brussel, voor de begrotingen en voor de controle op de Brusselse Executieve ; status quo wil ook zeggen dat er een ministerie is voor het Brusselse Gewest dat echter deel blijft uitmaken van de nationale administratie.

Het is weinig waarschijnlijk dat aan deze situatie verandering komt vóór de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1982.

Welke gemeenschap, laat staan welke politieke partij, kan het zich veroorloven toegevingen te doen of compromissen op dit vlak te sluiten ? In die omstandigheden is het dan ook van het grootste belang dat de Vlaamse culturele- en strijdverenigingen en de Vlaamse politieke partijen zich onthouden van stellingnamen, zoals in het verleden al te dikwijls is gebeurd, met de voor ons gekende helaas nadelige resultaten, in verband met de tactische opstelling van de Vlaamse Brusselaars of de Brusselse Vlamingen naar de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1982 toe.

Wees ervan overtuigd dat de Vlaamse Brusselaars voldoende het terrein kennen om zich zo tactisch en zo oordeelkundig mogelijk op te stellen ten einde, spijts de huidige gebrekkige wetgeving, een maximum aan resultaat te bereiken.

Met het oog op het Vlaams overleg over Brussel binnen deze Raad, zou ik enkele beschouwingen ten beste willen geven, waarmede mijns inziens - en ik bedoel dan de ganse Gemeenschap - moet rekening gehouden bij de decisieve onderhandelingen over Brussel.

Weckx

Het valt mij altijd op hoe er nogal een groot verschil bestaat tussen het Brussel, waarover men in Vlaanderen spreekt, en het Brussel dat de Vlamingen, die in Brussel wonen, kennen en dagdagelijks beleven.

Voor Vlaanderen is Brussel terecht een symbool, een begrip, een concept : het is de hoofdstad van een land waarin twee gemeenschappen leven. Het brengt een aantal rechten en een aantal plichten mee, waarbij men in Vlaanderen vooral de plichten benadrukt. Voor Vlaanderen betekent dit concreet dat de beide gemeenschappen te Brussel op voet van gelijkheid moeten worden behandeld.

Voor de Vlamingen, die in Brussel wonen is Brussel evenzeer een concept als zij. zich opstellen binnen de Vlaamse beweging, - en dat doen zij - maar het is ook een dagelijkse realiteit, een dagelijks leefmilieu.

Deze realiteit kent men in Vlaanderen minder of helemaal niet : ook niet degenen die dagelijks in het artificiële milieu van de kantoorruimten komen werken of gaan winkelen in het centrum. Ook zij kennen maar een klein deelaspect van de Brusselse problematiek, waaruit zij vaak verkeerde conclusies trekken.

Wat dan opvalt is dat de afstand tussen het institutioneel concept en de dagelijks beleefde realiteit, met de dag groter wordt. Het is dan ook niet verwonderlijk dat men in Vlaanderen met wrevel reageert als de Brusselse Vlamingen, die zich ook 'Vlaamse Brusselaars' voelen, mijnheer Schiltz, op hun congres een aantal resoluties stemmen, die duidelijk zijn ingegeven door realiteiten zoals zij die dagelijks beleven. Zij moeten immers het abstracte concept Brussel-Hoofdstad op het terrein waarmaken en ervaren dan het hemelsbreed verschil tussen de theorie en de werkelijkheid.

Minister H. Schiltz : U moet mij daarvan niet overtuigen. Ik weet dit reeds lang.

De heer H. Weckx : Ik ben blij dat wij daarover akkoord gaan.

Kan men nog wel spreken van twee

gemeenschappen te Brussel als men weet dat op dit ogenblik 24 procent van de bevolking van de Brusselse agglomeratie van vreemde nationaliteit is en dat op 100 geboorten in 1979, er 45 van vreemde nationaliteit waren ? Onlangs publiceerde een Vlaamse krant, zich baserende op een studie dat er nu gemeenten zijn waar 80 procent van de geboorten kinderen van vreemde nationaliteit zijn.

Volgens de meest recente bevolkingsprognoses zullen in het jaar 2000 de vreemdelingen 40 procent van de bevolking van Brussel uitmaken en zullen bij de bevolking beneden de 20 jaar, op dat ogenblik zelfs 54 procent vreemdelingen zijn.

Als men Brussel benadert als een institutioneel concept moet men met deze realiteit natuurlijk geen rekening houden, maar als men in Brussel woont kan men er niet naast zien.

Brussel is de hoofdstad van het land maar Brussel is ook een grote stedelijke agglomeratie, die geconfronteerd wordt met dezelfde grootstedelijke problematiek als de andere grote Europese agglomeraties : geleidelijke ontvolking van het stadscentrum, dat ofwel wordt omvormd tot kalfkajaanse bureelwijken of tot getto's voor gastarbeiders. Tegenover de ontvolking staat de stijgende kost veroorzaakt door het vervullen van een centrumfunctie, terwijl juist door de ontvolking de fiscale basis voor de financiering van deze functie, wegvalt ; vandaar vooral de grote financiële problemen waarmee alle agglomeraties trouwens geconfronteerd worden ; de verloederding van het stedelijk leefmilieu werkt daarenboven de ontvolking in de hand. De stadsvernieuwing is derhalve het probleem nummer één en daar zijn de Vlamingen die te Brussel wonen even gevoelig aan als de Franstalige Brusselaars.

Het begrip „persoonsgebonden materies” werd bedacht met het oog op het gemeenschapsbeleid te Brussel. Buiten Brussel - dat weten wij reeds lang - heeft het onderscheid tussen persoonsgebonden en plaatsgebonden materies geen praktische gevolgen (tenzij dan in Wallonië waar twee verschillende Raden en Executieven bevoegd zijn.)

- De heer J. Pede, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.

Men moet echter duidelijk inzien dat dit begrip te Brussel wel eens meer nadelen dan voordelen zou kunnen hebben, zo men de toepassing ervan niet spoedig kan doortrekken. tot op het gemeentelijk vlak.

Zoals de zaken nu staan, hangen de Brusselse gemeenten af van drie instanties, met name de beide gemeenschappen voor de eentalige of unicommunautaire instellingen en de nationale overheid voor de tweetalige of bicommunautaire instellingen. Brussel moet inzien dat zijn sociaal-economische toekomst in de uitbouw van zijn internationale en hoofdstedelijke functie ligt. Brussel wordt onleefbaar zo het voorrang geeft aan louter culturele banden met Wallonië. Dat is nogal duidelijk. Gelukkig zien steeds meer Brusselaars dit in, ook franstaligen. Daar ligt mijns inziens wellicht de opening naar een positief gesprek met de Franse Gemeenschap over een hoofdzakelijk statuut voor Brussel.

Tot daar, mijnheer de Voorzitter, enkele voorafgaandelijk te beschouwingen die de Brusselse problematiek benaderen vanuit een misschien ongewone hoek, maar waarmede rekening zal dienen te worden gehouden bij de uitwerking door de Vlaamse Gemeenschap van het statuut voor het hoofdstedelijk gebied, uitwerking die erst - daarvan ben ik heilig overtuigd - in dit cenakel dient te gebeuren. (**Applaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Jorissen heeft het woord.

De heer W. Jorissen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, graag zou ik even de aandacht vragen voor een punt dat erg stiefmoederlijk werd behandeld zowel in de beleidsverklaring als in de mededeling die ermee gepaard gaat.

Dit betreft het monumentenbeleid.

Ik zeg wel monumentenbeleid en niet monumentenzorg omdat het eerste begrip actiever, ruimer en moderner is.

Het loont de moeite even de tekst van

Jorissen

de beleidsverklaring te lezen omdat hij even beknopt als clichéachtig en weinig zeggend is. Ik citeer hem even op pagina's 12 en 13. :

„V. Monumentenzorg.

Aan het door de overheid verworven cultureel patrimonium zal een functionele bestemming gegeven worden, zonder te raken aan zijn cultuurhistorische identiteit.

De Executive zal de decretale regeling voor het roerend cultureel patrimonium activeren.

Zij zal de restauratie en de instandhouding van het onroerend patrimonium mede ten gunste van een omschakeling of een specialisering in de bouwwereld stimuleren”.

In zijn mededeling nu gebruikt de Voorzitter van de Vlaamse regering zelfs niet eens de term monumentenzorg of monumentenbeleid. Ik lees op pagina 8 :

„De Vlaamse regering zal werk maken van een geïntegreerde aanpak, in de vele domeinen die met ruimtelijke ordening, landinrichting, natuurbehoud, leefmilieu en watervoorziening te maken hebben”.

Verder lees ik op bladzijde 10 :

„Ons cultureel patrimonium zal zowel voor ons eigen volk als met het oog op zijn uitstraling naar de wereld, beter worden beschermd. Hierbij zal een zeer nauwe medewerking met Nederland worden nagestreefd.”

Hier zou ik de vraag willen stellen waar die medewerking of bete samenwerking met Nederland op slaat ?

Gaat het hier uitsluitend over letterkunde of betekent het – eindelijk – ook dat men onze historische monumenten wil gaan beschermen en herstellen zoals in Nederland ?

Dat zou natuurlijk – en eindelijk, ik herhaal het – iets nieuws zijn. De verklaring gaat echter verder met de bedenking dat de regering veel belang hecht aan toerisme doch het voor het oog liggend verband tussen het toerisme en ons gebouwen erfgoed wordt

niet eens gelegd.

Ook wanneer de Voorzitter van de Vlaamse regering het heeft over de bevestiging, de bevordering en de erkenning van onze identiteit, vergeet hij ditzelfde cultureel roerend en onroerend kunstpatrimonium erbij te betrekken die toch de sterkste uitdrukking en de sterkste uitdrukking en de sterkste steunpilaren zijn van die eigen culturele identiteit.

De identiteit is immers niets van vandaag alleen, ze stoelt op gisteren en eergisteren.

En wat wijst duidelijker en zichtbaarder op ons eigen karakter als volk dan onze cultuurmonumenten ? In de eerste plaats onze architectuur ?

Het feit dat men die cultuurmonumenten nog steeds en vrij massaal vernielt spreekt de woorden van de voorzitter van de Vlaamse regering tegen.

Wij staan in Vlaanderen nog ongeveer nergens met de bescherming van ons gebouwen erfgoed. Integendeel, de omgeving van deze monumenten en de monumenten zelf tot de beschermde toe worden geschonden en verwoest in een tempo dat we vroeger nooit kenden, zelfs niet gedurende de jongste twee wereldoorlogen.

Slechts tussen de 2 en de 3.000 monumenten zijn officieel beschermd wat nog niet belet dat men ze vaak laat verkrotten en vaker nog vermorst door zogeheten restauraties door onbevoegden.

Er wordt allereerst veel te weinig beschermd. Dat zien we als we Vlaanderen vergelijken met Nederland waar meer dan 50.000 gebouwen beschermd worden, (Maastricht bv 1.400 en Amsterdam 8.000) of met Groot-Britannië waar het aantal beschermde panden boven de 300.000 loopt.

Geen enkele oude stadskern is bij ons als geheel beschermd en nochtans Brugge, Gent, Antwerpen, Mechelen, Leuven, Oudenaarde en andere steden verdienen dat niet alleen, het wordt een noodzakelijkheid. Men moet niet zeggen dat dit ongewoon zou zijn want in zovele landen ge-

beurt dit.

In Spanje is Toledo, binnen zijn muren, volledig beschermd.

In Frankrijk is Colmar dit. Het kreeg trouwens de prijs van de Unesco als de best gerestaureerde stad. In de Bondsrepubliek Duitsland geniet onder meer Bamberg zo een statuut, naast Goslar en Buxtehude. In Tsjecho-Slowakije Bmo of Brunn in het Sudetenland. In Gallicië, in Polen, is het Krakau, in Joegoslavië Agram of Zagreb en in Siebenburgen in Roemenië kennen we Sibiu, het vroegere Hermanstadt. In Oostenrijk is er het stadje Rust am Neusiedlersee, een stadje waar haast meer kerken dan huizen staan. En we vergeten Potsdam niet in de DDR met 3.000 beschermde woningen.

En moeten we nog spreken van het Verenigde Koninkrijk waar ganse reeksen stads- en dorpskernen, inbegrepen landschappen, zijn beschermd ?

Zo is bijvoorbeeld in Salisbury het gezicht op de kathedraal mijlenver in de omgeving beschermd en wat Durham in het noorden aangaat is heel de stad en de omgeving beschermd. En dit zijn slechts een paar voorbeelden. Dit weet iedereen die ooit Oxford of het Shakespeare-stadje Stratford on Avon heeft bezocht.

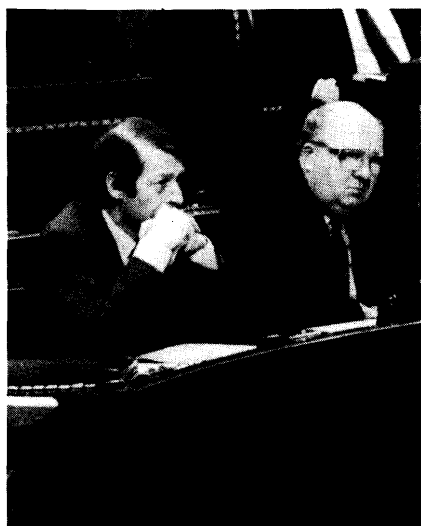
Bij die bescherming in ons land laat de Minister zich daarbij al te vaak afschrikken door invloeden van aannemers of stadsbesturen of door een combinatie van beide.

Zo werd onlangs door de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg voor Mechelen eindelijk nog eens een behoorlijke lijst opgemaakt van 122 gebouwen die alleszins dienden te worden beschermd.

Het stadsbestuur kwam daartegen krachtig in de weer en vond één vierde daarvan, 34, ruim genoeg om te beschermen.

Tot nog toe is geen enkel huis ervan beschermd omdat zowel de vroegere als de huidige staatssecretaris aarzelt.

Het waarom van dit verzet werd vlug duidelijk. Men wil andermaal enkele van deze gebouwen afbreken eer ze

Ministers J. Lenssens (CVP) en P. Akkermans (CVP), leden van de Vlaamse Executieve, bij het debat over de Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve

worden beschermd.

Eén van de eerste slachtoffers zou een prachtig barokhuis zijn in de Adegemstraat 85-87.

Dat verloopt nu weer volgens een klassiek scenario dat vermoedelijk in alle Vlaamse steden ongeveer hetzelfde is. Men plaatst over de volle lengte van het huis reclameborden zodat moedwillige beschadigingen niet opvallen en zodat men zich psychologisch al gaat verzoenen met het verdwijnen van het huis. Men gooit dan moedwillig dakvensters open en men breekt dakpannen uit om het in te laten regenen. Men vindt dan wel een architect om te verklaren dat de stevigheid van het huis niet meer dat is en bevriende schepenen staan dan klaar met de sloopvergunning en dit vaak met medewerking van de Rijksdienst voor Monumentenzorg.

Zo behandelt men prachtige panden in Vlaanderen onder de onverschillige blik van of soms met de medewerking van de Bijksdienst en dit onder staats-

secretarissen en ministers die het land worden rondgezeuld als publiciteitsagenten en dus geen tijd meer hebben om hun zaken na te kijken.

Wij hopen dat de geachte Minister - wij betreuren dat hij hier nu niet aanwezig is - die weg niet zal opgaan en dat de schandelijke - ik weeg en wik mijn woorden - en barbaarse vernieling van zoveel mooie historische panden eindelijk zal worden stopgezet.

Het is godgeklagd dat aannemers, specialisten in afbraak, in drankgelegenheden staan te bluffen dat hun arm op de diensten waar men moet beslissen lang genoeg is om gelijk wat te mogen afbreken, zelfs beschermde panden. wat dan nog in de feiten juist blijft.

Wanneer worden wij eindelijk eens een beschaafd land dat zijn cultuurpatrimonium niet op een even dwaze als wansmakelijke wijze vernielt ?

Dit land was één van de eerste om zijn grote monumenten te beschermen. Sindsdien zijn we echter ter plaatse blijven trappelen.

Het kleine pand en het vertrouwde oude stadsgezicht die in andere landen de volle aandacht kregen als levenskader voor de stadsmens en om vervreemding te voorkomen, is bij ons, nog steeds de assepoester.

Wij zitten met een verouderde wetgeving die al te veel toelagen verleende, tot 90 procent om alle restauraties te kunnen betalen.

In andere landen bestaan andere regelingen.

Het is duidelijk dat ook wij een andere weg op moeten. Wij hebben onze mening neergeschreven in een wetsvoorstel dat we opnieuw zullen indienen. Men moet een onderscheid maken tussen monumenten van nationaal belang, de voornaamste, en monumenten van gewestelijk belang, de andere. Het zal de enige manier zijn 20.000 waardevolle gebouwen in Vlaanderen te redden want nu breken de gemeentebesturen volop af onder het voorwendsel dat het huis immers toch niet beschermd is.

Men moet de panden van gewestelijk

belang, bij restauraties, wat voordelen geven die de prikkel tot herstel zullen vormen en voor de nationale monumenten in privé-handen zal men eveneens de staatstoelagen moeten verminderen. Zij liggen te hoog. Men kan zich thans rijk maken met restauraties wat niet de bedoeling mag zijn. In plaats daarvan moet de regering een beter klimaat in het leven roepen zoals in andere landen gebeurde. Men kan een beroep doen op de burgerzin en op de trots van de eigenaar.

Het wordt ook de hoogste tijd dat men zowel in de Rijksdienst voor Monumentenzorg en in de Nationale Commissie voor Monumenten en Landschappen een aantal deskundigen zou bij benoemen want vooral de Rijksdienst is alles behalve karig met zijn stommiteiten en zijn vernielingen. Het zou me werkelijk interesseren te vernemen hoeveel doctors en licentiaten in de kunstgeschiedenis in deze dienst zetelen naast hoeveel ingenieurs en architecten en daarbij te horen in welke landen, die voorbeelden zijn op het gebied van restauraties, dat ze hun ervaring hebben opgedaan.

Het is ronduit belachelijk na de meesterlijke prestaties op het gebied van de restauraties geleverd in Nederland, het Verenigd Koninkrijk, de Bondsrepubliek Duitsland en de landen achter het IJzeren Gordijn in dit land nog geregeld te horen schermen met een Charter van Venetië dat ongeveer 20 jaar oud is en volledig achterhaald.

Zullen wij het laatste land zijn dat zich zal vastklampen aan beginselen als niet reconstrueren, niet vervolledigen en slechts met haarlak bespuiten, beginselen die elders volledig werden opgegeven en vervangen door schitterende wissel oplossingen.

Zachte restauraties moeten uitzonderlijk blijven, als men nog niet klaar ziet, anders past alleen de echte restauratie, er is er tenslotte maar één, terug naar het oorspronkelijke pand, met de uitzondering van latere waardevolle verbeteringen, wat iets heel anders is dan wat vaker voorviel, latere verknoeiingen.

Daarbij zitten we nog in het stadium van het ontleisteren van oude huizen, yergetend dat tot goed honderd jaar geleden kleuren of kaleien gewoon was voor praktisch alle panden.

Jorissen

Soms zelfs voor grote monumenten. Voor de restauratie van Sint-Servatius te Maastricht trekt men 600 miljoen uit. Men zal niet aarzelen een later toegevoegde toren te verwijderen noch om binnen en buiten opnieuw de oorspronkelijke kleuren aan te brengen.

Met onze zachte restauraties zou dat onmogelijk zijn doch blijven we dan ook zitten met afkooksels en slappe koffie.

Een ander misbruik dat welig begint te tieren is de invularchitectuur, iets waarmee men spaarzaam zou moeten opschieten en dan bij voorkeur onder een spiegelande gedaante.

Toen we te Mechelen vochten om in een klein straatje dicht bij de Grote Markt het enig overblijvende waardevolle pand, een mooi laat-classicistisch huis te redden, kregen we tot antwoord dat men het zou vervangen door invularchitectuur.

Men ging dus invullen waar geen enkel oud gebouw meer stond. Niet dat men zo dom is, wel cynisch. Het is de reinste volksverlakkerij. Wat beslist dient gestopt is de afbraak van historische panden om ze nadien terug op te bouwen.

Het is duidelijk dat op die wijze de factor tijd verloren gaat, dat alleen de historische gestalte wordt gered doch dat de geschiedenis van het huis zoals men die kan lezen in zijn stenen en in zijn architectonische vormen verloren gaat. De historische warme huiselijkheid is dan met één klap verdwenen onder de kilheid van het nieuwe. Afgezien nog van het feit of de aannemer voldoende gespecialiseerd zou zijn om de fijne historische details opnieuw weer te geven, wat thans in ons land doorgaans niet het geval is, is er het feit dat afbreken en weer opbouwen veel duurder uitkomt.

De afbraakkosten komen er bij en zo men het bestaande materiaal niet meer aanwendt ook de kosten van het nieuwe materiaal.

Om al deze redenen moeten we de Minister vragen nooit een beschermd historisch gebouw te laten afbreken,

zelfs niet om het terug op te bouwen. Mogen we, om te eindigen, nog op een paar klassieke fouten bij ons wijzen bij de restauraties, fouten die men elders meestal vermijdt ?

Allereerst reikt bij ons bij een restauratie al te vaak de belangstelling niet verder dan de voorgevel en zo men oog heeft voor het volledig uiterlijk gezicht van het pand, wat bij uitzondering gebeurt, dan heeft men doorgaans geen belangstelling voor de binnenarchitectuur.

Zo voert men een restauratiepolitiek van de uitgeblazen eierschalen. Anderzijds heeft men bij restauraties geen oog voor de texturen van de aangewende bouwstoffen en onderdelen. Kleinere met de hand bewerkte natuursteen vervangen door groter machinaal gezaagde blokken is het vooruitzicht van het pand ingrijpend wijzigen en het gebouw een deel van zijn historisch uitzicht en waarde ontnemen.

Mijnheer de Minister, ik ben blij dat u hier aanwezig bent, Vlaanderen staat wat betreft monumentenbeleid en wat betreft oordeelkundige restauraties al te duidelijk nog in zijn kinderschoenen wat niet langer aanvaardbaar is. Wij hopen dat dit onder uw beleid grondig zal veranderen. (**Applaus bij de W**)

De Voorzitter : Mevrouw Demeester-De Meyer heeft het woord.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Raad, - ik had graag ook gezegd mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, ik hoop dat hij nog zal binnenkomen -, mevrouw de Minister en heren Ministers van de Vlaamse regering, collega's, de nieuwe benamingen, de nieuwe functies en de nieuwe raden doen inderdaad wat vreemd aan en we moeten ons allen aanpassen aan deze ongewone formules. Zij hebben trouwens al enige reactie uitgelokt en we hebben in dit verband enkele bespiegelingen gehoord tijdens dit debat. Men spreekt van een oppositie en men spreekt van een meerderheid. Maar het is nog altijd niet duidelijk waar de oppositie zit. Is het in deze Regering

of in deze Raad ? Staan wij hier uiteindelijk voor een beleidsverklaring die komt van negen ministers of van een deel van die ministers ?

Wij zullen in de komende weken en maanden moeten afwachten of er nu een echte oppositie zal ontstaan en tegen wie. Ik had gisteren op een bepaald ogenblik de indruk dat men niet oppositie voerde tegen deze regering maar tegen de CVP. In zijn betoog heeft de heer Van Grembergen gisteren zich gekant tegen de CVP en niet tegen deze regering.

De heer W. Jorissen : Hij kan het niet laten oppositie te voeren tegen de CVP.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Inderdaad, ik kan dat begrijpen.

Ik wil het vooral hebben over de beleidsverklaring, en meer speciaal over de bevoegdheden en de middelen. Ik lees dat het één van de ambitieuze opgaven van de Vlaamse regering is doelbewust te streven naar een uitbreiding van de bevoegdheden en de middelen. Als lid van de CVP juichen we dit toe. Het lijkt ons in ieder geval noodzakelijk dat in eerste instantie de wetten van 8 en 9 augustus 1980 integraal worden toegepast. Daarom moet een Vlaams ministerie dringend worden opgericht en uitgebouwd. Het moet werken opdat de burgers en de diensten tenminste zouden weten waarheen ze zich moeten wenden wanneer het gemeenschaps- of gewestmateries betreft. Niemand weet waar hij zich moet wenden. Ik geef alleen maar één voorbeeld : de griffier van een jeugdrechtbank vraagt zich af waar hij terecht kan wanneer hij personeelsproblemen heeft. Hij weet niet of hij zich tot mevrouw Steyaert moet wenden of tot de Minister van justitie van de nationale regering. Wanneer men een beleid wil gaan voeren inzake de minder-validen, meer specifiek betreffende de revalidatie, weet men niet of men zich tot de Minister van arbeid en tewerkstelling, als voogdijminister van het Rijksfonds voor sociale herklassering, moet richten of tot mevrouw Steyaert die eigenlijk voor deze materie bevoegd is, zoals kan blijken uit de tekst van de beleidsverklaring.

Demeester-De Meyer

Het beleid is bepaald door deze regeringsverklaring van deze Vlaamse regering maar het Rijksfonds blijft in tussen ressorteren onder de nationale Minister van arbeid en tewerkstelling. Ik zal daarop straks nog terugkomen. Op die manier is het inderdaad onmogelijk noch voor de burgers om inzicht te verwerven noch voor de politici om een beleid te voeren of te controleren. Klarheid moet dringend worden geschapen. Dit Rijksfonds, zoals andere fondsen, moeten worden opgesplitst en toevertrouwd aan diegenen die het beleid ervan zullen bepalen.

Dit brengt ons tot een tweede algemeen aspect met betrekking tot de bevoegdheden. Hoe vlug, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse regering, en op welke manier zal men gebruik maken van al de gesplitste diensten en fondsen? Wij stellen onder meer vast dat in de beleidsverklaring van u allen samen er sprake is van de splitsing van het NWK, eventueel van de oprichting van een Vlaamse huisvestingsmaatschappij - ik zal u er straks nog een aantal vragen over stellen - van een eigen Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme, en noem maar op. Er wordt echter geen melding gemaakt van bijvoorbeeld de opsplitsing van het Rijksfonds voor de minder-validen.

Wij hopen dat dit niet inhoudt dat men deze opsplitsing op een lange baan wil schuiven. Wij hopen dat dit niet inhoudt dat men nog twijfelt aan de bevoegdheidsverdeling tussen de nationale Minister en de Minister van de Vlaamse regering.

De wetten van 8 en 9 augustus - en dan heel specifiek deze van 8 augustus - zijn heel duidelijk: het beleid inzake minder-validen is een gemeenschapsmaterie. Volgens de commentaren bij deze wet is de beperking die op dit beleid nog wordt gemaakt over wat nog nationaal is, in enge zin te interpreteren.

Wij stellen vast, wanneer-wij daarover in de wandelgangen gesprekken voeren, dat er geen eensgezindheid is. Vanuit nationale hoek wil men dit nationaal blijven houden. Niets is minder waar. Men moet er de wet op nalezen.

Men moet er het verslag op nalezen.

Het is uitdrukkelijk noodzakelijk dat er klarheid komt over het beleid. Deze bevoegdheid moet worden toevertrouwd aan de Vlaamse Minister van gezin en welzijnszorg. Deze minister heeft de bijstand aan personen onder haar bevoegdheid.

Wat de oprichting van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij betreft, mijnheer de Voorzitter, had ik graag enkele concrete vragen gesteld en beschouwingen geopperd.

Wordt met deze oprichting bedoeld dat na de regionalisatie een fusie zou komen van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting met de Nationale Landmaatschappij en met het Nationaal Instituut voor de Huisvesting? In het positieve geval zal deze maatschappij dan in haar structuur de mogelijkheid bieden een eigen beleid te voeren in verband met het wonen op het platteland? Wanneer men over huisvestingsbeleid spreekt, denkt men vaak aan huisvestingsbeleid in verstedelijkte gebieden. Het platteland vergt inderdaad een eigen politiek inzake huisvesting.

Opgemerkt kan worden dat de Nationale Landmaatschappij naast haar activiteit van huisvesting sinds 1956 ook de ruilverkaveling onder haar bevoegdheid telt. Drie vierden van het personeel van de Nationale Landmaatschappij is tewerkgesteld in de ruilverkaveling.

Ik vraag mij af of deze landbouwactiviteit zal worden opgenomen in de huisvestingsmaatschappij. Dit is één mogelijkheid. Zal zij het voorwerp uitmaken van een afzonderlijke Vlaamse Maatschappij voor Landinrichting, mijnheer de Minister die daarvoor bevoegd is, of zal de activiteit worden geïntegreerd in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Welke plaats ook het bestuur van de ruilverkaveling zal worden toegewezen, wij willen en zullen erover waken dat de ruilverkaveling niet wordt achteruitgesteld omdat wij ervan overtuigd zijn dat wat nog overblijft aan landbouwgrond in Vlaanderen dringend in de beste omstandigheden en onder de beste voorwaarden moet

worden gebracht. Dit moet, ten eerste als een garantie voor een afdoende voedselvoorziening voor onze eigen bevolking en, ten tweede, als mogelijkheid om in de landbouw de tewerkstelling te behouden. Deze tewerkstelling moet gebeuren in sociaal verantwoorde omstandigheden voor onze landbouwbevolking. Dit is absoluut noodzakelijk.

Wat tenslotte de uitbreiding van de bevoegdheid inzake het onderwijs betreft, mijnheer de Voorzitter, blijven wij als CVP er inderdaad van overtuigd - en dat is de lijn die wij gedurende de voorbije jaren steeds hebben gevolgd - dat inderdaad een juistere toepassing van artikel 59bis, paragraaf 2, leidt tot de totale overdracht van de onderwijsmaterie naar de Gemeenschap.

Hierbij willen wij echter opmerken dat twee belangrijke voorwaarden moeten worden gesteld om deze opsplitsing naar de Gemeenschap toe te beveiligen. Ten eerste, de overdracht moet geschieden met coherente gehele pakketten en niet met kleine deelaspecten. Ten tweede, elke overdracht - en dit is bijzonder belangrijk - moet worden gekoppeld aan een eigen financiering door de rinstoem's op lokaliseerbare bedragen zoals bepaald in artikel 9 van de wet van 9 augustus 1980, meer specifiek als deel van de opbrengst van de personenbelasting.

Dan komen wij tot de verhouding 60/40, een verhouding die dicht het percentage van het aantal leerlingen benadert zowel in Vlaanderen als in Wallonië. Dit is niet de verhouding die wij nu hebben en die de Voorzitter van de Vlaamse Executieve wel nog zal kennen van toen hij minister van Nationale Opvoeding was. Als de cijfers juist zijn die de jongste dagen circuleren over de bijkredieten voor onderwijs, stellen wij vast dat het voorbije jaar geen 55 procent van de begroting meer naar de Vlaamse Gemeenschap is gegaan.

Ik weet wel dat dit eigenlijk geen materie is voor deze Raad maar ik kan niet nalaten hierover heel in het kort uit te weiden. Vanuit CVP-hoek werd hierover herhaaldelijk geïnterpeleerd. Wij hebben de garantie gekre-

Demeester-De Meyer

gen van de toenmalige Eerste Minister en van de toenmalige Minister van onderwijs dat erover zou worden gewaakt dat geen dergelijke aanvullingskredieten meer mogelijk zijn. Heden stellen wij vast dat de Franse Gemeenschap vijfmaal meer bijkredieten vraagt dan de Vlaamse. Het is daarom noodzakelijk dat een nieuwe verhouding gecreëerd wordt. Daarom pleiten wij dan ook onder de bepaalde voorwaarden, die wij hebben uiteengezet, dat de onderwijsmaterie dringend wordt overgeheveld naar de gemeenschappen.

Tot slot nog enkele woorden over de middelen. De dotaties op basis van de wet van 9 augustus 1980 zullen beperkter zijn voor 1982 dan voor 1981, gewoon als gevolg van de wetgeving.

Op het ogenblik dat de Vlaamse ministers hun begroting moeten opmaken, is het noodzakelijk dat er duidelijkheid bestaat over de dotaties. Wij moeten de bedragen kennen omdat de CVP geenszins, zoals mevrouw Smet al heeft gezegd, kan aanvaarden dat het terrein van de persoonsgebonden materies de duimen zou moeten leggen voor de andere sectoren. Eer wij verder kunnen spreken over de middelen, moeten wij duidelijk weten hoeveel de nationale regering als dotatie zal overdragen naar de Vlaamse regering. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer F. Vermeiren (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, dames en heren, de Voorzitter heeft mij gevraagd mijn betoeg in te korten. Ik zal dat graag doen, maar ik zal de integrale tekst aan de Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud overmaken.

In de beleidsverklaring is het mij opgevallen dat uitgegaan wordt van een „landinrichtingsvisie” waaronder de verschillende functies van het plattelandsbeleid ressorteren.

Het zou logisch zijn dat het landinrichtingsbeleid uitvoering en uitwerking gaf aan en ressorteert binnen het

globaal ruimtelijk beleid.

Men weet dat de klassieke ruilverkaveling aanleiding heeft gegeven tot heel wat problemen en misverstanden en ook aantastingen op het natuur- en cultuurpatrimonium. In de beleidsverklaring wordt nergens vermeld hoe het bestaande ruilverkavelingsinstrumentarium zal worden toegepast in de interium-periode en in afwachting dat het nieuwe landinrichtingsdecreet zal van kracht worden.

Een ander probleemgebied is de beeksanering of de waterbeheersing. De klassieke benadering beoogt een integrale civieltechnische aanpak van de ganse waterloop. De aard en het volume van de werken wordt gesteund op herkalibrering onder meer rechttrekkingen.

In de toekomst dient eerder uitgegaan van :

1. een knelpuntenanalyse inzake waterbeheersing in het bekken ;
2. reële debietberekeningen, piekdebieten met toekomstprognose, gebaseerd op de betrokken goedgekeurde ruimtelijke plannen naar gelang de evolutie van bevolking en verstedelijking.

Aldus ontstaat een gans nieuwe aanpak waarbij de nadruk wordt gelegd op het inrichten van wachtbekkens, lokale vergroting van het waterbergingsvermogen van de waterloop, het uitvoeren van kleinschalige technische correcties. Zo een aanpak vermijdt ecologisch belangrijke ingrepen, is dus milieuvriendelijker en ook goedkoper dan een integrale aanpak. dit beantwoordt aan de vraag van vorige spreekster.

In de beleidsverklaring wordt niets gezegd over het noodzakelijk uitvoeringsorgaan van de landinrichting. Ik verwijs hier naar de voorstellen geformuleerd in de pilootstudie inzake „Landinrichting in het Bellebeekbekken”.

Met betrekking tot de uitvoering van landinrichting worden een aantal structuren voorgesteld, met name de Vlaamse Commissie voor Landinrichting, het Plaatselijk Komitee voor Landinrichting en het Technisch Bu-

reau voor Landinrichting,

Deze structuren moeten in het landinrichtingsdecreet gestalte krijgen.

Landinrichting behoort tot het uitvoeringsinstrumentarium in de sectoriële sfeer. Het is geen ruimtelijke planning als dusdanig maar wel een instrument om via de uitvoering van werken het landelijk gebied meer geschikt te maken voor de functies die aan dat gebied zijn toegekend in het kader van de ruimtelijke ordening.

Opdat de aldus ontstane nieuwe landinrichting door de bewoners zou worden gerespecteerd, dient overwogen een nieuw penitentiair systeem toe te voegen aan de beschikkingen terzake in de verschillende bestaande wetten die de ruimtelijke ordening en het leefmilieu op het platteland affecteren. Wij denken hier in het bijzonder aan elke vorm van bezoedeling.

In verband met het natuurbehoud merken wij dat in de beleidsverklaring weinig sprake is van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer. Hoewel artikel 35 van de wet op het natuurbehoud de opdracht van een dergelijk wetenschappelijk instituut beschrijft, werd totnogtoe geen begin gemaakt met de oprichting ervan.

Dit instituut is dringend noodzakelijk om de regering te adviseren bij het voeren van een verantwoord beleid ten aanzien van de devaluatie van het natuurlijk milieu ten gevolge van maatschappelijke acties, de revaluatie van dit milieu door natuurbouw en landschapszorg, bedreigde soorten in levensgemeenschappen, het beheer van natuurgebieden, de ecologische inbreng in de planologie.

De dienst voor natuurbehoud is evenmin begonnen met de uitbouw van een efficiënte dienst voor natuurbehoud, al voorziet de wet in een aantal taken op het gebied van natuurbehoud die slechts door een gespecialiseerde dienst kunnen worden uitgevoerd. Deze dienst moet onder meer bevoegdheid voor terreinbeheer, natuurbouw, faunabeheer, flora, jachten visvangst hebben. Ze moet ook bevoegd zijn voor het verstrekken van adviezen in het kader van overleg in-

Vermeiren

zake ruilverkaveling, ruimtelijke planning, ontgrondingen, toerisme, wetenschapsbeleid en waterbeleid.

Misschien zou ook gedacht moeten worden in de buitendiensten natuurbeschermingsconsulenten aan te stellen.

Volgend punt : het opstellen van een specifiek decreet op het natuurbehoud, onafhankelijk van het decreet op de landinrichting, en naar analogie met het aangekondigde decreet op de landschappen en het bosdecreet.

Inzake natuur- en milieu-educatie is het noodzakelijk dat een beleidsvisie wordt uitgewerkt die rekening houdt met en inspeelt op bestaande initiatieven en structuren, en die tevens aanleiding geeft tot het opstellen van een algemeen beleidsplan. Een commissie voor natuur- en milieu-educatie dient de Vlaamse deelregering advies ter zake te verstrekken. Daarin moeten deskundigen worden opgenomen uit de natuurbeschermings- en milieuorganisaties, het vormings- en ontwikkelingswerk, het opbouwwerk, het jeugdwerk en het onderwijs.

Tenslotte zal het algemeen beleidsplan ruimte moeten bieden voor natuur- en milieu-educatieve projecten en experimenten van landelijk belang. Een wettelijke regeling ter zake kan worden opgenomen in het in te dienen decreet op het natuurbehoud.

Inzake betoelaging van natuur- en milieuverenigingen zou men de verenigingen moeten trachten te helpen. Ik denk hier persoonlijk aan de Bond van Beter Leefmilieu voor Vlaanderen, waar men op dit ogenblik vaststelt dat zij zich op de rand van de liquidatie bevindt, niettegenstaande een zeer klein aantal personeelsleden.

Heel deze toestand steekt trouwens schril af tegen deze in het buitenland, zoals bijvoorbeeld Nederland.

Daarnaast zijn sommige punten van zodanig belang dat de vermelding in de beleidsverklaring zinvol was geweest. Dit geldt voor de bescherming en beveiliging van de nog resterende duincomplexen langs de Vlaamse kust, de bescherming van een reeks

natuurgebieden in de stedelijke sfeer zoals de Hobokense Polder, en andere.

Mijnheer de Voorzitter, dit was mijn maidenspeech die ik zo bondig mogelijk heb gehouden. Het is duidelijk dat ter zake een enorm werk weggelegd is voor de bevoegde Minister. Ik zal al de nota's die ik in dit verband in mijn bezit heb, aan de minister overmaken. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Gabriels.

De heer J. Gabriels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers van de Vlaamse Executieve, geachte collega's, voorafgaand wens ik bij het hoofdstuk over ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, enkele vragen en bedenkingen te formuleren.

Mijnheer de Minister, in de eerste alinea staat te lezen dat men een structuurplan voor Vlaanderen wil opstellen dat rekening houdt met de ter zake goedgekeurde Beneluxstructuurschetsen. Ik meen dat dit een verkeerde werkwijze is. Inderdaad, een structuurplan dient tot stand te komen van onderuit, met gegevens die men aan de basis verzamelt, om een aantal algemene richtlijnen in schetsen om te buigen ten einde op die wijze een instrument te hebben om de ruimte te ordenen.

Wij wensen ook van de minister te vernemen of dit structuurplan - want dat staat natuurlijk niet zo duidelijk in de tekst - boven, langs of in de plaats van de gewestplannen komt, vooral wat de normering betreft, dus de erin vermelde voorschriften.

Zoals vroeger reeds voorgenomen, wil de Vlaamse regering het ruimtelijk beleid ook richten naar inbreiding. Ik lees nochtans dat men eveneens voorziet dat dit niet belet dat nieuwbouw in de door de gewestplannen aangeduide woongebieden een factor blijft van huisvestingsbeleid en van beleid ten aanzien van de bouwactiviteit in het algemeen. Mijnheer de Minister, denkt u ook niet dat dit in de theorie misschien wel kan, maar in de praktijk niet haalbaar is ? Inderdaad, de financiën ontbreken nu vaak om de inbreiding tot een succes om te buigen. Ik

vrees dat, wanneer men massa's geld blijft besteden aan het inbeslag nemen van de vrije ruimtes, door de gewestplannen voorzien, men dan over geen voldoende geld meer zal beschikken om de inbreiding echt met succes als beleidspunt uit te voeren.

Wat het grondbeleid betreft, is de intentie nog niet duidelijk bekend en heeft de regering er zich toe beperkt aan te halen dat zij ten gepaste tijde een aantal voorstellen zal formuleren. Hier rijst echter de vraag : hoe ziet de regering een oplossing voor het zware financiële probleem waarmee heel wat grondregies in diverse gemeenten hebben te kampen ? Hier gaat het natuurlijk om een structureel probleem gezien de daling van de grondprijzen, men die gronden vaak aan hoge prijzen heeft aangekocht en men die gronden nu zeer moeilijk en goed kan verkopen.

Wat de ruimtelijke ordening betreft, vrees ik dat de laatste alinea aanleiding zou kunnen geven tot misbruiken. Daarin staat letterlijk te lezen : „Gezien de beperkte financiële middelen zal de betaling van planschade dienen vermeden om over te gaan tot herstel in natura zoals voorzien in de wet. Hierbij dienen de algemene principes van de stedenbouw en ruimtelijke ordening te worden geëerbiedigd”.

Ik kan begrijpen, mijnheer de Minister, dat het inderdaad de bedoeling is zo weinig mogelijk planschade te betalen. Maar vreest u niet dat, zoals ook bij het tot stand komen van de gewestplannen, door dit artikel of dit voornemen overtreders zich geroepen voelen de wetgever steeds een stap voor te zijn en te overtreeden om achteraf een wettelijke goedkeuring te krijgen ? Een aantal voorbeelden in die richting zijn, natuurlijk buiten uw wil tot stand gekomen, gekend. Ik meen dat dit voornemen een aantal personen in staat stelt om toch maar door te doen met dan het argument dat de Staat er zich toch niets van aantrekt, hij de grond toch niet kan afkopen en zij dus achteraf wettelijk in orde worden gesteld. Ik meen, mijnheer de Minister, dat wij hiermede rekening moeten houden aangezien dit reeds aanleiding tot misbruiken is geweest bij het totstandkomen van de gewestplannen. Dergelijke misbruiken moeten

Gabriels

wij zeker vermijden bij het totstandkomen van een nieuw structuurplan voor Vlaanderen.

Wat de landinrichting en het natuurbehoud betreft, wens ik een kleine opmerking te maken. Betreffende Limburg hoop ik dat in het nieuwe structuurplan de massale recreatieve projecten, vooral aan de Maaskant, worden verminderd en dat de gebieden voor grintonginning, ook wanneer zij ontgonnen zijn, opnieuw ter beschikking van de landbouw worden gesteld nadat zij dus in bruikbare staat zijn omgebogen. Ik hoop dat de Regering - want het is heel belangrijk - de intercommunale, die met gretigheid hectaren grond in concessie geeft aan Hollandse aannemers, wijst op haar taak de gronden opnieuw op een fatsoenlijke wijze in het landschap te integreren.

Wat betreft de bescherming van de landschappen, hoop ik, mijnheer de Minister, dat er werk zal worden gemaakt van de bescherming van houtkanten en houtwallen. Ik heb reeds lang een decreet ter zake ingediend, maar het is niet verder geraakt dan de bespreking in de commissie. Ook de heer De Seranno weet zeer goed hoe belangrijk dit is. Al onze houtkanten en houtwallen dreigen gewoon van de kaart te worden geveegd. Ik hoop dat deze prachtige stukjes natuur **kunnen** behouden blijven.

Een paar algemene beschouwingen in verband met het hoofdstuk leefmilieu en waterbeleid. Het leefmilieubeleid is in hoofdzaak een aangelegenheid van de Vlaamse regering. Ik hoop dat men een actiever beleid zal voeren en dat men hierbij zeer intensief de bond Beter Leefmilieu zal betrekken. Wij mogen alleszins niet de indruk laten bestaan dat deze alleen goed is geweest om in de marginaliteit een aantal acties te voeren. Daarom moet deze bond, zeker wat het consultatieve betreft, meer actief bij het beleid worden betrokken en moeten hem voldoende instrumenten worden gegeven zodat hij zijn taak op een deskundige wijze kan verderzetten. De Milieu Effect Rapportering, de MER, een instrument destijds gecreëerd door Minister Dhoore, moet ook in de

praktijk worden gebruikt. Ik verklaar mij nader. In de tekst staat dat wanneer men overgaat tot het uitvoeren van infrastructuurwerken, men de MER wil opstellen ten einde na te gaan wat de gevolgen voor het milieu kunnen zijn. Ik ken echter een concreet geval, Tessenderlo - u kent het ook - waar bij de inplanting van de industrie de MER niet werd toegepast en ook bij de uitbating van de bedrijven de MER niet wordt toegepast. Wanneer men hier in Vlaanderen bedrijven inplant waaraan een reukje vastzit, moet men ook de MER toepassen, zoniet zadelt men onze Gemeenschap op met een verontreinigende industrie die de leefbaarheid van de omgeving zeer erg aantast.

Ik wilde ook nog een opmerking maken over het waterbeleid. Minister Galle heeft destijds een Vlaamse waterzuiveringsmaatschappij opgericht. Hij neemt zich nu voor dit instrument operationeel te maken. Ik heb hierbij twee vragen. Ten eerste, zal deze waterzuiveringsmaatschappij de werking van de bestaande zuiveringsstations overnemen of, ten tweede, zullen de gemeenten die reeds zijn overgegaan tot het oprichten van een zuiveringsstation gesubsidieerd worden? Immers, indien dit niet gebeurt, worden die gemeenten die reeds hebben geïnvesteerd in het waterbeleid, gestraft. Uit ervaring weet ik dat de werkingskosten van een zuiveringsstation - vooral de electriciteitskosten zeer hoog zijn en ettelijke miljoenen per jaar bedragen.

Ik zou ook nog zeer in het kort, hoewel het heel erg belangrijk is, iets willen zeggen over het beleid inzake de werkgelegenheid en meer bepaald over twee aspecten ervan: de tewerkgestelde werklozen en de BTK'ers. Heel wat gemeentebesturen en ook andere instellingen werden vorig jaar erg verontrust door tegengestelde verklaringen in verband met tewerkgestelde werklozen. Eerst werd er gezegd dat ze mochten blijven tot 30 juni, dan tot einde december en in laatste instantie werd het dan tot het einde van dit jaar. Ik vraag aan de regering wat men met de tewerkgestelde werklozen voorheeft. Zal aan de gemeenten de zekerheid worden gegeven dat ze nog enkele jaren kunnen

blijven werken, zoniet zullen de gemeenten een enorme last te dragen krijgen en zullen velen van deze mensen naar „de dop” worden gestuurd.

Ook wat de BTK-projecten betreft, heeft men er niets beters op gevonden dan 5 percent ten laste van gemeenten te leggen. Ik zou aan de Vlaamse regering willen vragen van deze werkwijze af te zien, zoniet zullen heel wat gemeentebesturen geen, of zeer weinig BTK-projecten meer indienen.

Is het niet mogelijk, zoals voor de werklozen en vooral gezien de beperkte middelen van de gemeenten, deze lasten door de Vlaamse regering of door de nationale regering te laten betalen? Het gaat niet op dit nog eens bij de reeds verzwaarde lasten van de gemeenten te voegen. Indien men daartoe niet komt, zal er van al die mooie plannen in de praktijk weinig in huis komen.

Mevrouw, heren Gemeenschapsministers, ik zou even uitgebreid willen handelen over de economische situatie in de provincie Limburg. Ik merk echter dat mijn spreektijd is verstreken.

Bij de bespreking van de regeringsverklaring Martens V in het nationale Parlement heb ik reeds aangeklaagd dat met geen woord over de meest noodlijdende provincie van dit land werd gesproken.

Thans moet ik ook hier, helaas, vaststellen dat in de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve opnieuw met geen woord over de noodsituatie in Limburg wordt gerept.

Deze provincie telt nú, begin januari, 45.000 werklozen, of bijna 22 procent. Dit is **méér** dan 100 percent van het Rij ksgemiddelde.

Omdat die werkloosheid vooral structureel is - 38 percent zijn jonger dan 25 jaar - vrezen wij dat de situatie, indien men er niet grondig iets aan doet, in de loop van de komende jaren werkelijk catastrofaal zal worden.

Volgens pronostieken, indien de huidige situatie op dezelfde wijze verder evolueert, zou het aantal werklozen in Limburg in de jaren 1990,35 à 40 percent bedragen.

Gabriels

Welnu, heren Ministers, dat is gewoonweg niet aanvaardbaar, temeer daar jongeren die onmogelijk aan de slag raken verbitterd worden met al de gevolgen van dien. Minister Dehaene heeft trouwens reeds een voorstel gelanceerd in verband met het minder of later uitbetalen van de werkloosheidsvergoeding voor jongeren.

Ik geloof dat men daardoor een zeer explosieve situatie creëert, vooral in deze provincie, waar nu de jongeren worden opgeroepen – men kan de affiches overal aantreffen – voor een mars voor werkgelegenheid. Men kan deze jonge mensen geen ongelijk geven, want het wordt werkelijk rampspoedig.

Het zou ons te ver leiden hier nog eens een opsomming te doen van voorstellen die een oplossing kunnen geven. Ik heb dat al te vaak gedaan. Er zijn vanzelfsprekend de nationale sectoren, in de eerste plaats de steenkoolindustrie ALZ. In het nationale parlement hebben wij hierover geïnterpeleerd.

In deze beleidsverklaring is er ook sprake van een revalorisatie van de steenkool. „De Vlaamse Regering zal zich daar tenvolle voor inzetten”. Zo heet het !

Dit is wel geen geregionaliseerde materie, maar wat bedoelt de Vlaamse regering eigenlijk met deze woorden ? Steunt zij het project van een nieuwe steenkoolmijn ? Steunt zij nog andere projecten als nevenbedrijven van de steenkoolmijn en, zo ja, welke ? Deze vragen zijn vooral voor de toekomst van de steenkoolindustrie erg belangrijk. Met steun vanuit de Vlaamse regering en misschien ook vanuit de nationale regering kan deze sector een heropleving kennen.

Een woord nog over de bouwsector. Ik wil mij beperken tot enkele feiten.

In 1980 werden in Limburg bij de Nationale Landmaatschappij 863 bouw-aanvragen ingediend. Slechts 311 daarvan werden goedgekeurd. Dit cijfer ligt beneden het gemiddelde dat in de rest van het land gehaald wordt.

Eén van de hoofdredenen van de stag-

natie en de achteruitgang van de bouwsector is dat het geld veel te duur is. Indien men dat niet goedkoper kan maken en niet massaal meer geld kan ter beschikking stellen, zijn alle andere maatregelen slechts een doekje voor het bloeden. Ik pleit er dan ook voor dat, zowel voor de Nationale Landmaatschappij als voor alle andere maatschappijen, meer kredieten ter beschikking worden gesteld opdat onze jonge mensen nog een eigen woning zouden kunnen bouwen, en dat is toch de stimulans voor de hele bouwsector.

Mevrouw en heren Gemeenschapsministers, ik zou nog over vele voorstellen kunnen uitweiden maar om te besluiten wil ik nog eens fors aandringen op een prioritaire behandeling voor Limburg. Ik hoop dat het feit dat hieromtrent in de regeerverklaring niet wordt gesproken, niet inhoudt dat het geen prioritaire zorg voor de regering zal zijn. Gezien de noodtoestand in mijn provincie, heeft de Vlaamse regering hier een zeer belangrijke taak te vervullen. Het is niet voldoende als Europees noodgebied te worden uitgeroepen, er moet aan de huidige toestand dringend iets gedaan worden. Het is echt hoog tijd. **(Aplaus bij de W)**

De Voorzitter: De heer Cools heeft het woord.

De heer B. Cools (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Gemeenschapsministers, collega's, in enkele kranten las ik dat het ons thans voorgelegde document een knap en begeesterend werkstuk is. Nochtans merk ik gedurende deze twee dagen niet erg veel belangstelling in dit halfroond. Nu we stilaan tot het stemmingsuur komen, verschijnen wel enkele collega's op hun bank. Feit is toch dat de bespreking van de meest banale regeerverklaring in het nationale parlement toch meer belangstelling wekte dan de huidige bespreking van deze beleidsnota in de Vlaamse Raad.

Het document lijkt mij helemaal niet zo begeesterend en ik dacht dat wij ons finaal aan iets anders hadden kunnen verwachten. De Vlaamse Executieve start toch voor vier jaar, een hele

periode in de politiek : zekerheid. Wij hadden ons kunnen verwachten aan het brengen van een visie op Vlaanderen : demografisch, economisch, sociaal, een ruimtelijk beeld, kortom even de registers opentrekken.

Ik meen dat het document dat ons vorige keer werd voorgelegd, zelfs iets méér ruggegraat had.

Ik wil thans een aantal hoofdstukken overlopen tegen de achtergrond die ik daarnet heb geschetst : ruimtelijke ordening, bescherming van de landschappen, leefmilieu, huisvesting, monumentenzorg.

Elk hoofdstuk verdient in vraag te worden gesteld.

Een jaar geleden werd door uw voorgangers met grote trom in Vlaanderen een campagne voor stadsvernieuwing gelanceerd, aansluitend bij de Europese campagne.

Deze ochtend nog heb ik in mijn bureau nagemeten dat het secretariaat voor de Vlaamse stadsvernieuwingcampagne zowat 36 cm papier produceerde, het laatste document inbegrepen. Nu zou men kunnen verwachten dat u bij het secretariaat, waar ondermeer een stuurgroep aan het werk is, de nodige inspiratie zou hebben gevonden om de registers even op te trekken.

Zelfs het woord sociale stadsvernieuwing waar de hele campagne om draaide, heb ik niet teruggevonden. Hoe komt dat nu ? Is dat omdat wij zo weinig stads- en dorpmindend zijn. Naar aanleiding van deze vaststelling heb ik de adressenlijst van de leden van de Vlaamse Raad overlopen. In de Vlaamse Raad heb ik 27 procent grootstedelingen ontdekt, dan heb ik er de kleine stedelingen bij geteld. In totaal kwam ik aan 34 procent.

De heer J. De Seranno: De Antwerpse agglomeratie heeft niet te klagen. We zijn met vier uit Antwerpen in de Raad.

De heer B. Cools : Inderdaad, wij verstevigen het percentage. Daarom kijk ik naar een bondgenoot, nietwaar mijnheer Grootjans. Die 34 procent is echter een minderheid in de Raad en

Cools

ik dacht bij mijzelf : is het misschien daarom dat wij zo weinig belangstelling opbrengen voor het probleem stad.

Minister G. Geens : Is dat hier een Antwerps bondgenootschap misschien ?

De heer B. Cools : U hebt niet goed geluisterd, Minister Geens. Ik heb alle stedelingen proberen op te tellen. Gelukkig verstevigen de Antwerpenaren het percentage, maar de stedelingen blijven in de minderheid. Ik kwam dus alleen tot de vaststelling dat er weinig belangstelling is voor het probleem van de sociale stadsvernieuwing dat men op Europees niveau, mijnheer Geens, toch tracht te benaderen. Dit waren slechts enkele inleidende bedenkingen en wij kunnen hierover straks in de koffiekamer verder filosoferen.

Nu kom ik, mijnheer de Voorzitter, tot enkele concrete punten uit het document. Mijnheer Akkermans, wat het punt ruimtelijke ordening betreft, lees ik dat het herdenken van de wet op de stedenbouw voor u prioritair zou zijn. Als men nog zou weten in welke richting, dan zou men er nog kunnen mee instemmen. Als men echter het éne centralisme, dat van de Belgische Staat, wil vervangen door een ander centralisme, dat van de Vlaamse regio, dan zeg ik dat daaraan helemaal geen behoefte is. Dat is niet prioritair. Als men meer in fundamentele zin zou gaan veranderen door bijvoorbeeld zoals in Nederland de provincies in te schakelen, dan zou ik akkoord kunnen gaan.

Minister P. Akkermans : Dat bedoel ik.

De heer B. Cools : Zou u eraan denken de gemeenten vanaf een bepaald aantal inwoners zelf voor hun ruimtelijke verantwoordelijkheid te plaatsen, dan zou ik toegeven dat dit fundamenteel werk is. Het systeem van de gemachtigde ambtenaren dat wij nu kennen is dikwijls voor de gemeenten een gelegenheid om zelf het werk niet te moeten doen. Als u deze eigen ruimtelijke verantwoordelijkheid prioritair stelt, dan zouden wij graag willen weten in wel-

ke richting. Het zou gevaarlijk zijn van de wet op de ruimtelijke ordening die wij in België kennen af te schaffen en gedurende een paar jaar op niets te kunnen steunen. Daar zijn wij absoluut tegen gekant. Deze procedurewet geeft misschien weinig inhoud aan het begrip ruimtelijke ordening, maar ze is wel essentieel voor het aaneenhouden van een aantal dingen sedert het einde van de oorlog. Wij vermenen graag in welke richting u concreet zou willen gaan.

Nu kom ik tot een tweede punt waarvoor er toch duidelijkheid moet zijn. Ik lees : „Gezien voor Vlaanderen de 25 gewestplannen reeds eerder bij koninklijk besluit werden vastgesteld, zal een structuurplan worden opgesteld dat voor het komend decennium als beleidsdocument voor de ruimtelijke planning in Vlaanderen zal worden gehanteerd.” Voor dit punt heerst er bestendig een misverstand. Ik kan aannemen dat u gelijktijdig met de sociaal-economische planning de ruimtelijke planning zou opmaken. Daar wordt al jaren aan gedokterd door belangrijke werkgroepen enz. Wat is dringend ? Waar wachten wij al zoveel jaren op ? Geen ruimtelijk plan als verlengstuk van een sociaal-economisch plan dat om de vijf jaar moet worden opgemaakt, maar een ruimtelijke schets vertrekkende van de gegevens die u nu heeft namelijk de 25 gewestplannen, een document dat u als bewindsman nagenoeg dagelijks zou hanteren bij de beoordeling van het al dan niet Vlaanderen verder te blijven verkavelen. Dit is het document met de ruimtelijke visie, dat ontbreekt, een structuurschets voor Vlaanderen, een toetsraam als het ware. Dit werd reeds zo dikwijls gevraagd.

Een derde punt sluit aan de de stadsvernieuwingcampagne. „Ten aanzien van de stads- en dorpsrenovatie zal een nieuw decreet voorzien in ...“. De campagne is echter ten einde en ik dacht dat de vorige Executieve daarin heel wat werk heeft verricht en dat het ogenblik zou geweest zijn om vóór het einde van de campagne iets te brengen in het kader van de sociale stadsvernieuwing.

Dit sluit natuurlijk aan bij de laatste paragraaf „sociale stadsvernieuwing”.

Het woordje „sociaal” is hier gekozen om in dit verband te kunnen brengen met het sociale grondbeleid, mijnheer Akkermans, dat hebt u wel begrepen, maar daarvan hebben wij de essentiële instrumenten niet teruggevonden.

Ik wil iets voorlezen uit de beleidsverklaring, onder de rubriek „sociaal verantwoord grondbeleid” : Ten einde de openbare besturen in staat te stellen een sociaal grondbeleid te voeren, zal de Executieve in verband met de daartoe aan te wenden middelen en methodes te gepasten tijde voorstellen doen. „Ik vertaal : dus nooit. In de vorige tekst waren reeds concrete zaken vermeld, zoals het Grondfonds. Hiervan vind ik echter niets terug. U zegt : „te gepasten tijde”, daarop heb ik daarstraks gezinspeeld, wanneer ik sprak over een achteruitgang ten overstaan van het vorige document.

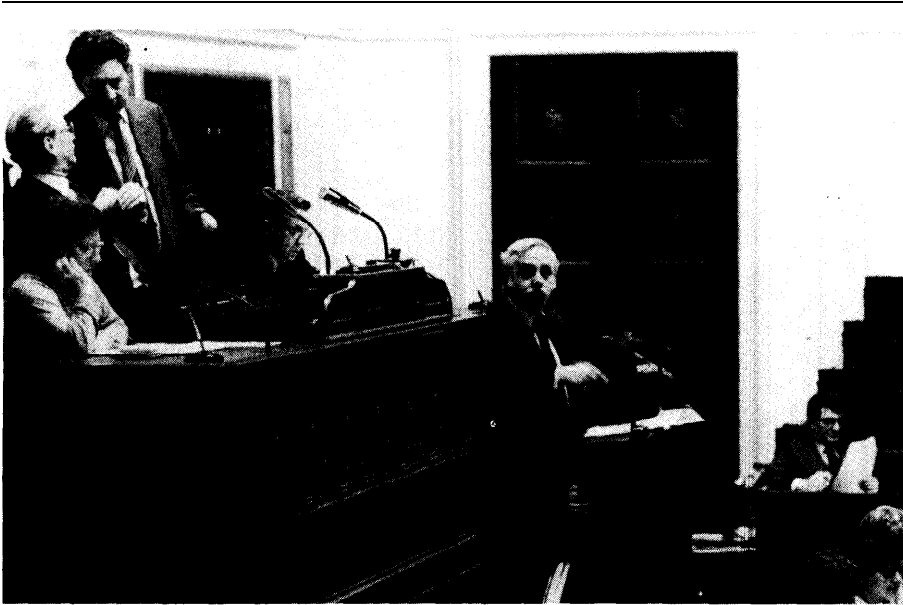
De heer J. De Seranno : Het parlementair initiatief ondersteunen !

De heer B. Cools : Ook het parlementair initiatief ondersteunen, stond erin vermeld. Dank u wel, mijnheer De Seranno.

Verder stel ik vast dat u de stedelijke groei, vooral in het arrondissement Halle-Vilvoorde, wil tegengaan. Dan stel ik vast dat u de regeringsverklaring niet hebt gelezen. Met de regeringsverklaring en de volmachtenwet hebt u één van de belangrijkste bestaande instrumenten, mijnheer Akkermans, om die groei tegen te gaan, vernietigd, mede onder het gejubel van de heer Gabriëls, moet ik toegeven.

Het belangrijkste instrument dat daartoe werd gecreëerd, werd vernietigd, met name de belasting op de meerwaarde voortspruitend uit de gewestplannen. Spijt komt nu te laat ?

Landinrichting en natuurbehoud. De eerste zin die ik lees, sluit aan bij datgene wat ik aanvankelijk heb gezegd, met name dat wij een ruimtelijke visie op Vlaanderen moeten hebben. De Landinrichting en het natuurbehoud is geen facet dat men afzonderlijk bekijkt, maar wel globaal, met urbanisatiepatroon inbegrepen.

De heer B. Cools (SP) op de tribune. Op de voorzitterszetel : Voorzitter J. Pede (PVV) in gesprek met SP-fractievoorzitter J. Van Elewyck. Als Secretarissen treden op mevrouw C. Smitt (CVP) en de heer E. Vandersmissen (PVV). Achtergrond rechts : de heer W. Seeuws (SP)

Bescherming van de landschappen. In dit verband wil ik iets voorlezen uit wat men genoemd heeft een „begeesterend document”. Ik lees : „Het rangschikken van de landschappen heeft een breed toepassingsgebied. Een coördinatie van de verschillende geïnteresseerde diensten, waarvan de Ruimtelijke Ordening met de gewestplannen richtinggevend kan zijn bij de afbakening van een te rangschikken landschap, dient primordiaal te staan.” Deze zin versta ik niet. Ik hoop dan ook hierop een duidelijk antwoord te krijgen.

Leefmilieu. Hierbij wil ik enkele vragen stellen. Inzake lawaaihinder zullen maatregelen genomen worden om het geluidsniveau in en rond woonkernen en in de nabijheid van een natuurgebied te beschermen. Hoe gaat u dit verwezenlijken en wat zullen de sancties zijn ? De municipalist is hierin geïnteresseerd.

Hetzelfde geldt voor de laatste paragraaf : „De procedure inzake afleve-

ring van bouw-, exploitatie- en lozingsvergunningen zal worden gecoördineerd zodanig dat de bouwvergunning niet kan worden afgeleverd vooraleer dit het geval is met de exploitatie- en lozingsvergunning.” Ik vraag mij af hoe u dit gaat verwezenlijken.

Wat de huisvesting betreft is mijn ontgoocheling nog groter. In de tekst spreekt men over „ombuiging”. Dit is ongetwijfeld het geval wanneer ik deze tekst vergelijk met de teksten die wij bij vorige gelegenheden hebben gekregen. Er is inderdaad een flinke ombuiging ten overstaan van de andere documenten.

De aanhef „huisvesting” betekende voor ons, mijnheer Geens, recht op wonen en het scheppen van een algemeen woningverbeterend klimaat. Zo werd deze term in andere teksten omschreven. U moet nu niet zeggen dat daarmee alleen bedoeld wordt dat de bouwsector moet gestimuleerd worden. Dat is geen huisvestingsbeleid

voeren. Dit kan er wel op een bepaald ogenblik mede gepaard gaan. Maar dat er een fundamentele filosofie achter dit beleid zit, kan ik gewoon niet aanvaarden.

Bovendien is hier slechts sprake van eigendomsverwerving. Daarbij vergeet men echter dat er voornamelijk in de steden meer dan zestig procent huurders zijn. Wij hebben inderdaad de stelling verkondigd, mijnheer de Voorzitter, dat de woningverwerving daar waar mogelijk moet gestimuleerd worden. Er zijn echter nog zoveel mensen die omwille van hun inkomen of omwille van hun leeftijd geen woning kunnen verwerven. Vandaar dat de huurwoning en de sociale huisvesting zo belangrijk zijn in de huurwoonsector. Dat vind ik niet terug in de aanhef. Ik sta wel achter een ombuiging van dit beleid, maar dan in de richting die wij graag hadden gewild.

Er bestaat overigens een contradictie tussen de aanmoediging van de eigendomsverwerving en het economisch en sociaal beleid dat u daartegenover stelt. Uit een studie van Batibouw, die werd gedaan naar aanleiding van het feit dat er vandaag minder gebouwd wordt, is gebleken dat de ondervraagde personen als reden opgaven dat zij niet durven bouwen omdat de toekomst te onzeker is. Het is dan ook in die richting dat een beleid zou moeten uitgewerkt worden. Wij hebben vroeger reeds voorgesteld dat men moet trachten naar analogie van wat op het vlak van de levensverzekering bestaat, een verzekering uit te werken tegen ziekte, invaliditeit en werkloosheid. Dat zou rechtstreeks een antwoord vormen op de vrees die de mensen uitdrukken. Dit werd besproken tijdens de „ronde tafel” en werd door een groot aantal van onze woordvoerders verdedigd, maar wij vinden daarvan niets terug.

In de steden kennen wij een verouderd en verwaarloosd patrimonium. Wij hebben hierop meermaals uitdrukkelijk gewezen. Waarom geeft u de eigenaars van deze verwaarloosde en verouderde gebouwen geen opknapremie, zoals dit in Frankrijk bestaat. Daar mogen zij om de tien jaar een opknapbeurt van hun huis van de belastingen aftrekken. Het zou zowel

Cools

voor de stad als voor de bouwsector een stimulans zijn en bij de gemeenschap prettig overkomen.

Vandaar mijn ontgoocheling bij de ombuiging van het huisvestingsbeleid zoals deze in de beleidsverklaring is opgenomen.

Gezien het gebrek aan tijd kan ik niet ingaan op een aantal concrete zaken in verband met de huisvesting, zoals bijvoorbeeld de huurpremies voor de bejaarden. Waarom volgen wij het Waalse stelsel niet voor een continu-systeem van huurpremies is ingevoerd. Het is gewoon brutaal om na zes jaar de premie terug af te nemen.

Het is een feit dat wij met het huur-stelsel in de sociale sector problemen hebben. Wij hebben daar meermaals met mevrouw De Backer over vergaderd. Wij vinden daar echter niets van terug. Wij mogen deze problemen niet uit de weg gaan en aan struisvogelpolitiek doen.

Wat dit monumentenbeleid aangaat - ik ben geneigd mij tot de heer Jorissen te richten die zei dat er op dat vlak in de steden niets gebeurt - wil ik er uw aandacht op vestigen dat wij in Antwerpen vijfhonderd gebouwen in bescherming hebben genomen tijdens de afgelopen tien jaar. Wij hebben het voornemen dit nog uit te breiden.

Ik schrok bovendien even wanneer ik u hoorde zeggen dat monumentenbeleid restauratie zou betekenen in de zin van een teruggrijpen naar de oorspronkelijke vorm. Ik zou het met u eens zijn indien het zou gaan over een kathedraal of over een ander groot gebouw. Het probleem van de monumentenzorg zoals wij dat vandaag kennen heeft echter betrekking op de kleine bescheiden woning. Het is dan ook ondenkbaar een dergelijke politiek te huldigen. Wij vertrekken van het standpunt het interieur van deze huizen te behouden en verder te zetten en de hedendaagse toevoegingen eraan als merkwaardig te beschouwen.

Het is toch ondenkbaar in 1982 in een woonhuis te leven zoals men dat deed in de 16e eeuw. Men moet hier dus

enigszins nuanceren en wij moeten dus absoluut terug naar de vroegere situatie. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : De heer Steverlynck heeft het woord.

De heer A. Steverlynck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, alhoewel ik noodzakelijkerwijze in herhaling zal vallen met wat sommige collega's in dit welsprekendheidstornooi hebben gezegd, wens ik toch enkele beschouwingen te formuleren met betrekking tot bepaalde punten van de beleidsverklaring. Dit zal in telegramstijl gebeuren gezien de mij toegemeten tijd.

Om de eigen politieke gestalte uit te bouwen, zal de Vlaamse Gemeenschap gebruik maken van "nieuwe instellingen en van de bevoegdheden en middelen die ter beschikking staan."

Dat de reeds voorzien instellingen zo snel mogelijk operationeel moeten worden gemaakt is inderdaad een eerste vereiste wil soeverein worden opgetreden. Er wordt evenwel in de beleidsverklaring naar vele nog op te richten instellingen en organen verwezen; sommige klinken nieuw zoals onder meer de Mediaraad, de Centrale Raad voor Cultuurbeleid, enzovoort andere zijn de afsplitsing van bestaande nationale instellingen zoals bijvoorbeeld het Planbureau, de BDBH, de NLM, het NIH, het Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

Is er voldoende nagegaan of deze werkelijk beantwoorden aan de Vlaamse noden? Het is niet omdat er bepaalde nationale instellingen bestonden dat deze ipso facto nu ook in Vlaanderen verantwoord zijn. We mogen evenmin in het euvel vervallen van al te veel overheidsorganen: deze houden het gevaar in voor bureaucratie en doen de privé-verantwoordelijkheid geweld aan.

Wat de bevoegdheden en middelen betreft is er iets dat mij onduidelijk voorkomt. Enerzijds zal men maximaal gebruik maken van de bevoegdheden en middelen die reeds ter beschikking staan, maar anderzijds zal doelbewust gestreefd worden naar uitbreiding en versterking" ervan. Er mag geen dubbelzinnigheid bestaan.

We moeten het ene doen en het andere niet laten. Wij moeten als Vlaamse Gemeenschap een echt volwaardig beleid kunnen voeren naar de doelstelling die we vooropstellen een »politieke gestalte uitbouwen". Zeker moeten de middelen zo effectief en efficiënt mogelijk worden aangewend, maar de bevoegdheden mogen ons niet te beperkt worden toegemeten - wij vinden er wel de financiële middelen voor.

Er staat in de Verklaring te lezen dat „de regionalisering verder zal worden doorgetrokken".

Dat houdt in dat wij het niet bij een rustpauze laten. Als er wind is moet je zeilen. Nochtans mag er niet overhaast te werk worden gegaan.

Wat verstaat men eigenlijk onder „regionalisering"? Verwijst men naar de 3 gewesten, en bouwt men aldus niet verder het federalisme met 3 uit? Immers de gewesten hebben toch een belangrijke adviestaak ten overstaan van het nationaal beleid.

Of verstaat men daaronder een regionalisatie waarbij zoveel mogelijk materie van het nationale wordt afgenomen? Met een te ver gaande versnippering zal het Vlaamse belang ook niet altijd gediend zijn. Wel ben ik fervente voorstander van een decentralisatie. In de beleidsverklaring wordt geopteerd voor de provincie als beleidsniveau; dat is zeer belangrijk. Want in de blauwdruk van de Staats-hervorming steekt eerder de afschaffing van de provincie als zodanig. Ik ben ervoor gewonnen dat de kleinere gemeenschappen, en dus ook de gemeenten, aan hun trekken moeten kunnen komen zonder al te veel bevoogding. Wij zijn een volk van gemeentenaren; daar ligt de bakermat van onze toekomstige politieke ontwikkeling.

Zijn de "huizen van de Vlaamse Gemeenschap" die in de Verklaring zijn vermeld, méér dan gedeconcentreerde diensten, en waar zullen die gevestigd zijn?

Laten we ervoor zorgen dat het politiek profiel dat we onze Gemeenschap geven geen Belgisch afkooksel is: centralistisch en bureaucratisch, maar

Stevelynek

een nieuw model van democratische beleidsvorming, waarbij de burgers zelf meer inspraak hebben.

In een tweede deel van mijn tussenkomst wil ik even blijven stilstaan bij het economisch beleid dat u wenst te voeren.

Ik keur er de prioriteiten van goed. Maar ik vraag toch heel bijzonder aandacht voor de KMO en de gezinsbedrijven. Onze Vlaamse industrie moet door de grote ondernemingen worden omhoog getild; Vlaamse multinationals zal ik niet veroordelen. Kenmerkend voor Vlaanderen is evenwel de kleinschaligheid van zijn familiale bedrijven. Gezien het verschil van graad en van aard, moeten deze specifiek benaderd worden, zowel bij exportbevordering, het WO en de toepassing ervan, de samenwerking in het binnenland als de samenwerking met het buitenland, enzovoort. De „intermediaire instellingen” die de KMO ten dienste zullen gesteld worden voor de technologische aanpassing, zullen alvast zeer soepel en eenvoudig en praktisch moeten zijn. Kan daaromtrent reeds nadere toelichting worden gegeven?

Het economisch beleid zal vooral worden afgestemd op de exportgeleide groei en op de concurrentiekrachtige ondernemingen.

Daardoor wordt de welvaart verzekerd en het welzijn mogelijk gemaakt. Van meetaf aan echter moet het economische beleid zijn sociale dimensie kennen. Daarmee bedoel ik: het humaniseren van de arbeid, het democratiseren van het bedrijfsleven, het creëren van werkgelegenheid, het beveiligen van het leefmilieu; maar meer bepaald versta ik ook daaronder dat er daadwerkelijk wordt tegemoetgekomen aan de rechtmatige belangen van de onderscheiden sociale gedingen die bijdragen tot het economisch proces en daaruit ook hun aandeel mogen verwachten; deze belangen hoeven geenszins tegenstrijdig te zijn met het algemeen belang van de Vlaamse Gemeenschap in haar geheel.

Achter de cijfers van de macro-economie staan levende mensen met hun

zorg voor zaak en gezin: arbeiders en bedienden, ondernemers en kaderleden, landbouwers en middenstanders.

Door de regionalisering en de communautarisering is „Middenstand” als zodanig een nationaal departement zonder inhoud geworden. Maar we vinden deze departementele zorg ook niet terug op het vlak van de Vlaamse Gemeenschap. Nochtans is het goed de economische activiteiten en de bevorderingsmaatregelen voor de KMO en de gezinsbedrijven niet te laten opgaan in een verticale benaderingsstructuur. Een horizontale indeling ware aangewezen, en zoals wij nationaal, provinciaal en gemeentelijk een verantwoordelijke hebben in het beleid voor „Middenstand”, zoals ook voor „Landbouw”, acht ik het nuttig te overwegen hoe daarop het vlak van de Gemeenschap kan aan tegemoet worden gekomen. Wat we nodig hebben is immers een geïntegreerd economisch beleid; dat zorgt ervoor dat ook de delen van het geheel volwaardig aan hun trekken komen.

Dat is ook zo voor de middenstandsopleiding. Ik hoop dat deze in haar specificiteit zal gewaarborgd blijven en zich verder zal kunnen ontwikkelen.

Wat moet men dan verstaan als gezegd wordt dat „deze kan worden aangepast en verbeterd in samenhang met het algemeen vormingsbeleid”? Het kan toch niet dat terzake de stelling van collega Van Elewyck zou worden gevolgd.

In de middenstandsopleiding komt meer te pas dan het aanleren van beroeps- en beheerstechnieken. Immers niet alleen het vakmanschap en het management zijn belangrijk. Bij de gezinsbedrijven en de KMO is het belangrijkste nog wel het ondernemerschap. Dat leert men niet, dat doet men. Maar daarvoor is een gunstig klimaat nodig. Vooral jongeren moeten geholpen worden om zich als zelfstandige te vestigen. Het vrije ondernemen en de tewerkstelling zijn daar het best bij gebaat.

Een normaal verlengstuk van die vorming is de technische beheersbijstand. Terloops wil erop wijzen dat het Economisch en Sociaal Instituut

voor de Middenstand een nationaal gebleven instelling is waar deze bijstand door bedrijfsconsulenten, die in het huis zelf worden gevormd, wordt verstrekt.

Het is wellicht passend te onderzoeken of hier ook niet aan een afsplitsing moet worden gedacht. Niet om er een klein Vlaams middenstandsinstituutje bij te maken, maar om deze dienst eventueel toe te voegen aan het Vlaams Instituut voor Voortdurende Vorming voor de Middenstand.

Tot besluit van mijn uiteenzetting wil ik nog enkele bemerkingsen maken in verband met het Cultureel beleid.

Pierre Schneider schreef onlangs in l'Express onder de titel „Les princes et les insoumis” een lezenswaard artikel over de verhouding van de overheid tot de kunst. Ik wil zijn waarschuwing tot de mijne maken waar hij zegt: „Er is maar één zaak die nog gevaarlijker is voor de kunst dan de onverschilligheid van de Staat en dat is dat de Staat er zich zal aan interesseren.

De cultuur moet dus worden bevorderd, maar de overheid heeft haar specifieke taak in het spreiden van de cultuur meer dan in het normerend optreden voor wat betreft de kunst- en cultuuruiting zelf.

Bevoogding is uit den boze. Als er gens nog volle vrijheid moet worden gegeven, dan is het wel hier. Daarom echter niet de vrijheid van de jungle.

De overheidsdienst kan terzake een waarborg bieden voor een zeker cultureel niveau. Het moet de bedoeling zijn ons volk steeds hoger op te tillen.

Vanzelfsprekend mag echter van een monopolie geen misbruik worden gemaakt om de objectieve voorlichting en berichtgeving in een eenzijdige propaganda om te buigen.

Een tweede opmerking betreft „de decretale regeling van het roerend cultureel patrimonium”. Wat wordt daarmee bedoeld? Zijn wij niet al te actief om beschermend op te treden, terwijl de kunstcreatie op het achterplan komt? Of zou juist op het eerste terrein de eigen taak van de overheid te vinden zijn? Aan het kunstwerk wordt gedacht, aan de kunstenaar

S teverlyneck

soms minder.

Is het de bedoeling het privé kunstbezit aan een reglementering te onderwerpen ? Is dat met een zekere privacy te verzoenen ? Het probleem zal vooraf grondig moeten worden bestudeerd. Laten we beginnen met het openbaar kunstpatrimonium, roerend en onroerend, beter te beschermen. Zonder evenwel te overdrijven.

Een derde opmerking betreft het Commissariaat-generaal van de Vlaamse Gemeenschap. Is dat voor de buitenlandse of internationale culturele betrekkingen ? Of is het voor de buitenlandse betrekkingen zonder meer ? In dat laatste geval krijgt de Vlaamse Gemeenschap dan ook bevoegdheid in verband met de ontwikkelingssamenwerking en de buitenlandse handel.

We kunnen nuttig gebruik maken van de instelling Vlamingen in de Wereld. Deze vereniging heeft in 1981 in Brugge een interessant congres aan deze problematiek gewijd onder de auspiciën van de Vlaamse Raad en van haar Voorzitter, de heer Boel. De verslagen zijn verschenen in hun publicatie "Vlamingen in de Wereld Nieuws". Daar kan nuttig kennis van worden genomen. Vele Vlamingen in het buitenland zijn onze meest aangevozen ambassadeurs.

Wanneer we gestalte willen geven aan Vlaanderen op het politiek vlak, dan kan men dat niet louter economisch bezien. Ook het geestesleven, de kunsten, de cultuur moeten daar luister aan geven.

Laten we niet menen dat in een tijd van economische crisis en schaarste aan middelen de cultuur en de kunst mogen worden genegeerd. Taal en kunst heeft ons volk rechtgehouden toen we politiek en economisch waren verknecht. Nu we een economische macht aan het worden zijn - wij zijn de kostwinner in het Belgische huishouden - mogen wij in het politieke profiel het Vlaamse intellect en de Vlaamse cultuur zeker niet verwaarlozen. Nu we van de romantiek naar een nieuwe zakelijkheid overstappen, moeten we volwaardig en volledig

naar buiten treden met onze materiële en geestelijke rijkdom. (**Applaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord om zijn interpellatie uiteen te zetten.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, op 22 januari 1981 drongen dieven binnen in de, ondanks herhaald aandringen van de plaatselijke geestelijkheid, totaal onbeveiligde kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, deelgemeente van Roosdaal.

Het hier bewaarde wereldberoemde retabel, een meesterwerk van de zestiende-eeuwse Brusselse houtsnijdersschool, werd hierbij op ongelooflijk brutale wijze verminkt. Vijfenderfentig beeldjes werden er uitgerukt om tegen grof geld aan de man te worden gebracht.

Amper een maand later, op 25 februari van datzelfde jaar, interpeleerde ik mevrouw de Backer-Van Ocken, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, over deze diefstal, die enkel mogelijk was door schromelijke nalatigheid. Reeds ettelijke jaren was inderdaad de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek slechts afgesloten met een voorlopige kartonnen afsluiting. Lange tijd werd er echter gediscussieerd over de „stijl” van de deur die men zou aanbrengen.

In mijn interpellatie stelde ik aan mevrouw de Minister drie vragen :

1. betreffende de werking van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen ;
2. betreffende de onmiddellijke beveiliging van de nog overblijvende kunstwerken in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek ;
3. meer in 't algemeen betreffende de financiering van en degelijke beveiliging van ons kunstpatrimonium.

Uit het antwoord van de Minister bleek dat het departement samen met kerkfabrieken en gemeentebesturen „zoekt” naar een optimale beveiliging. Een gelijkaardig antwoord kreeg ik reeds in mei 1974, na een eerste diefstal in de parochiekerk van Onze-

Lieve-Vrouw-Lombeek.

Op 28 april jongstleden bracht „De Standaard” het heuglijke nieuws dat dank zij een speuractie van de gerechtelijke politie van Brussel en de BOB van Luik, de gestolen beeldjes teruggevonden werden te Luik. Zij werden vervolgens overgebracht naar het Koninklijk Instituut van het Kunstpatrimonium voor restauratie. Meer bepaald om ze opnieuw in de leeggeroofde retabelkast terug te plaatsen. Eens dit werk voltooid zou - zo werd althans gemeld - het geheel terug naar de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek gebracht worden, die op dat moment van een degelijk beveiligingssysteem zou voorzien zijn. Net als de verantwoordelijk ken van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium ben ik inderdaad van oordeel dat het retabel opnieuw moet terugkeren naar de plaats waarvoor het van oudsher bestemd was en waarmee het reeds eeuwenlang vergroeid was. Dit mag evenwel slechts gebeuren nadat in deze kerk afdoende beveiligingsmaatregelen getroffen werden. Dit werd trouwens reeds meermalen beloofd.

Daarom wou ik de geachte Minister de volgende vragen stellen.

1. Welke beveiligingsmaatregelen werden ter plaatse reeds getroffen ? Zelf kon ik onlangs vaststellen dat nog steeds geen definitieve deur werd geplaatst.
2. Voor wanneer kan het retabel opnieuw naar Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek worden gebracht ? Ik stel in dit verband zeer duidelijk dat het allerminst in de bedoeling ligt ter zake overhaast te werk te gaan. Niet alleen moeten de restaurateurs over voldoende tijd beschikken om dit kunstwerk degelijk te herstellen, maar ook en vooral moet in deze kerk een doeltreffend beveiligingssysteem worden aangebracht.
3. Hoever staat het met algemeen beleid inzake de beveiliging van ons kunstpatrimonium ?

De Voorzitter : De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de

Cardoen

Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heren Ministers, geachte collega's, wat de gehele procedure betreft van de veiligheidsmaatregelen die moeten worden getroffen in verband met de beveiliging van het kunstpatrimonium, kan ik mij in grote mate aansluiten bij wat collega Valkeniers heeft gezegd.

Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet akkoord gaan wanneer de heer Valkeniers zegt dat hij zich onlangs is gaan vergewissen of de deur in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek is geplaatst en durft te zeggen, dat deze nog niet is geplaatst.

De heer J. Valkeniers : Dat was vorige maand, nadat ik mijn vraag had ingediend.

De heer G. Cardoen : Mijnheer Valkeniers, ik kan u zeggen dat de deur in de kerk is geplaatst, reeds meer dan een maand geleden. Ik kan er daarenboven aan toevoegen - en ik wens niet aan lokaal politiek gedoe te doen - dat wat hier wordt verteld tenminste met de werkelijkheid moet overeenstemmen.

Ik herhaal en onderstreep dat het gemeentebestuur buiten de beveiliging van het retabel heel wat maatregelen heeft genomen om de andere waardevolle kunstwerken in veiligheid te brengen. Verschillende werken werden ondergebracht bij de dienst van het kunstpatrimonium en in de kluis van de Kredietbank in Ninove.

Ik kan u zelfs zeggen dat het gemeentebestuur onmiddellijk alle maatregelen heeft genomen om rond de kerk een verlichting aan te brengen. Dat had u trouwens moeten zien, mijnheer Valkeniers.

In verband met de beveiliging zijn vandaag alle mogelijke maatregelen genomen.

Ik betreur - en dat is niet mijn fout noch deze van het gemeentebestuur - dat de procedure inzake het aanbrengen van de beveiliging, die in afspraak moet gebeuren met de voogdijoverheid, zo omslachtig is en zoveel tijd in beslag neemt. Hierin kan ik u volgen, maar beweer niet dat geen en-

kel middel werd aangewend. Het is jammer dat u dit zegt.

Ik kan u bovendien melden dat op 1 februari aanstaande een werkvergadering plaatsvindt, samen met de technische diensten. Het zal u wellicht bekend zijn dat het aanbrengen van een elektronische beveiliging overleg vraagt met technici. U bent tenslotte ook burgemeester geweest.

De heer J. Valkeniers : Ze konden vóór de diefstal 75.000 frank uit eigen zak hebben uitgegeven.

De heer G. Cardoen : U heeft er uw eigen visie over. Ik wens alleen maar te zeggen dat wanneer er wordt geïnterpelleerd de waarheid moet worden verteld.

De Voorzitter : De heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, heeft het woord. .

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de heer Valkeniers stelde drie vragen. Zijn eerste vraag betreft de beveiligingsmaatregelen. Mijn antwoord luidt als volgt.

Het dossier voor de beveiliging werd samengesteld en ingediend. Het werd behandeld op de vergadering van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van donderdag 14 januari 1982.

De heer J. Valkeniers : Nadat mijn vraag was ingediend.

Minister K. Poma : Mijn antwoord is niet voltooid, mijnheer Valkeniers.

De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen verklaart zich akkoord met het ontwerp mits enkele wijzigingen.

Na aanpassing kunnen, op basis van de omzendbrief van 10 maart 1981 de nodige werken onmiddellijk uitgevoerd worden.

Meteen kan ik melden dat de terecht gehekkelde „kartonnen" afsluiting definitief vervangen werd door een dergelijke poort met ijzeren hekken, zoals collega Cardoen daarnet heeft bevestigd en zoals mij ook door de pastoor van Roosdaal werd gezegd. Ik

ben niet godsdienstig maar in dit geval geloof ik dan toch de pastoor. (**Gelach**) .

De tweede vraag van de heer Valkeniers was wanneer dit retabel opnieuw in de kerk zal kunnen worden geplaatst. Het zou niet verantwoord zijn het retabel terug te plaatsen vooraleer de kerk volledig beveiligd is. Hij zal dus nog even moeten wachten. Ik zal opdracht geven om de restauratie op grondige en efficiënte wijze te laten uitvoeren. Er werd reeds contact opgenomen met een restaurateur waarvan ik de naam kan mededelen aan de interpellant, indien hij zulks wenst.

Voorts vroeg de interpellant hoever het staat met het algemeen beleid inzake de beveiliging van ons kunstpatrimonium.

Sinds de uitvoering van de circulaire van 10 maart 1981 - hoger vernoemd - werden in zeer veel kerken beveiligingswerken uitgevoerd of op gang gebracht.

Het ligt bovendien in mijn bedoeling het probleem van de bescherming van het roerend kunstpatrimonium dringend een definitieve decretale oplossing te geven.

Hij heeft gevraagd wat wij verstaan onder dit laatste, of het betrekking heeft op het openbaar of op het privépatrimonium. Bij de behandeling van dit decreet in de Vlaamse Raad zullen wij hierover een discussie op gang brengen.

De Voorzitter : De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers : Ik zou de Minister willen uitnodigen samen met mij eens goed te gaan eten in het restaurant tegenover de kerk en ons dan te gaan vergewissen van de toestand. Wij kunnen er samen een pot op drinken.

Minister K. Poma : Ik aanvaard graag uw voorstel om op uw kosten eens lekker te gaan eten. (**Gelach**)

De heer J. Van Elewycq : Is dit nu inleveren ?

De Voorzitter : De heer Van Belle heeft het woord.

De heer 1. Van Belle (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, geachte collega's, er is veel te zeggen in verband met het „woonbeleid” in Vlaanderen ; het „wonen” dat in zijn meest ruime betekenis vastgeankerend zit én aan het grondbeleid, en aan de ruimtelijke ordening en de stedenbouw, én aan de huisvestingspolitiek.

Het ganse beleid in verband met het „wonen” is vandaag een groot ondoorzichtig geheel geworden.

Ik verklaar mij nader : de manier waarop plannen ter ondersteuning van de bouw tot stand komen en naar het publiek toe worden vertaald, beantwoordt niet aan de verwachtingen van de vastgoedsector. Een globale benadering ontbreekt en de broksgewijze aanpak scheidt grote verarring.

Niemand zal ontkennen dat de activiteiten in de bouwsector afhankelijk zijn van de gezondheid van de openbare financiën, gezondheid die wij vandaag zeker missen.

De diepere oorzaak van de huidige malaise moet inderdaad gezocht worden bij de Staat die, om zijn financieringshonger te bevredigen, de kapitaalmarkt zodanig heeft afgeschuimd dat de Nationale Bank de discontoet tot nooit eerder geziene hoogten heeft opgetrokken. Eerste en voornaamste slachtoffer : de bouw.

Men heeft de mond vol over relancemaatregelen die wellicht bouw-, maar vooral gezinsvriendelijk zijn. In hun toepassing zijn de premie-, BTW- en rentetoelagen echter verre van eenvoudig. Integendeel, de gewone man van de straat verstaat er geen snars meer van. Goed uitgebouwde relancemaatregelen, eenvoudig en verstaanbaar voor eenieder, die aantrekkingskracht uitstralen, zijn thans een noodzaak geworden.

De fiscaliteit die de vastgoedverwerking, belast met hoge registratierechten bij aankoop en lening, is ontegensprekelijk een handicap en belet aanzienlijk de mobiliteit van de onroerende goederen.

Daarnaast komen andere argumenten, zoals de belastingen op de meer-

waarden, maar gelukkig laat het nationaal regeerakkoord ons ter zake een beweging in positieve zin verwachten.

Dames en heren, een soort anti-vastgoedklimaat heeft zich de laatste tijd overal ingenesteld. De regering zal veel moeten doen om dit te verhelpen.

Derhalve vernam ik graag van de Vlaamse deelregering welke haar inzichten zijn - en er werd reeds naar verwezen - in verband met haar sociaal verantwoord grondbeleid, welke zij op bladzijde 7 van haar beleidsverklaring aankondigt.

Wij koesteren de hoop dat niet opnieuw naar instrumenten, zoals het „Staatsvoorkooprecht” of de „gedwongen verkoop” zal worden gegrepen.

Het feit alleen dat men hieraan opnieuw ruchtbaarheid zou geven doet een verziekte atmosfeer ontstaan en werkt zeer nadelig in op het klimaat van de vastgoedsector. De bepalingen ter zake van voormelde decreten betekenen, ten eerste, het wettelijk georganiseerd vervreemden van onroerende goederen en leiden, ten tweede, tot een gedwongen ontzetting uit het eigendomsrecht, hetgeen zeker strijdig is met artikel 11 van de Grondwet, zoals trouwens zeer terecht in het advies van de Raad van State werd opgemerkt.

Sociaal grondbeleid moet bij voorkeur de taak blijven van de gemeentelijke overheden, die het best zijn geplaatst om lokale behoeften aan bouwgrond te kennen en te situeren.

Zonder zelfs te gewagen van het geval waarin de openbare macht onderhands terreinen verwerft, van het eenvoudig en soepel onteigeningsrecht tot algemeen nut, waarover de openbare besturen beschikken, vormt het Bijzonder Plan van Aanleg het meest efficiënte middel tot sociaal grondbeleid.

Het BPA dient dan ook dringend te worden geactualiseerd en de goedkeuringsprocedures dienen vereenvoudigd en beperkt te worden in de tijd.

Geachte collega's, ik moet er u niet

aan herinneren dat de behoefte aan onderdak voor gezinnen en voor de menselijke activiteiten even elementair is als de behoefte aan voeding en kleding. De vraag stelt zich dan ook : hoe kunnen wij het adagium „Een Belg wordt met een baksteen in zijn maag geboren” opnieuw realiteit maken ?

Hoe kan dit gerechtvaardigd streven naar geborgenheid en zekerheid nieuwe impulsen krijgen ?

Terzake zou ik u graag een aantal suggesties hebben gedaan, maar aangezien ik een paar andere punten wens te bespreken staat de mij toegemeten tijd zulks niet toe.

Laat me even stilstaan bij de wet op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw. Op zichzelf genomen valt er weinig tegen in te brengen. Alleen heeft men de uitvoering ervan uit de hand laten lopen. Dat alles hierbij niet proper is gegaan kwam vorig jaar nog sterk tot uiting.

Mag ik derhalve naar aanleiding van deze bespreking nu eens vernemen hoever het gevorderd is met het onderzoek door het Hoog Comité van Toezicht inzake de gewestplannen ? Hoever is men gevorderd met dit onderzoek, mijnheer de Voorzitter ? Een antwoord ter zake zou mij aangenaam zijn. Zolang de „gewestplannenaffaire” niet is opgelost, lijkt het me zinloos grote en geleerde theorieën betreffende een ruimtelijk structuurplan voor Vlaanderen en een nieuw decreet voor de stedenbouw, bekend te maken. Beide initiatieven kunnen in de huidige onopgeklearde toestand over de gewestplannen op geen enkele geloofwaardigheid rekenen.

Waarde collega's, in brede kringen is men het er over eens dat de regeringsverklaring van de eerste Vlaamse deelregering een gedegen werkstuk is. De bedoeling van mijn betoog is zeker niet het tegenovergestelde te beweren, noch te bewijzen. Zelfs onze aller Hugo Camps van het Belang van Limburg heeft een goed woord over. Hij meent te mogen stellen dat „het totaal van de Beleidsverklaring een houvast biedt voor een eigen maatschappelijke ontwikkeling.”

Nochtans, dames en heren, is het pre-

De heer T. Delahaye (RAD)

cies dit wat ik in het Vlaams regeerakkoord mis. Hoe groot de inspanning ook is geweest om op twee punten na, een consensus te bereiken, toch zoek ik vergeefs in het deel over het economisch, werkgelegenheids- en energiebeleid naar een echte visie.

Wie zou zich kunnen verzetten tegen de aanhef van de paragraaf over het economisch beleid waar wij lezen dat het gewestelijk economisch beleid als doelstelling heeft bij te dragen tot een optimale werkgelegenheid langs een exportgeleide groei en verhoogde afzetmogelijkheden op de binnenlandse markt.

Mijnheer de Voorzitter, in welke visie kadert dit alles? De grote vraag is met name te weten en te vernemen welk economisch model wij voor onze Vlaamse Gemeenschap op het oog hebben. Ik lees dat de nadruk zal liggen op het offensief beleid gericht op nieuwe producten, produktiemethodes en markten.

Deze intentie is ontegensprekelijk ge-

loofwaardig maar binnen welke grenzen zal dit industrieel beleid zich bewegen?

Bij de lectuur van de Vlaamse beleidsverklaring hadden wij ons eraan verwacht dat uitdrukkelijk zou zijn gestipuleerd dat het nieuw industrieel beleid zou zijn geïntegreerd in het stelsel van de vrije markteconomie.

De hoop, dat wij als Vlaamse Gemeenschap in onze vrije markteconomie zouden stellen, wordt zelfs niet eens uitgesproken.

Als de Executieve poneert „dat de Vlaamse identiteit een tot ver buiten de grenzen reikende realiteit moet worden, herkenbaar en erkenbaar door de wereld,, dan kan dat misschien zo lijken voor de gezondheidszorg of het cultuurbeleid, maar dan is dat zeker niet zo voor het economisch beleid.

Sedert bijna vijf jaar - 1977 - wordt gesproken over een nieuw industrieel beleid, maar intussen werden miljarden gepompt in sectoren of bedrijven in moeilijkheden.

Het is niet verwonderlijk dat wij een technologische achterstand hebben opgelopen in tegenstelling met Japan, de VS en Duitsland en dit ondanks een omvangrijk instrumentarium, dat zijn efficiëntie niet heeft bewezen. Mede tengevolge van het gebrek aan coördinatie tussen de verschillende overheidsinstellingen is het geheel van de maatregelen die verband houden met het industrieel beleid uitgegroeid tot een voor het bedrijfsleven ware administratieve rompslomp.

Zal de Vlaamse deelregering een vernieuwd Vlaams industrieel beleid voeren dat andere accenten legt?

Hoe, waar en wanneer? In de beleidsverklaring venemen wij dit nergens. Een tijd lang hebben wij in dit verband grote hoop gekoesterd in de werking van wat de grote Vlaamse huldiging zou moeten zijn, met name de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen.

Deze pas in februari 1980 opgerichte instelling verzamelde in zich alle mogelijkheden om aan een Vlaams industrieel beleid gestalte te geven. De beleidsverklaring van de GIMV die vorig jaar aan de pers werd voorge-

steld, laat ons toe uit te maken, welke waaier van mogelijkheden de maatschappij heeft.

Waarom zou dan niet binnen de GIMV het Vlaams vernieuwd industrieel beleid kunnen worden gekristalliseerd?

Moeten we werkelijk blijven leven met een serie overheidsinstellingen die zagezegd aan industrieel beleid doen, maar waarvan het personeel geen preciese taken heeft?

Kan de Voorzitter van de deelregering mij bijvoorbeeld zeggen welke nog de opdracht is van de geprovincialiseerde gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen, nu hun participaties allen bij de GIMV in portefeuille zitten?

Bij mijn weten werd een gewestelijke coördinatieraad GIMV-GOM% opgericht.

Kan men mij de zin daarvan aanduiden?

Kunnen er echt geen pogingen ondernomen worden om het Fonds voor Industriële Vernieuwing als nationaal zwevend orgaan onmiddellijk in de regionale investeringsmaatschappijen te laten opgaan?

De omslachtige procedure van trekkingsrechten van de GIMV op het FIV is niet meer van deze tijd.

Daarbij aansluitend past het misschien ook nog even stil te staan bij de functieverdeling binnen de GIMV.

Is het ondenkbaar dat de taak van ontwikkelingsbank en die van stimulator van het openbaar economisch initiatief zouden samenvloeien met het accent op het eerste?

Ik meen dat de Vlaamse deelregering dringend met de GIMV-directie tot een goed uitgewerkt protocol moet komen waarin wel afgebakende criteria zouden zijn opgenomen zodat men weet welke gewestelijke dossiers ja dan neen GIMV-dossiers kunnen worden.

Als de GIMV een negatief advies formuleert op grond van bedrijfseconomische motieven dan zou de Executieve toch twee keer moeten nadenken alvorens ze opdracht geeft aan dezelfde GIMV om het dossier toch uit te voeren. Het Vlaams industrieel beleid moet veel meer zijn dan een beleid dat zich toespitst op structuren en reglementen terwijl men de primaire, sociaal-economische werkgelegen-

Van Belle

heid uit het oog verliest. Eenvoud van aanpak en gezond verstand is geboden.

Gaan we ons vertrouwen bewaren in het privé-initiatief onder controle van een partijdige politieke macht, of gaan we ons onderwerpen aan de directieven van een planning die alle dagen meer en meer de keuzevrijheid van producent en consument zal beknotten? Zijn de Vlamingen voor zulk een samenlevingsmodel te vinden of zijn ze voor een beleid dat precies door liberale impulsen gekenmerkt wordt?

Mijnheer de Voorzitter, in de *Gazet van Antwerpen* van 25 januari 1982 waaraan u een interview toestond, zegt u „dat Vlaanderen op economisch vlak beschikt over troeven die niet blijken uit het Belgisch profiel, zoals arbeidsmotivatie, creativiteit, enz.,,

Als dat juist is, en het mag in de *Gazet van Antwerpen*, zet het dan ook in uw regeerverklaring. (**Applaus bij de PVV**)

MOTIE betreffende een belangenconflict

Indiening

De Voorzitter : Dames en heren, er werd mij een met redenen omklede motie overhandigd betreffende een belangenconflict en dit met toepassing van artikel 49 van ons reglement. De tekst van deze motie zal nu worden rondgedeeld en ik stel voor ze in openbare vergadering te behandelen onmiddellijk na de stemming over de beleidsverklaring.

Deze motie werd ondertekend door de heren Anciaux, Verhaegen, De Grève, Van Elewyck, Van Grembergen en Jorissen en luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad

- oordeelt dat hij ernstig kan worden benadeeld door het voorstel van decreet doc. CCF 7 (1981-1982) - N° 1

„relatif aux institutions francaises d'enseignement qui dispensent un enseignement en dehors des limites territoriales de la Communauté francaise” ;

- oordeelt dat dit voorstel van decreet regelrecht in strijd is met de wetten van 8 en 9 augustus 1980, tot hervorming der instellingen, en de wetgeving houdende taalregeling in het onderwijs ;

- verklaart dat dit voorstel van decreet een aantasting bedoelt van het erkend beginsel van de homogeniteit en de integriteit van Vlaanderen.

- vraagt derhalve, in toepassing van artikel 32,§ 1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, schorsing van de procedure met het oog op overleg.”

BELEIDSVERKLARING VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE - 21 (1981-1982)-Nr. 1

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67, 9) van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, **Gemeenschapsminister van cultuur, over de restauratie van het retabel in de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek en de er te treffen beveiligingsmaatregelen**

Debat (Voortzetting)

De Voorzitter : Wij gaan nu verder met de bespreking van de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve. De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, ik wil mij beperken tot het gezinsbeleid en de welzijnszorg.

Wanneer ik in deze beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve het hoofdstuk lees betreffende de gezins- en welzijnszorg, moet het mij van het hart dat er zeer weinig in vermeld

staat en dat het uiteindelijk gaat om een paar algemene principes waarmee iedereen kan akkoord gaan omdat zij zo weinig inhouden.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, ik betreur namens onze fractie dat er geen akkoord is tot stand gekomen inzake een uitbreiding tot de toepassing van bepaalde regels van het Cultuurpact op het vlak van de persoonsgebonden materies.

Ik zou heel wat voorbeelden kunnen aanhalen om de verzuiling in dit land, ook in die sector, aan te tonen en waar beide zuilen hermetisch voor mekaar zijn afgesloten, in zoverre zelfs dat degenen die erbij betrokken zijn er schande over spreken.

Toen ik destijds burgemeester was, kon ik de mensen van het OCMW er van overtuigen een stuk grond ter beschikking tot oprichting van een dagcentrum voor diep-mentaal gehandicapten. Omdat de vereniging aan wie wij de grond wensten ter hand te stellen geleid werd door iemand die niet behoorde tot mijn politieke strekking, was die grond taboe en was ook het initiatief taboe. Ik heb dan uiteindelijk met een andere persoon een nieuw initiatief genomen. Wij zijn er in geslaagd een pluralistische raad van beheer op te richten. Vandaag staat op diezelfde grond een zeer goed functionerend dagcentrum voor diep-mentaal gehandicapten.

De meeste van dergelijke initiatieven horen echter in een of andere zuil thuis. Ik weet wel, mijnheer de Minister, dat er nog enkele gelukkige uitzonderingen zijn. Er zijn nog enkele centra waar men pogingen doet om het gezondheids- en welzijnswerk te ontzuilen.

Ik geloof persoonlijk dat de uitbreiding van die toepassing van de regels van het Cultuurpact tot die sector zou kunnen bijdragen tot die initiatieven die u ook hebt helpen tot stand brengen.

Wat het jeugdwelzijnsbeleid betreft, preventie is hier een zeer groot woord. De grootste preventie, mevrouw de Minister, is op dit ogenblik het bewust maken van de bevolking.

Het probleem is voor een groot deel te

Valkeniers

zoeken in een maatschappij zoals wij die vandaag kennen, waar ongeveer dertig procent van de gezinnen geen kinderen Meer hebben en nog een kleine dertig procent één kind. Veel van die kinderen missen de nodige leiding, zijn thuis de baas en beslissen over wat er dient te gebeuren.

Ik kan hierover vele voorbeelden aanhalen. Ook Minister Chabert heeft in het verleden enige ervaring opgedaan van gevallen waar uiteindelijk overbescherming niet leidt tot wat men er van had verwacht, dat het geen succes meebrengt maar meestal leidt tot mislukkingen.

Wanneer men spreekt van preventie, zouden de massamedia moeten worden ingeschakeld om onze gezinnen bewust te maken van het feit dat de opvoeding van de kinderen de nodige leiding vereist.

Ik kan hier het voorbeeld aanhalen van de Amerikaanse kinderarts Spock, die zich destijds uitsprak tegen een autoritaire opvoeding. Na vijftwintig jaar heeft hij moeten bekenen dat hij zich had vergist en dat uiteindelijk de spartaanse opvoeding heel wat beter is dan hetgeen hij vijftwintig jaar vroeger had gepredikt.

Wanneer men over preventie inzake het jeugd welzijn spreekt, moet men het meer hebben over de ouders dan wel over de kinderen. Daar is oorspronkelijk het kwaad gebeurd.

Een woord nu over het gehandicaptenbeleid: Ik ben in deze sector zeer actief en ik meen te mogen zeggen dat in ons land op dat vlak heelwat is verwezenlijkt. Wij kunnen zeer goed de vergelijking met het buitenland doorstaan.

Ter zake moeten wij wel realist blijven. In een periode van soberheid en economische recessie gaat het niet op instellingen te bouwen waar gewoon met geld wordt gesmeten. Een gehandicapte heeft zeker evenveel recht op comfort dan een niet-gehandicapte, maar het is zeker niet noodzakelijk luxe zwembaden te bouwen voor gehandicapten behorend tot de categorie van imbecielen of idioten.

Ongetwijfeld is het ogenblik aange-

broken om een inventaris op te maken van wat er bestaat. Voor een verdere uitbreiding dient een zeker voorbehoud aan de dag te worden gelegd.

Over de integratie van de gehandicapten worden er bepaalde theorieën gehuldigd en de meningen verschillen. Het BLO-onderwijs en de medisch-pedagogische instituten hebben zeer goede diensten bewezen. Het is dus zeker niet aangewezen deze instellingen af te schaffen. De gehandicapten opnieuw onder te brengen in het onderwijs voor niet-gehandicapten zou erop neerkomen de wijzer terug te draaien.

Ik kom nu tot de bejaardenhulp.

Ook hier moet er een nieuwe bewustwording tot stand komen.

Gezien steeds meer mensen, werklozen, minder-validen of invaliden, vrije tijd hebben kunnen zij in gezinsverband voor een bejaarde zorgen. De bevolking moet zich ervan bewust worden dat de plaats van de bejaarde zoveel mogelijk binnen het familiaal verband blijft, en dat dit zeker te verkiezen is boven het plaatsen in een instelling. Indien het niet kan, zou mijn voorkeur gaan naar bejaarden-huisjes in plaats van bejaardentehuizen. Op dit vlak kunnen ongetwijfeld initiatieven worden genomen door de lokale besturen. Financiële middelen voor dergelijke initiatieven zijn zeker nog voorhanden.

Wat de bejaardentehuizen zelf betreft, stellen wij nog steeds een tekort vast.

Vóór de splitsing tussen het centrale en het regionale gezag, huldigt één van uw voorgangers, mevrouw de Gemeenschapsminister, de stelling dat er fondsen dienden vrijgemaakt te worden om subsidies te verlenen aan bejaardentehuizen ten einde bejaarden onder te kunnen brengen in de afdeling infirmerie.

Voor de psychiaters en gerieters stelt dit een probleem in de klinieken. Geestelijk zieke bejaarden worden in een kliniek opgenomen omdat zij in een 'bejaardentehuis, zelfs niet in de infirmerie, terecht kunnen. Waarom? Omdat hij storend is voor de anderen. Zijn plaats is niet in die afdeling, ook al wordt ze gesubsidieerd. Wie komt

daar nog? Bejaarden die worden geobserveerd in de afdeling inwendige ziekten of worden geopereerd in de afdeling chirurgie. Wanneer de observatie of operatie is beëindigd, gaan deze personen terug naar het bejaardentehuis, waar hun plaats werd gereserveerd. Sommigen kunnen niet terug omdat zij dermate dement zijn dat hun gedrag storend is voor de andere bejaarden of hun familieleden die zich verzetten tegen het verblijf van deze demente bejaarden. Voor dit soort personen, mevrouw de Minister, zijn er onvoldoende instellingen. Ik pleit ervoor dat geld zou worden vrijgemaakt voor bejaardentehuizen waar seniele of demente bejaarden kunnen worden ondergebracht.

Wat de migranten betreft, mevrouw de Minister, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, zou ik mij beperken door het voorstel dat mij enkele weken geleden door een Marokkaan werd gedaan en dat nogal gegrond is. Die man vroeg zich af hoeveel kinderbijslag wordt uitgekeerd voor migrantenkinderen die in het buitenland verblijven, die door familieleden in het buitenland worden grootgebracht, terwijl de migrant alhier verblijft. Dat moet volgens mij een kapitaal van ongeveer 800 miljoen frank zijn. Waarom zou men deze betaling niet stopzetten en dit geld besteden aan de bouw van enkele technische scholen voor migrantenkinderen? Deze Arabische en andere kinderen zouden hier dan een technische opleiding krijgen, zij zouden hier leren spreken, lezen en schrijven en later zouden ze naar Saoedi-Arabië, Libië en zo verder kunnen terugkeren waar men technici vraagt. Ik vindt dat geen slecht idee. Die man zei mij: ons probleem is dat onze kinderen zonder werk blijven, in Brussel en andere steden doelloos rondlopen. Wanneer wij hieraan geen oplossing proberen te geven dan zal dit probleem in de toekomst nog groter worden. Deze Marokkaan is een afgevaardigde van het CSC en coördinator van de Arabische culturele centra in Vlaanderen. Hij is gehuwd met een Vlaamse vrouw, zijn kinderen gaan naar de Vlaamse school. Ik geloof, mevrouw de Minister, dat deze man ervaring heeft en dat het de moeite loont over dit voorstel overleg te plegen ten einde aan deze

Valkeniers

migrantenkinderen uit niet-Europese landen een kans te geven.

Wat het hoofdstuk gezondheid betreft heb ik de indruk, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, - eigenlijk zou ik mij willen richten tot Minister de Wulf, maar die is jammer genoeg niet hier - dat al deze materies nogal erg zijn verstrengeld. Voor heel wat zaken die erin vermeld staan is volgens mij alleen de nationale regering bevoegd. Ik zie niet goed in hoe de Vlaamse Executieve, binnen het kader van haar bevoegdheden, bijvoorbeeld het aantal bedden kan beperken. Dit geldt ook voor de extra murale zorgen. Mijnheer Lenssens, u kent deze zaken zeer goed en u weet dat heel wat van deze materies thuishoren bij de nationale regering. Ik wil hierover vandaag niet uitweiden, omdat ik beloofd heb kort te zijn en omdat een paar collega's er mij op wijzen dat ik mijn spreektijd ga overschrijden.

Ik betreur dat men bij deze beleidsverklaring de gelegenheid niet heeft te baat genomen om ons enkele nieuwe creatieve zaken te brengen in de welzijnszorg en het gezondheidsbeleid. Het is allemaal oude opgewarmde kost. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : De heer Diegenant heeft het woord, met het verzoek zich aan een spreektijd van 10 minuten te willen houden.

De heer A. Diegenant (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, mevrouw en heren Gemeenschapsministers, waarde collega's, als gewezen voorzitter van de Commissie voor de verzoekschriften moet ik mij uiteraard aan het verzoek van de voorzitter houden. Trouwens, het lag ook niet in mijn bedoeling een lange uiteenzetting te houden. Ik meen dat essentiële dingen ook kort kunnen gezegd worden en ik zal die poging ondernemen.

Mijnheer de Voorzitter, Vlaanderen is, in belangrijke mate, onafhankelijk geworden. De Raad heeft dit willen onderstrepen door het versieren van deze raadzaal met de Vlaamse Leeuw, het officiële symbool van de Vlaamse Gemeenschap. Ik verheug mij er over dat het Bureau is willen ingaan op ons voorstel.

In haar beleidsverklaring heeft ook de Executieve de nodige aandacht opgebracht voor het historisch karakter van de bespreking, die thans in deze Raad, dit Vlaams Parlement, gevoerd wordt.

Haar beleidsverklaring is een volwaardige regeringsverklaring. Het is het basisprogramma waarop de Vlaamse Regering zich engageert en op basis van hetwelk ze het vertrouwen vraagt van de Raad.

Deze beleidsverklaring werd opgesteld door een College van ministers, gekozen door deze Raad, emanatie van het Vlaamse volk, ministers beëdigd in de Raad en uitsluitend verantwoordelijk voor deze Raad.

De Executieve zal haar intenties kunnen realiseren via de middelen die tot haar beschikking staan en zullen staan.

Het volume van deze middelen en de brede toewijzing ervan, zal het voorwerp uitmaken van een bespreking van de gemeenschapsmiddelenbegroting.

Met elke Minister zal nadien, over de respectieve uitgavenbegrotingen, die zullen worden voorgelegd, kunnen gedebatteerd worden over de deelaspetten van het beleid.

De Vlaamse Raad heeft zijn huishoudelijk reglement zodanig opgesteld en aangepast dat deze manier van werken als het ware geïnstitutionaliseerd wordt. Regering en Parlement spelen hier dus perfect op mekaar in.

Meteen wordt de basis gelegd voor het functioneren van een volwaardige parlementaire democratie voor Vlaanderen.

Het bespreken van een middelenbegroting, gevolgd door een bespreking van de onderscheiden uitgavenbegrotingen, zal de Raad toelaten zijn onvervangbare parlementaire opdracht, namelijk het stemmen van de begroting en het controleren van de uitgaven, ten volle uit te voeren en dit op basis van doorzichtige gegevens.

Deze klare opstelling van de bij de start is tevens een belangrijke garantie voor de toekomst, wanneer, naar we hopen, meer bevoegdheden en dus grotere begrotingsmassa's tot het beheerspakket van de Executieve zullen

behoren.

Uitbreiding van de bevoegdheden zal, beheersmatig gezien, een noodzakelijke evolutie blijken te zijn.

Niet alleen groeit het verschil in opvatting tussen Vlaanderen en Wallonië over wat een modern maatschappijbeeld hoeft te zijn, maar tevens dienen om een coherent beleid te voeren, economisch en sociaal, maar ook op het vlak van de gezondheidszorg, de hergroepering naar de gemeenschappen toe tot stand gebracht van materies, die nu gespreid liggen over de centrale overheid en de nieuwe gedecentraliseerde instellingen van ons land.

Het eerste bewijs wordt aldus geleverd dat het de Raad en de Executieve menens is met de uitbouw van een klare, parlementaire democratie.

Mijnheer de Voorzitter, een parlementaire democratie kan alleen functioneren wanneer over alle strekkingen heen die ze rijk is, een voldoende consensus bestaat over het algemeen maatschappij beeld waarbinnen deze democratie wil functioneren.

Vanuit deze gegevenheid is het volstrekt aanvaardbaar dat bij de start, binnen een nieuwe onafhankelijkheid, gestreefd wordt naar een zo breed mogelijke consensus.

Het tijdelijk besturen via een Executieve die proportioneel is samengesteld, is hierbij een essentieel hulpmiddel.

Dit wil evenwel niet zeggen dat de verschillende tendensen of strekkingen binnen onze samenleving in hun bestaansrecht, zelfs tijdelijk, zouden mogen belemmerd worden.

Moest dit wel, dan zou de gerechtvaardigde vrees ontstaan dat binnen Vlaanderen gestreefd wordt naar een soort eenheidspartij. Hiervoor wordt feestelijk bedankt.

Dit zou het tegenovergestelde zijn van de open samenleving waar we samen naar streven en die door de beleidsverklaring voorgestaan wordt.

Deze open samenleving moet er toe bijdragen dat Vlaanderen een echte gemeenschap wordt, van vrije, actieve en solidaire mensen. Mensen die

Diegenant

meer dan ooit op zichzelf en op mekaar zullen durven en kunnen rekenen om de toekomst hoopvol tegemoet te gaan.

Een gemeenschap ook die ten volle aanspraak maakt op haar territorium en tevens tenvolle de bevoegdheden uitoefent die de hare zijn.

De grenzen van Vlaanderen liggen vast. We kunnen ook niet toestaan dat, zoals het bijvoorbeeld het opzet is van het recente „proposition de décret” van senator Lagasse, de bevoegdheden die de Vlaamse Gemeenschap exclusief uitoefent op haar grondgebied, worden aangetast.

Het Vlaams optreden in de nationale regering en in de andere overlegorganen tussen de gemeenschappen moet hier mee borg voor staan. De resolutie die zojuist werd rondgedeeld in de Raad blijkt duidelijk aan te tonen dat men deze weg wil inslaan. Vlaams Brabant in het bijzonder zal hier in ieder geval zeer waakzaam zijn. Men moet er niet op rekenen dat in dit Vlaams gebied Franstalig onderwijs zou worden ingericht onder de bevoegdheid van de Franstalige Gemeenschap. Integendeel pleiten we voor het opnemen onder de bestuurlijke voogdij van de Vlaamse Gemeenschap van ook die gemeenten in Vlaams Brabant waar ten aanzien van Franstalige inwoners, individuele en beperkte administratieve faciliteiten werden toegestaan.

Het blijft evenwel duidelijk dat het Nederlands de enige bestuurstaal is overal in Vlaanderen. Het tweetalig hoofdstedelijk gebied Brussel ligt volledig binnen Vlaams Brabant. Binnen het hoofdstedelijk gebied pleiten we voor een maximale uitbouw, op eentalige basis, van alle instellingen in de culturele, maar ook in de persoonsgebonden sector. Op die manier zal de Vlaamse Gemeenschap zich te Brussel ten volle kunnen thuisvoelen en ontplooiën. Wanneer in dit gebied alle gemeenschappelijke bestuurslichamen, ook de gemeentelijke, op een tweeledige basis, namelijk op basis van de gelijkwaardige samenwerking tussen en beslissingskracht van de Franse Ge-

meenschap, definitief zullen geherstructureerd zijn, zal dit nog meer het geval zijn.

Het zal meteen de aantrekkingskracht van het hoofdstedelijk gebied, als woongebied, verhogen.

Met deze aanduidingen zijn we willen ingaan op de vraag van de Executieve tot de Raad om zijn standpunt ten aanzien van Brussel te bepalen.

Mag ik er tenslotte mijn voldoening over uitspreken dat de Executieve in haar beleidsverklaring grote aandacht besteedt aan de preventiegedachte, daar waar ze handelt over het gezondheidsbeleid.

Niet alleen om financiële redenen, is het beter te voorkomen dan te genezen.

De basisgezondheidszorg zoals men de ruim opgevatte preventie gaat noemen, is een primair en belangrijk element in het gezondheidsbeleid. We zullen later de kans hebben hierop terug te komen.

Niets is lofwaardiger dan de bevolking gezond en actief te houden. *Primum vivere deinde philosophare*.

Een goede preventie organiseren vergt evenwel ook uitgaven. Deze zullen moeten gevonden worden, meer dan tot nog toe in ons land het geval was.

Een goede preventie; daarvan mag inderdaad verwacht worden dat ze op termijn besparend zal werken, via minder uitgaven in de curatieve sector.

De uitgaven voor de curatieve gezondheidszorg worden echter nationaal bepaald, geïnd en beheerd.

Volgens de huidige regeling kan Vlaanderen financieel dus niet beloond worden voor het goed preventiebeleid dat het zinnens is te voeren. Integendeel, Vlaanderen zal gewoon bijkomend investeren in de gezondheidssector. We opteren daarom voor een globaal gezondheidsbeleid, preventief en curatief samen, en inbegrepen het beheer over de middelen die Vlaanderen thans aan het nationale RIZIV, met het oog op de ziekteverzekering, afdraagt.

Deze opvatting ligt volledig in de lijn van de zienswijze van de Executieve,

waar ze stelt dat het beleid van de Gemeenschappen moet gepaard gaan met financiële verantwoordelijkheid.

In het nationaal overleg vragen we ook steun van de Executieve voor deze zienswijze.

Mijnheer de Voorzitter, de onafhankelijkheid die Vlaanderen, stap voor stap verwierf – en zonder dat de evolutie ten einde is – moet ten volle benut worden om een dynamisch en vernieuwend beleid te voeren zoals het door onze mensen gevraagd wordt, op basis van onze eigen volksaard.

De Executieve, te oordelen naar haar beleidsverklaring, wil deze weg opgaan. Wij zullen haar hierin steunen.

Tevens wensen wij te onderstrepen dat de Raad zich heeft voorbereid om zijn parlementair initiatief- en contro-lerecht ten volle te benutten.

‘Deze positieve samenspraak tussen Executieve en Raad biedt, ons inziens, de beste waarborg om te slagen in de gemeenschappelijk voorgenomen opdracht, met name ook in moeilijke tijden, via een parlementaire democratie, het welzijn, de welvaart en ook de grootheid van ons volk te bevestigen en verder uitbouwen. **(Aplaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, mijn uiteenzetting zal zich beperken tot enkele beschouwingen over woningbouw, huisvesting en openbare werken in Vlaanderen.

In de beleidsverklaring wordt heel wat aandacht besteed aan deze onderwerpen en wij verheugen ons daarover. De bouwsector behoort niet tot de nationale materies. Ik ben ook van mening dat het voor de Vlaamse regering een uitdaging is de crisis in de woningbouw in Vlaanderen te kunnen bestrijden.

De opties in de beleidsverklaring kunnen wij grotendeels onderschrijven. Wij vinden er trouwens heel wat elementen in terug die in het vernieuwd reddingsplan voor de bouwnijverheid voorkomen. Wij hadden echter graag een paar klemtonen gelegd.

Van Ooteghem

Het recht op een behoorlijke woning, op een behoorlijke huisvesting is een fundamenteel recht - of zou het toch moeten zijn - in een staat die de pretentie heeft zich een welvaartstaat te noemen. Jammer genoeg bestaat dit recht in België niet.

Duizenden medeburgers wonen in ruimten die nauwelijks de naam woning verdienen.

Elke collega in deze Raad wordt, tijdens zijn dienstbetoon, vaak geconfronteerd met mensen die een sociale woning zoeken.

Onze tussenkomst beperkt zich dan meestal tot het schrijven van een brief naar de voorzitter van een of andere nationale bouwmaatschappij. Het resultaat is echter meestal nihil. Dit omdat er gewoon geen plaats meer is, omdat er in de bouwmaatschappijen lange wachtlijsten bestaan. Het gevolg hiervan is dan ook dat duizenden landgenoten nooit over een sociale woning zullen beschikken, hoewel zij daar recht op hebben. Dat geldt zeker voor degenen die van een bestaansminimum moeten leven en niet in staat zijn de dure huishuren in de niet-sociale woningen te betalen. Dat geldt zeker voor de alleenstaanden die met 10.437 als bestaansminimum moeten rondkomen en waarvoor wij geen oplossing hebben.

Het is toch Godgeklaagd dat er enerzijds tienduizende personen zijn zonder woning en zonder een behoorlijke huisvesting en dat anderzijds tienduizende woningen leeg staan.

Wij moeten toch leren uit de toestanden in het buitenland, uit de vaak dramatische gebeurtenissen in Nederland en in Duitsland. Wij mogen niet wachten tot ook hier de woningen door marginalen worden gekraakt.

In Vlaanderen moet er op het gebied van de huisvesting een alternatief beleid mogelijk zijn. Dat beleid moet zijn: „Niet kraken maar maken !” Er moet een inventaris worden opgesteld van de behoeften en van de leegstand. Sommige sociale bouwmaatschappijen oefenen soms helemaal geen activiteiten meer uit tenzij huisjes melken en presentiegelden uitbetalen aan de leden van de Raad van Beheer. De-

ze maatschappijen moeten op hun plicht worden gewezen en wanneer zij deze niet doen dan moet hun taak worden overgenomen door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij die moet worden opgericht.

Het moet toch mogelijk zijn tot een redelijk akkoord te komen met de talrijke bejaarden, eigenaars van leegstaande huizen. Ik ben ervan overtuigd dat, wanneer men met die mensen praat en wanneer zij het geld of het dynamisme niet meer hebben om hun huizen te verbouwen of te saneren, deze woningen op lijfrente moeten kunnen worden gekocht. Daarna kunnen die panden dan worden gesaneerd en worden verhuurd tegen sociale prijzen, aan de gezinnen of alleenstaanden waarover ik zoëven heb gesproken.

Het moet toch mogelijk zijn de bewoners van sociale woningen met een zeer groot inkomen, die zijn ook talrijk, met een zachte dwang te verplichten hetzij de sociale woning aan te kopen, hetzij deze te verlaten om plaats te maken voor diegenen die er werkelijk recht op hebben, ofwel kapitalen vrij te maken om nieuwe sociale woningen te bouwen.

Het moet toch mogelijk zijn om op de ondergeschikte besturen een zachte dwang uit te oefenen om de percelen die zij bezitten in de steden en ook de talrijke krotwoningen, ter beschikking te stellen van kandidaat-bouwers om nieuwe gebouwen op te trekken die dan tegen erfpacht worden verhuurd. Daardoor zouden jonge mensen niet worden verplicht meteen het beetje kapitaal dat zij bezitten te besteden aan de aankoop van dure bouwgrond maar datzelfde kapitaal kunnen besteden aan het saneren of bouwen van een eigen woning.

In crisistijd is er moed en verbeelding nodig. Deze gaven zullen de Vlaamse ministers nodig hebben om de sociale woningbouw in Vlaanderen te stimuleren en elke Vlaming dat te geven waarop hij recht heeft, namelijk een behoorlijke huisvesting.

Weet u, dames en heren, dat België, ondanks de „zelfbewieroking” van sommige officiële instanties, samen met Ierland en Italië aan het staartje bengelt wat betreft de sociale huisves-

ting binnen de EEG ?

Ik herhaal wat ik reeds in de Senaat heb gezegd. Het premiestelsel dat wij nu kennen is totaal fout omdat de premies niet meer terecht komen bij diegenen die er in feite recht op hebben. Ik spreek uit eigen beroepservaring. Personen met een bescheiden inkomen kunnen niet meer bouwen.

Het overgrote deel van de premies wordt dan ook uitbetaald aan kinderen van rijke mensen die sowieso zouden bouwen. Het systeem van onderzoek naar de bestaansmiddelen twee jaar geleden is fout. Wie twee jaar geleden studeerde aan de universiteit of dienstplicht verrichtte, beschikte niet over een inkomen. Vandaag kan de betrokkene een zeer goede betrekking hebben wat eveneens voor zijn vrouw kan gelden, zodat zij in feite geen recht hebben op die sociale bouwpremie.

Volgens ons is er maar één systeem dat rechtvaardig is. Laat het ons een soort jaarlijks, woongeld noemen dat uitbetaald wordt naar een analoog systeem bij voorbeeld van de studiebeurzen en dat jaarlijks aangepast wordt aan het inkomen van de bouwheer zodat deze gedurende gans de betalingsperiode zeker is van dat woongeld. Op die manier zouden wij de kandidaat-bouwers de zorg wegnemen voor een onzekere toekomst en zouden wij ook bereiken dat de bouwpremies precies worden gericht naar diegenen die het nodig hebben namelijk, zij die met een bescheiden inkomen moeten leven. De politiek van de rentetoelagen die in de regeringsverklaring werd vermeld is op zichzelf positief, maar heeft anderzijds het nadeel dat de Vlaamse gelden via de BTW en de belastingen zullen terugvloeien naar de centrale kas. Het zou voor de Vlaamse regering beter zijn bij de centrale overheid erop aan te dringen om de prikkel voor de bouwnijverheid te halen uit de centrale kas, namelijk door een drastische verlaging van het BTW-tarief van 17 procent naar 6 procent. Door die nationale prikkel zou de hoofdzakelijk Vlaamse bouwnijverheid worden aangemoedigd en zou de tewerkstelling in Vlaanderen worden verbeterd.

Wat Vlaanderen zeker ten goede zou

Van Ooteghem

komen is een rechtvaardige verdeling van de kredieten voor openbare werken. Ik ben van oordeel dat ook hier de Vlaamse regering bij de centrale regering moet aandringen op de toepassing van objectieve criteria bij het verdelen van de kredieten voor infrastructuur. Daardoor zouden we in Vlaanderen tientallen bedrijven van een zekere ondergang kunnen redden en tienduizenden werkplaatsen kunnen scheppen.

Ik moge aan de Vlaamse regering de lezing aanbevelen van *Bouwkroniek* van 22 januari 1982. Daarin staat een zeer lezenswaardig artikel onder de titel „Het niet-gepubliceerde testament van Chabert”. Dat wil niet zeggen dat de heer Chabert reeds dood is : het is het testament van de gewezen minister.

Welnu, mijnheer Chabert, één van de weinig goede initiatieven die u in uw leven hebt genomen was het doen opstellen van een prioritair objectief plan van openbare werken door een werkgroep. Deze werkgroep was samengesteld zowel door ambtenaren als door universiteitsprofessoren, zowel door Walen als Vlamingen.

Uit die objectieve studie blijkt dat Vlaanderen in lengte van jaren op een schandalige en onvoorstelbare manier werd benadeeld door het departement van openbare werken. De scheefrekking is zo erg dat ze gewoon onherstelbaar is. Volgens de lijst in de *Bouwkroniek* zou de totale begroting wegebouw van dit jaar, 24 miljard frank, uitsluitend naar Vlaanderen moeten gaan. U begrijpt dat dit in de Belgische context niet mogelijk is. Uiteindelijk zijn we geen andere oplossing meer dan een splitsing van de kredieten voor openbare werken en de splitsing van het departement van openbare werken.

De *Bouwkroniek*, die zich steeds uit de gemeenschapsheibel heeft gehouden – dat hoort zo voor een technisch blad –, spreekt nu van een schromelijke achteruitstelling van Vlaanderen in de uitbouw en de verbetering van wegeninfrastructuur en van kunstmatige communautaire verdeelsleutels die helemaal niet in verband staan tot no-

den die in de onderscheiden landsgeedelten bestaan.

Welnu, mevrouw en heren van de Vlaamse regering, de Vlaamse bouwnijverheid en de Vlaamse bouwvakkers rekenen op u. Zij hopen dat u hun belangen zult verdedigen bij de centrale regering. Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse regering, wij hebben uw mededeling gehoord, wij hebben de regeringsverklaring gelezen. De toestand in de bouwnijverheid is ronduit dramatisch, dat weet u. Wij zullen u en uw regering beoordelen op uw daden, ook in verband met de bouw en de huisvesting. Wij zullen u en uw regering ook beoordelen volgens de manier waarop u het rechtmatig aandeel van Vlaanderen in de sector openbare werken verdedigt. (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : Het woord is aan de heer Moors.

De heer C. Moors (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren ministers, beste collega's, in de steeds toenemende literatuur over de kritiek op de laat-industriële periode en over de toekomstige ontwikkeling van ons maatschappelijk bestel in de post-industriële periode wordt vooral denadrukgelegd op denoodzaak van een beleid waarbij het individu betrokken is en waarbij het meer eigen verantwoordelijkheid draagt. Van een politiek van mensvervreemding en individuele passiviteit dienen wij te gaan naar een democratische politiek en een van zelfredzaamheid – zoals men dit noemt. Ook dienen wij van een ecologisch gevaarlijk en milieu-vijandelijk beleid naar een milieu-integrerend beleid te evolueren. Daarenboven dient het beleid zo dicht mogelijk bij de bevolking te worden gebracht. Met andere woorden het dient te worden gedecentraliseerd.

Ziedaar, een aantal klemtonen die momenteel worden gelegd in verband met de kritiek op de huidige maatschappij. Deze klemtonen wijzen alle op het feit dat het huidige beleid te ver aflight van het individu. Het is een beleid dat té veel oog had en heeft voor de welvaart en té weinig voor de mens zelf en zijn welzijn.

Het is nodig dat wij van een harde

technische maatschappij naar een zachte technische maatschappij evolueren.

Zonder te willen beweren dat onze maatschappij zal uiteenvallen in oneindig veel minuscule zichzelf behelpende groepen en zonder te willen beweren dat de centrale politieke, economische en sociale beslissingsorganen volledig zullen worden afgebouwd – integendeel – kan men stellen dat het beleid in een groot aantal punten té veraf staat van de bevolking, té bureaucratisch is waardoor het niet meer inspeelt op de evoluerende noden van deze bevolking. In deze zin is een heroriëntering noodzakelijk, zeker op het sociaal-cultureel vlak, doch zelfs op het economische.

Het verheugt mij dat de beleidsverklaring ten dele op deze heroriëntering inspeelt en vermeldt het beleid te willen deconcentreren en te willen decentraliseren. Er wordt onder meer gewezen op een decentralisatie – in feite gaat het om een deconcentratie – onder meer voor het oprichten van de huizen van de Vlaamse Gemeenschap.

Op het decentralisatievlak is er sprake van de bevoegdheden van de gemeenten en de provincies.

Inzake deconcentratie wil ik toch pleiten, ten einde deze verder te verwezenlijken, en systematisch een aantal instellingen – zoals reeds gebeurd is onder meer met de afvalstoffenmaatschappij – in te planten in bepaalde subgebieden van het Vlaamse land, en analoog naar Nederlands voorbeeld de inplanting van instellingen en zelfs delen van de administratie als subregionaal ontwikkelingsinstrument te hanteren.

Inzake decentralisatie naar de ondergeschikte besturen toe beperkt mijns inziens de beleidsverklaring zich té zeer tot het verlenen van meer financiële autonomie, tot minder voogdij en inzake ruimtelijke ordening tot meer bevoegdheid.

Een ware decentralisatiepolitiek moet echter verder gaan. Men dient systematisch te onderzoeken welke van de huidige bevoegdheden van de Vlaamse Raad en Executieve gedecentraliseerd dienen te worden.

Leden van de PW-fractie. Van links naar rechts : de heren Jan Daems en M. Van Daele, mevrouw M. Van den Poel-Welkenhuyzen, de heren M. Heughebaert en A. Denys

Vrees voor een te sterke afbraak van eigen bevoegdheden mag ons hiervan niet weerhouden. Het zou jammer zijn, hoe belangrijk het voor ons Vlaamse Gemeenschap ook is, een aantal bevoegdheden uit het nationaal beleid los te maken. Het zou jammer zijn dat wij de decentralisatiegedachte, die sociologisch algemeen wordt aanvaard, hoofdzakelijk tot een afsplitsing van het nationale zouden beperken.

Mijnheer de Voorzitter, inzake de ondergeschikte besturen wilde ik nog een vraag stellen. In de beleidsverklaring wordt het provinciaal beleidsniveau omschreven als één van coördinatie, planning en dienstverlening. Graag had ik van de Vlaamse Executieve vernomen of zij de provincienieuwe-stijl als een volwaardig verkozen politiek orgaan beschouwt. Ik weet dat dit tot de nationale materies behoort maar de omschrijving vinden wij terug in de beleidsverklaring en ik meen dat wij die vraag dan ook mogen stellen.

In feite moet de decentralisatiegedachte nog verder gaan door het afstoten van bevoegdheden, verder dan naar ondergeschikte besturen. In feite dient het beleid zelfs na te gaan in welke mate een aantal taken, vooral op cultureel en gedeeltelijk op sociaal vlak, opnieuw aan het individu of aan groepen individuen kunnen worden toevertrouwd.

Weliswaar zijn enige ideeën in de beleidsverklaring opgenomen, doch onvoldoende. Ook hier is het wenselijk dat de Executieve haar objectieven duidelijk omschrijft.

Mijnheer de Voorzitter, naast een gedeconcentreerd en gedecentraliseerd beleid moet er ook een gedifferentieerd beleid worden gevoerd. Binnen de Vlaamse regio voltrekken zich een aantal ongelijke ontwikkelingen, die in de toekomst tot sterk sub-regionale verschillen aanleiding kunnen geven. Ik verwijs naar de economische ontwikkeling in bepaalde gebieden met grote werkloosheid en met een econo-

misch verouderde structuur, met bevolkingsuitwijking en onvoldoende socio-culturele voorzieningen, namelijk de plattelandsgebieden.

Hoewel de huidige economische crisis de werkloosheid over heel Vlaanderen deed toenemen, worden de subgewesten met een jonge bevolkingsstructuur of met een verouderde economische structuur zwaarder getroffen. Daarom is een positief gedifferentieerd beleid noodzakelijk.

In de beleidsverklaring wordt weliswaar naar de problematiek van de ontwikkelingszones verwezen maar van een prioritair industrieel tewerkstellingsbeleid voor deze gebieden is nauwelijks sprake. Nochtans zal, aangezien men de expansiewetgeving wenst te wijzigen, meer dan ooit aandacht moeten worden besteed aan deze noodgebieden, zo niet dreigen de regionale stimuli weg te vallen. Wanneer men enkel naar fiscale stimuli zou gaan, zouden slechts die gebieden er voordeel bij hebben waar bedrijven zijn gevestigd die nog gunstige resultaten boeken. In gebieden met kwijnende bedrijven die het moeten hebben van sectoren die achteruitgaan, zal men op die manier de tewerkstellingsmogelijkheden niet verhogen.

Aansluitend op deze problematiek durf ik de leden van de Vlaamse Executieve te vragen rekening te houden met de suggesties die in het Limburgs tewerkstellingsplan 1981-1985 zijn opgenomen in verband met de tewerkstellingsproblematiek in onze provincie en die een gedeeltelijke oplossing zou kunnen brengen.

Ook wens ik de aandacht van de leden van de Vlaamse Executieve en van de Raad te vestigen op de noodzaak van een aangepast beleid voor de plattelandsgebieden in Vlaanderen. Dit zijn gebieden die door het ontbreken van een aantal voorzieningen, zoals onderwijs, culturele en sportinfrastructuur, door het patroon van opbouw van vele kleine kernen en door het verminderen van een aantal economische activiteiten zoals landbouw en KMO, een sterke uitwijking van hun bevolking kennen.

Het verheugt mij dat de beleidsverklaring naar de drie functies van het

Moors

platteland verwijst : de economische, de sociale en de ecologische en dat de herwaardering van het dorp wordt vermeld. Evenwel vrees ik dat het plattelandsbeleid te zeer zal worden beperkt tot een fysisch beleid van ruimtelijke ordening en landinrichting. Dreigt men echter niet door een mogelijke fusie van de Nationale Landmaatschappij met de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting een belangrijk instrument uit handen te 'geven'. Volgens mij zou een van de nieuwe opdrachten van de Nationale Landmaatschappij juist de herwaardering van het platteland kunnen zijn.

Een belangrijk aspect van het plattelandsbeleid wordt niet vermeld in de beleidsverklaring : het socio-cultureel en sanitair beleid. Nochtans ligt het verticaal opgedeelde beleid inzake onderwijs, sport, cultuur en bibliotheken en de subsidiëring op basis van het aantal inwoners of gebruikers aan de basis van het feit dat de kleine kernen door de mazen van elk subsidiëeringsnet vallen. Het is dringend nodig het verticaal opgesplitste beleid te vervangen door een horizontaal, afgestemd op alle noden. Zo niet dreigen hele gebieden in Vlaanderen socio-cultureel te verpauperen tot een „terre qui meurt”.

Mijnheer de Voorzitter, de decentralisatie is een algemeen sociologisch fenomeen, dat ons ertoe moet aanzetten het beslissingsniveau zo dicht mogelijk bij de bevolking te brengen en de bevolking zelf een deel van de taken te laten vervullen.

Ook is de nood aan een gedifferentieerd beleid afgestemd op de subregionale tewerkstellingsverschillen of op demografisch en socio-culturele verschillen.

In de beleidsverklaring zijn een aantal maatregelen of beleidsintenties die hiermede rekening houden, weerhouden. Evenwel ontbreekt een globale visie op de decentralisatiepolitiek en dient de differentiatiepolitiek beter uitgewerkt.

Ik hoop dat de leden van de Vlaamse Executieve in de verdere concretisering van het beleid hiermede rekening

zullen houden. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het debat dat wij hier gedurende twee dagen hebben gevoerd, bewijst dat het mogelijk is op een opbouwende manier en in een positieve geest, een beleidsverklaring te bespreken met de grote politieke fracties die deze Raad samenstellen.

Wij hebben het debat gevoerd over een gezamenlijke beleidsnota van de Executieve in haar geheel. Er is één enkele beleidsnota, wat betekent dat wat hierin voorkomt moet worden beschouwd als een contract tussen de leden van de Executieve, als zijnde wat zij gezamenlijk tijdens de eerstkomende vier jaar zullen uitvoeren. Ik meen dat het belangrijk is dit te onderstrepen.

Wat betekent een contract tussen ons ? Het betekent dat al wat erin staat wederzijds werd aanvaard en bijgevolg ook correct zal worden uitgevoerd. Dit belet niet dat totnogtoe geen akkoord is bereikt over een aantal punten. Het belet evenmin dat tijdens de legislatuur over bepaalde andere problemen vanzelfsprekend uiteenlopende visies kunnen ontstaan en dat het dus ook niet altijd mogelijk zal zijn unaniem op te treden.

Ik heb vastgesteld dat uit dit debat niet is gebleken dat men zich tegen dit document frontaal opstelt. De bespreking verliep niet in „zwart-wit-terminen”, integendeel er is enerzijds een positieve aanbreng geweest door de vele gedane suggesties en, anderzijds, door de vragen om uitleg.

Mijnheer de Voorzitter, ik geloof dat het efficiënt zou zijn wanneer ik op dit stuk aan al de leden die in de bespreking het woord hebben gevoerd, het volgende voorstel zou doen dat uit drie luiken bestaat :

ten eerste, op de technische punctuele vragen zou door de bevoegde minister uit de Vlaamse Executieve een schriftelijk antwoord worden verstrekt ;

ten tweede, het geheel van het beleid dat in een bepaalde sector wordt gevoerd, zou het voorwerp uitmaken van een debat naar aanleiding van de begrotingsbespreking of,

ten derde, in afwachting dat deze begrotingsbespreking kan plaatsvinden, zouden de voorzitters van de commissies hun commissie uitnodigen waarin de bevoegde minister de verdere toelichting zou kunnen geven in verband met zijn beleid, zodat we tot een dialoog tussen de Raad en de uitvoerende macht zouden kunnen komen.

Dit is een werkwijze waaraan wij vanuit de Executieve een zeer grote betekenis hechten omdat ze in de lijn ligt van het herwaarderen van de parlementaire functie op het vlak van de Vlaamse Gemeenschap. Wanneer daarvan kan worden uitgegaan, zal ik mij in deze replek beperken tot de grote krachtlijnen en tot de belangrijkste vragen die werden gesteld.

Ik heb gisteren, in antwoord op twee interpellaties, gezegd welk mijn standpunt is op het stuk van de bevoegdheidsverdeling. Door de toewijzing van de pakketten aan de verschillende groepen in de Executieve is een reële impact op het beleid toegekend, die bovendien wordt versterkt door het feit dat alle belangrijke beslissingen in college moeten worden genomen en wij ons geëngageerd hebben maximaal te streven naar een consensus.

Trouwens, in aansluiting bij wat ik daarjuist heb gezegd, hebben wij ook een mutuele verbintenis tegenover mekaar dat wij dit gemeenschappelijk document zullen uitvoeren. Het is echter zo dat deze bevoegdheidsverdeling een moeilijke zaak is, ook naar de burgers toe. Er werden hier vragen gesteld naar een grotere doorzichtigheid en naar inspanningen door de Executieve te leveren opdat de burgers beter zouden geïnformeerd zijn. Deze inspanningen zullen zodanig zijn dat iedereen daarin een groter duidelijkheid verwerft, in de eerste plaats vanzelfsprekend de burger die bij de hervorming van de Staat dan toch de eerste geïnteresseerde is.

Maar ook ten opzichte van de nationale regering en ten opzichte van het na-

Geens

tionale beleid is de juiste bevoegdheidsafdeling een moeilijke zaak.

Deze vraag is hier herhaaldelijk gesteld en ik wens daar toch het volgende op te antwoorden.

Ten eerste, wij eerbiedigen volstrekt de bevoegdheid van de nationale regering, die een eigen taak heeft. „De beoordeling van de controle over het beleid van de nationale regering moet gebeuren in het daartoe geëigende orgaan, met name in het nationale Parlement. Dat wil ook zeggen dat wij in deze Raad onze aandacht moeten wijden aan de bevoegdheden, die in de wetten inzake de Staatshervorming zijn vastgelegd.

Deze bevoegdheden zijn, niettegenstaande alles wat men daarover mag zeggen, ruim en uitgebreid. Wij zullen al veel werk hebben om wat mogelijk is binnen dit kader, maximaal tot ontplooiing en tot uitvoering te brengen. Maar het is ook duidelijk dat de mogelijkheid tot uitbreiding van de bevoegdheden ook in de wet is bepaald. Wij hebben in onze beleidsverklaring duidelijk gezegd dat wij zullen streven naar een verdere regionalisering in zoverre daardoor de slagkracht van ons eigen beleid wordt versterkt. Dit zal gebeuren binnen de wettelijke bepalingen. Wanneer wij dit voor ons zeggen, zeggen wij dat ook voor anderen – ik kom daar later op terug. Dit wil ook zeggen dat wij vragende partij zijn voor een spoedige oprichting van het arbitragehof. Tevens wensen wij dat het overleg regering-Executieve vlug en efficiënt zou starten. Daaraan is een vraag van verschillende sprekers verbonden, met name quid met de vijf nationale sectoren? Ik zal u onmiddellijk zeggen dat wij als Executieve bij het beleid over de vijf nationale sectoren ook betrokken zijn aangezien wij een advies uitbrengen over iedere beslissing die in deze sectoren door de nationale regering wordt genomen.

Trouwens, wij hebben reeds adviezen uitgebracht. Maar in de Executieve hebben wij ook afgesproken dat wij een filosofie zullen ontwerpen van waaruit wij in de toekomst individuele adviezen zullen opstellen.

Welnu, ik neem mij voor, eenmaal deze globale filosofie uitgewerkt, dit ook aan de Raad voor te leggen, zodat daarover in de Raad een bespreking kan worden gevoerd en wij ten opzichte van het probleem van het al dan niet uitbreiden van de economische bevoegdheid, een gezamenlijk standpunt kunnen innemen, vanzelfsprekend met volledige kennis van het hele dossier, de weerslag daarvan op de toekomstige ontwikkeling, met respect van de evenwichten, maar ook met respect van de mogelijkheden in het Vlaams economisch leven vervat en die uiteraard niet mogen worden aangetast door een nationale politiek die deze potentialiteiten zou verhinderen.

Daarvan uitgaande zeg ik dat wij ten opzichte van de nationale regering vragende partij zijn voor belangrijke punten.

Ten eerste, dat de administratie van de Vlaamse Gemeenschap, het eigen departement, zo spoedig mogelijk tot stand zou komen met inbegrip van de herstructurering van de parastatalen, instellingen van openbaar nut, die in het kader van de huidige staatsstructuur hun plaats niet meer hebben, maar aan de nieuwe structuur moeten worden aangepast. Ik geef een voorbeeld waarop trouwens vele sprekers een toespeling hebben gemaakt en dat het u zeer duidelijk zal maken. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening is een nationale instelling, heeft een nationale opdracht, met name de werkloosheidsuitkeringen te betalen en de werkloosheidsreglementering toe te passen, heeft een bevoegdheid die bij het Gewest ligt, met name de arbeidsbemiddeling en heeft een bevoegdheid die bij de Gemeenschap ligt en bijgevolg bij ons samenvalt met de eerste bevoegdheid, met name op het stuk van de beroepsopleiding. Het kan niet zijn dat een nationale instelling deze twee taken verricht, een nationale instelling met één raad van beheer, één budget, één korps van ambtenaren dat trouwens niet is aangepast aan deze nieuwe opgaven. Bijgevolg wensen wij dat zo spoedig mogelijk een Vlaamse dienst voor werkgelegenheid en beroepsopleiding tot stand komt waar het eigen beleid én inzake bemiddeling én inzake be-

roepsopleiding kan worden geconcretiseerd.

Wij zijn ook vragers op het gebied van de financiële middelen. Wij wensen zo spoedig mogelijk, dit wil zeggen binnen de eerstvolgende dagen, te weten over welke middelen wij zullen beschikken voor 1982 aangezien wij anders geen begroting kunnen opstellen. Dit impliceert de vraag te weten welke onze dotatie is, dotatie, zoals bepaald bij de wet van 9 augustus 1980; welk bedrag bij wege van *ristorno's* zal worden toebedeeld aan de Vlaamse Gemeenschap; hoe de saldi uit het verleden, saldi van ordonnanceringskredieten, naar de Vlaamse begroting zullen worden overgebracht en voor welk bedrag; welke de regeling is voor de lasten uit het verleden, meer bepaald de ontwikkeling van de correlatieve kredieten; welke de regeling is voor de financiering van de culturele uitgaven van nationale opvoeding meer bepaald de toepassing van artikel 7 van de wet van 9 augustus 1980.

Wij hebben tevens de wens uitgedrukt een gesprek te kunnen voeren over de verdeelsleutels die het Gemeentefonds en het Provinciefonds momenteel determineren; welke ons aandeel is in bijvoorbeeld compensatiebestellingen, coprodukties; welke definitieve regeling tot stand zal komen in verband met het Fonds voor industriële vernieuwing, de prototypes, het Instituut voor wetenschappelijk onderzoek in nijverheid en landbouw. Al deze problemen zijn onvoldoende opgehelderd. Sommige daarvan vereisen een dringende oplossing aangezien anders de operationaliteit van ons beleid in het gedrang komt. Dit kan niet het geval zijn. Ik heb herhaaldelijk gezegd – het staat trouwens met zoveel woorden in de beleidsverklaring – dat wij op dat stuk vragers zijn.

Ik wilde in antwoord op vragen die vooral door de fractievoorzitters, maar ook door anderen, werden gesteld iets zeggen over twee niet opgeloste problemen. Het eerste probleem betreft de uitbreiding van de regeling van het Cultuurpact tot de persoonsgebonden materies. Ik heb vastgesteld dat in verschillende fracties van

Geens

deze Raad daarover geen eenstemmig antwoord is. Het is trouwens een uiterst moeilijke en delicate vraag. Wij gaan allemaal akkoord over het principe dat er geen discriminatie mag bestaan, dat ideologische en filosofische overtuigingen moeten worden geëerbiedigd, maar het is natuurlijk moeilijker te weten hoe dit principe in de realiteit moet worden omgezet. Wij gaan ervan uit dat een loutere overplanting van de regels van het Cultuurpact daartoe geen geëigend middel is. Ik zie dat de heer Van Elewycq het ook daarmee eens is. Bijgevolg is dit een vraag die niet met ja of neen kan worden beantwoord en is er daarover geen eenstemmigheid in de Vlaamse Executieve. Het is een vraag die samen met de Raad moet worden besproken. Hetzelfde geldt voor het mediabeleid. Wij gaan akkoord dat er zo spoedig mogelijk een eind moet komen aan de ether-oorlog en dat wij binnen afzienbare tijd - Minister Poma zal ter zake een ontwerp van decreet indienen - moeten komen tot een regeling voor de niet-openbare radio's zodanig dat zij een functie kunnen vervullen en dat wij uit de rechts-onzekerheid geraken waarin wij ons nu bevinden. Of het monopolie van de BRT moet worden doorbroken of niet, is een open probleem. Wij moeten eerlijk durven toegeven dat wij over een aantal zaken niet akkoord gaan. Trouwens men mag niet uitgaan van de idee - ik lees dat geregeld in de pers - dat omdat wij een Vlaamse Raad hebben en een Vlaamse Regering, deze twee blote feiten zouden volstaan om alle andere tegenstellingen in Vlaanderen zo maar weg te wuiven. Wij zijn met een aantal politieke partijen hier de vertegenwoordigers van het Vlaamse volk. Het is normaal dat op essentiële punten wij ook deze formule van zoveel mogelijk gemeenschappelijks te doen, staan voor moeilijkheden waar ieder zijn eigenheid wil behouden en waar alleen maar een politieke oplossing mogelijk is door overleg en eerbied voor mekaarsovertuiging. Ik wilde dit zeer sterk benadrukken omdat wij niet mogen vervallen in een euforie die men ons van buitenuit wil aanpraten zeggende dat het in de Vlaamse Raad en in de Vlaamse Executieve moet koek

en ei zijn. Wij zijn politici en wij hebben onze verantwoordelijkheid. Wij gaan uit van een eigen politieke filosofie, maar wij zijn wel behebt met het idee om gezamenlijk het maximum te doen met een zo mogelijke consensus om van de nieuwe structuren een succes te maken.

Ik kom zo tot het vraagstuk van de administratie en ik zal dat in vier punten samenvatten. Ten eerste, wij willen dat de Vlaamse administratie snel tot stand komt. Ten tweede, dat zij maximaal wordt gedeconcentreerd, dit wil zeggen zo dicht mogelijk bij de burger. Ten derde, wij willen een administratie met een nieuwe stijl en, ten vierde, dat zij wordt gedepolitiseerd.

De heer J. Valkeniers : Dat gelooft u toch zelf niet.

Minister G. Geens : Wat het laatste punt betreft, kan ik u het voorbeeld geven van een beslissing van de Executieve genomen met eenparigheid.

U was daar zeker niet tégen, mijnheer Jorissen, u was er niet bij. Degenen die er wél bij waren zijn akkoord om de aanwervingen in de Vlaamse administratie maximaal te objectiveren door het toepassen van de procedures van aanwerving van het Vast Wervingssecretariaat.

Ten tweede, de bevordering moet eveneens maximaal worden geobjectiveerd. Wij zullen nagaan welke concrete maatregelen daartoe moeten worden genomen. Bij wijze van voorbeeld : het beter functioneren van een directieraad, eventueel instellen van bevorderingsexamens, . . .

Ten derde, de benoemingen in de sector waar het cultuurpact van toepassing is, zullen uitsluitend geschieden mits naleving van het cultuurpact.

Ik hoor kritiek bij velen. Blijkbaar gelooft men dit niet. Wat dat betreft zult u zich in de toekomst moeten wenden tot de gemeenschapsminister of -ministers die uw fractie vertegenwoordigen, want dit is een globaal engagement van de negen van de Vlaamse Executieve.

Een paar woorden over het begrotingsbeleid. De middelen waarover wij beschikken zullen wij beschou-

wen als een globaal geheel. Dit veronderstelt dat zij in één „middelenbegroting” zullen worden samengebracht, terwijl de uitgaven zullen worden ondergebracht in delen, zodanig dat functioneel, met het oog op de bespreking in de commissie, de uitgaven die inherent zijn aan de bevoegdheid van één bepaalde minister, daar ook globaal kunnen worden besproken.

De bezorgdheid werd geuit dat in heel deze operatie de zwakke of „zachte” sector in het gedrang zou komen. Welnu, niets is minder waar. Wij hebben op dat stuk geen enkel vooroordeel. De Vlaamse regering gaat ervan uit dat het geheel van de middelen moet worden aangewend in functie van de prioriteiten. Deze worden niet bij voorbaat geklasseerd in een of andere sector van het beleid, maar lopen over het geheel van dit beleid. U zal trouwens de mogelijkheid hebben de juistheid van deze bewering te controleren wanneer de begroting wordt voorgelegd.

Door zeer veel sprekers werden terecht vragen gesteld over het economisch beleid. Ik heb echter kunnen vaststellen dat men over het algemeen akkoord gaat met de grote lijnen. Deze bestaan erin dat wij het potentieel van mogelijkheden op economisch vlak in Vlaanderen maximaal zullen tot ontwikkeling brengen. Ook daar hebben wij geen enkel vooroordeel.

Wij hebben het probleem van het openbaar en van het privé-initiatief niet in dogmatische termen gesteld. Wij gaan ervan uit dat de efficiëntie vóór alles primeert, goed wetende dat uiteindelijk alles moet worden gedaan door mensen en niet door instellingen.

Wij hebben geweigerd het voorstel van de Europese Commissie op het stuk van de afbakening van de ontwikkelingsgewesten tot het onze te maken. Wij hebben een nieuw voorstel gedaan, uitgaande van een advies van de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen. Deze stelling hebben wij bij eenparigheid in de Executieve vastgelegd. Dit is het enige voorstel dat vanuit de Belgische regering ten Opzichte van de Europese Commissie zal worden verdedigd.

Geens

Wij hechten groot belang aan het tot stand komen van het overleg. Dit overleg is trouwens reeds aangevraagd door de Vlaamse sociale partners. Het zal plaatshebben in het kader van het VESOC. Wij willen een structuur geven aan dit overleg door de omvorming van de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen in een SERV.

Dit alles zal vanzelfsprekend geleidelijkaan en bij wijze van decreet aan de Raad worden voorgelegd.

Er is uiteraard heel wat bekommernis om het beleid op het stuk van de tewerkstelling. De structuren zullen worden aangepast. Hetzelfde geldt voor alle andere instellingen die daarmee rechtstreeks of onrechtstreeks iets te maken hebben.

Mevrouw Demeester-De Meyer sprak over het Rijksfonds voor Sociale Herclassering van Invaliden.

Welnu, wij gaan er vanuit dat de bemiddeling ook bij de opslorplingsmaatregelen, een aangelegenheid is van de Vlaamse Gemeenschap en dat bovendien de financiële middelen, die daarover zijn voorzien, moeten toekomen aan het Gewest, zodanig dat wij daar een globaal offensief beleid kunnen voeren.

Het is begrijpelijk dat vele leden vragen stellen over het beleid inzake de ondergeschikte besturen. Men heeft hier gegevens verstrekt waaruit blijkt hoe moeilijk de toestand van de gemeenten en provincies wel is.

Mag ik in de eerste plaats zeggen dat het probleem zich heel anders stelt in Vlaanderen dan in de andere delen van het land.

Verder is er dan ontegensprekelijk het gecumuleerde deficiet. In de begrotingen 1981 bedraagt dit in het Vlaamse Gewest, abstractie gemaakt van de twee grote steden, 453 frank per inwoner ; in het Waalse Gewest, 2.291 frank ; dit wil zeggen vijf keer meer. Ongetwijfeld is er daar een andere toestand, maar dat belet vanzelfsprekend niet dat wij in het eigen Gewest iets moeten doen aan de toestand op het stuk van de gemeentefinanciën. In

de beleidsverklaring worden trouwens de lijnen aangegeven.

De suggesties die daaromtrent werden naar voren gebracht zullen worden onderzocht. Op dat stuk willen wij een herziening van de verdeelsleutel van het Gemeentefonds doorvoeren.

Tevens is het nuttig dat de Vlaamse Raad terzake zijn verantwoordelijkheid opneemt en dat bij wege van decreet wordt bepaald volgens welke criteria het Vlaamse gemeentefonds over de verschillende gemeenten in Vlaanderen zal worden verdeeld. Op dat ogenblik zullen wij gezamenlijk onze verantwoordelijkheid moeten opnemen, zowel de wetgevende macht als de uitvoerende macht. Vanzelfsprekend moeten wij tot een meer rationeel systeem komen dan tot nu toe bestond.

Dames en heren, u zult begrijpen dat ik niet in detail kan ingaan op de talrijke gestelde vragen in verband met huisvesting, ruimtelijke ordening en cultuurbeleid. Ik wil mij beperken tot twee punten : ten eerste, dat wij grote aandacht zullen besteden aan de volwassenenopleiding met alles wat dit inhoudt ; ten tweede, dat wij grote aandacht zullen besteden aan de culturele uitstraling naar buiten.

Op het vlak van het mediabeleid, hebben wij geen akkoord bereikt. Dit is bijgevolg een uitdaging voor deze Raad.

Er zijn nog dan nog twee moeilijke punten.

Het onderwijs : wij gaan ervan uit - het is een principiële stelling - dat het onderwijs gemeenschapsbevoegdheid is. Dit staat in de Grondwet. Wij moeten echter juist bepalen op welke wijze deze tekst moet worden geïnterpreteerd. Daarbij moeten wij uitgaan van twee belangrijke doelstellingen., enerzijds moet de schoolvrede behouden blijven, anderzijds moet een financiële regeling tot stand komen waarbij beide Gemeenschappen op financieel vlak op gelijke wijze worden behandeld. Hierover zal in de Executieve gedebatteerd worden en dit debat zal voorbereid worden door de vertegenwoordigers van de vier partijen. Dit kan dan ook in de Raad verder

besproken worden met het oog op de discussie die wij terzake met de nationale regering zullen moeten hebben.

De heer J. Van Elewyck : Wat doet u met de Schoolpactcommissie ?

Minister G. Geens : De Schoolpactcommissie is een nationale commissie. Voor de besprekingen die wij willen voeren, heb ik het behoud van de schoolvrede als eerste voorwaarde gesteld. Het is vanzelfsprekend niet de bedoeling deze in één of andere Gemeenschap in het gedrang te brengen. Het moet mogelijk zijn in een open geest na te gaan wat de bevoegdheid is van de enen en de anderen. Centraal staat daarbij dat wij weigeren dat wij op financieel vlak op onderwijsgebied verder worden gediscrimineerd.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ongetwijfeld is mijn antwoord te kort geweest op de belangrijke vragen die mij werden gesteld en ik verontschuldigd mij voor de telegramstijl. Tenslotte wil ik alleen maar herhalen wat ik eergisteren reeds heb gezegd, namelijk dat wij nu een kans hebben om samen iets te doen. Laten wij deze kans aangrijpen. Daarvoor zal goede wil nodig zijn. En deze goede wil is aanwezig bij de leden van de Executieve. Er zal eveneens goede wil en samenwerking moeten tot stand komen tussen de Executieve en de Raad zelf. Ik wil dit betoog dan ook besluiten met een oproep tot het tot stand brengen van deze goede wil en deze samenwerking en ik hoop dat de Raad aan de Executieve de opdracht zal geven om gezamenlijk deze beleidsnota integraal en correct uit te voeren. **(Applaus bij de CVP en de PVV)**

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, mijn repliek zal zeer kort zijn.

Ten eerste, wat de uitbreiding van de waarborgen van het Cultuurpact tot de persoonsgebonden materies betreft, wens ik te beklemtonen dat de persoonsgebonden materies uitsluitend verwant zijn met de filosofische overtuiging. Voor de filosofische overtuiging van de individuele mens

Van Elewyck

bestaat er geen meerderheid en geen minderheid. Vandaar dat het niet mogelijk is om de regels vervat in het Cultuurpact toe te passen voor de filosofische overtuiging, voor de persoonsgebonden materies. Vandaar dat men **wel** moet gaan naar waarborgen voor ieders filosofische overtuiging vervat in een afspraak, gelijkwaardig aan het Cultuurpact. Ik herinner er aan dat het Cultuurpact tot stand is gekomen na onderhandelingen tussen partijen. Waarom zou er geen filosofisch pact, of hoe het ook mag heten, kunnen tot stand komen via onderhandelingen tussen partijen?

Ten tweede, voor ons is het zeer duidelijk dat alles wat met schoolvrede te maken heeft vervat is in het Schoolpact, waarvoor de Schoolpactcommissie bevoegd is. Wij weigeren elke andere autoriteit te erkennen die in de plaats zou willen treden van de Schoolpactcommissie. Voor ons is er naast de schoolvrede en het Schoolpact niets anders.

Ten derde, wat de bevoegdheidsverdeling betreft, heeft u, mijnheer de Voorzitter, de zaken ongetwijfeld anders voorgesteld dan ze zijn verlopen tijdens de eerste vergaderingen van uw Executieve. Wij blijven bij onze stelling dat een goede verdeling van de bevoegdheden in de schoot van de Executieve berust op goede afspraken; daarvoor zijn nieuwe onderhandelingen nodig en onontbeerlijk.

Om al deze redenen hebben wij na uw antwoord te hebben gehoord geen reden om terug te komen op de houding die we aanvankelijk hebben aangekondigd. De hele SP-fractie zal zich zo dadelijk bij de stemming onthouden.

De Voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik zou eveneens vanaf mijn plaats geantwoord hebben, maar ik vond het een beetje vervelend. Op die manier zou ik voortdurend in uw rug hebben gekeken en ik veronderstel dat gij niet graag in de rug wordt aangevallen.

Mijnheer de Voorzitter, ik moet eerlijk bekennen dat uw antwoord een technisch antwoord was. Naast de belangrijke technische uiteenzettingen in deze Raad heeft men ook politieke uiteenzettingen gehad over problemen als : wat is deze Raad, waar groeit deze Raad naartoe, moet dit een statisch gegeven zijn, moeten wij onze bevoegdheden uitbouwen? Op dat vlak hebt u zeer voorzichtig geantwoord. U hebt gezegd dat wij ons binnen het strikte kader van de wet zullen houden. De wet, niets meer dan de wet. Dat is een uitspraak die u trouwens persoonlijk zeer goed kent.

U zegt eveneens dat wij niet in euforie moeten leven. Mag ik u zeggen, mijnheer de Voorzitter, de euforie rond de mogelijkheden van de Vlaamse Raad, rond dat grote lichaam dat de Vlaamse Raad zou zijn, is niet door ons geschapen. Wij hebben in het verleden altijd gezegd en aangeklaagd dat de mogelijkheden van deze Raad te beperkt waren. U zegt nu dat men buiten uit de euforie niet naar, binnen moet overplanten.

Wij zijn de mening toegedaan dat in deze Raad de brede belangen van het Vlaamse volk op alle terreinen aan bod moeten kunnen komen en dat wij daarover vrijuit, nuchter en zakelijk moeten kunnen praten.

De Volksunie zal zich bij de stemming over de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve onthouden. Ondanks het feit dat heel wat positieve en waardevolle beleidslijnen werden aangegeven, kunnen wij niet ja stemmen wegens de opdeling van de Vlaamse Executieve in meerderheid en minderheid, dit tegen de geest van de bijzondere wet in en wegens het nog niet ten volle toekennen van het vijfde bevoegdheidspakket aan een van de partners in deze wettelijke proportionele Executieve. **(Applaus bij de VU en de SP)**

De Voorzitter : De heer De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheid, heeft het woord.

Minister R. De Wulf : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, mede in naam van mijn collega, Marc Galle, wens ik de volgende verklaring af te leggen.

Er werden bij de inwerkingtreding van de Vlaamse Executieve, meer bepaald bij de toewijzing van de residuair materies en de bevoegdheidsdelegaties, ernstige vergissingen begaan. De socialistische ministers werden door sommige collega's niet als volwaardige partners beschouwd. Dit was voor hen een kaakslag. Deze vergissingen zijn tot op heden niet hersteld. Deze wezenlijke tekortkomingen beletten ons ja te stemmen.

Toch blijven wij hopen dat er zich in een geest van openheid, samenwerking en loyaliteit, een kentering ten goede zal voordoen en dat de Vlaamse Executieve voortaan bij haar beleidsvoering een zo ruim mogelijke eensgezinde besluitvorming zal nastreven.

In dit opzicht erkennen wij dat, bij het opstellen van de beleidsverklaring, weliswaar pas op het einde, openingen werden gemaakt en dat aan tal van onze bekommernissen tegemoet werd gekomen.

Wij wensen verder in een opbouwende zin bij te dragen tot de verwezenlijking van de grootse taak die de Vlaamse Executieve zich heeft gesteld en zullen dus niet neen stemmen.

Maar door de feiten gedwongen, en zeer tot onze spijt, moeten wij ons bij de stemming onthouden.

De heer H. Weckx : Dat is een dubbelzinnige houding.

Minister R. De Wulf : Onze onthouding voegt zich bij die welke ook door de SP-fractievoorzitter werd aangekondigd om de redenen door hem uiteengezet. Dit is geen blijk van negatieve ingesteldheid,...

De heer J. Van Elewyck : Integendeel.

Minister R. De Wulf : ..., maar de consequente uiting van onze overtuiging. Het is een waarschuwing dat het beleid van de Vlaamse regering best **mét** ons en niet tegen ons wordt gevoerd. Wij zijn er immers van overtuigd dat de prille Vlaamse zelfstandigheid een reële kans moet krijgen op basis van een eerlijke en open dialoog. In deze geest kan op onze inzet alvast worden gerekend. **(Applaus bij de SP)**

De heer F. Swaelen : U heeft de beleidsverklaring mee opgesteld.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Er zijn in deze Raad ministers gekozen die tegen zichzelf stemmen.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (**Neen**)

Daar niemand meer het woord vraagt, is het debat gesloten.

MOTIE houdende vertrouwenskwestie tot besluit van de Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Conform artikel 52 van ons reglement is aan de orde de hoofdelijke stemming over de motie houdende vertrouwenskwestie tot besluit van de Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve.

Daar de Raad zich hier moet uitspreken over aangelegenheden die zowel artikel 59bis als 107quater van de Grondwet betreffen, staan wij voor een technisch probleem. Enerzijds zijn er zes leden die inzake artikel 59bis niet aan de stemming mogen deelnemen, wat een verschil in quorum betekent, en anderzijds is er de beperktheid van de elektrische stemapparatuur, die het onmiddellijk ontcijferen van de resultaten van een gecombineerde stemming onmogelijk maakt. Om de zaken te vereenvoudigen, zie ik mij derhalve verplicht twee afzonderlijke stemmingen te houden.

De heer V. Anciaux : Mijnheer de Voorzitter, het is al te gek dat ik in het kader van een regeling die twee jaar geleden werd opgemaakt, uitgesloten ben om mij uit te spreken over aangelegenheden die mij aangaan. Ik voel mij als Brusselse Vlaming of als Vlaamse Brusselaar evenveel verbonden met de Vlaamse Gemeenschap als wie ook uit Vlaanderen. Ik geloof dat wij zo autonoom en zelfstandig zouden moeten zijn om deze regeling te wijzigen. (**Applaus bij de W**)

De Voorzitter : Dames en heren, zo-

lang de wettelijke bepaling niet is gewijzigd, moet ik de wettelijke regeling toepassen. Daarom zie ik mij verplicht twee afzonderlijke stemmingen te houden. Ik wil u evenwel doen opmerken dat na deze twee hoofdelijke stemmingen er nog een stemming is over een motie die werd ingediend door de heer Anciaux C.S. en waarover wij nadien zullen stemmen.

De heer T. Delahaye : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag mij af waarom ik niet aan de stemming mag deelnemen. Mijn woonplaats is Linkebeek en bijgevolg meen ik volwaardig te kunnen stemmen zoals de andere leden. Ik werd aangemerkt als zijnde verkozen te Brussel en dat is Brussel-Hoofdstad. Dat schijnt niet waar te zijn. Krachtens het reglement moet ik volwaardig deel uitmaken van de Vergadering.

De heer J. Van Elewyck : Zeer juist.

De Voorzitter : Mijnheer Delahaye, de Commissie voor het onderzoek naar de taalgroep heeft u ingedeeld bij de leden die alleen niet mogen stemmen voor de materie van artikel 107quater.

De heer V. Anciaux : Wet is wet.

De heer T. Delahaye : Zoniet rekent u Linkebeek tot Brussel-Hoofdstad. (**Gelach bij de W**)

De Voorzitter : Wij moeten elkaar goed begrijpen. Dit is zo aanvaard geweest door deze Raad. Deze Raad heeft zich daarover uitgesproken. Bij de eerste vergadering heeft iedereen kennis gekregen van de zes leden die onder deze reglementering vallen. Ik herhaal nog even hun namen : mevrouw Rika Steyaert en de heren Weckx, De Winter, mevrouw Neyts-Uyttebroeck, de heren Anciaux en Delahaye. Dit is beslist geweest bij onze installatievergadering.

De heer T. Delahaye : Ik heb geen kennis gehad van de beslissing, dat ik deel uitmaakte van deze zes leden. Bijgevolg kon ik mij daartegen niet verzetten en kan er dus geen enkele dubbelzinnigheid bestaan. Alle briefwisseling van de Vlaamse Raad is trouwens gericht aan mijn woonplaats.

De Voorzitter : Het onderzoek naar de taalgroep is gebeurd tijdens de eerste

installatievergadering van deze Raad.

De heer J. Van Elewyck : Wij kunnen de wet toch niet veranderen.

De Voorzitter : Mijnheer Delahaye, de adressenlijst van de leden van de Vlaamse Raad werd u toegestuurd. Daarin staat dat u woonachtig is in Brussel. U heeft geen enkele opmerking gemaakt. Bijgevolg hebben wij u zo ingeschreven.

De heer T. Delahaye : Ik vestig er uw aandacht op dat het adres vermeld in de adressenlijst van de leden van de Vlaamse Raad, dat van mijn kantoor is. Ik heb aan de diensten van de Kamer gevraagd al mijn briefwisseling naar mijn kantoor te sturen. Dit heeft niets te maken met een woonplaats.

De heer W. Jorissen : Hij betaalt belastingen te Linkebeek.

De Voorzitter : Wij gaan nu over tot de stemming. Als er een wijziging moet gebeuren dan zal de heer Delahaye het nodige moeten doen. Wij moeten nu echter rekening houden met de beslissing van de Raad.

De heer J. Valkeniers : Hij betaalt toch belastingen in Linkebeek.

De Voorzitter : De heer Delahaye staat gedomicilieerd in Brussel en er werd geen enkele wijziging aangebracht. Wij stemmen eerst over de aangelegenheden die betrekking hebben op artikel 59bis van de Grondwet. Hieraan mogen alle leden deelnemen.

Begin van de stemming
Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)
Einde van de stemverrichtingen.
Ziehier de uitslag van de stemmingen :

138 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

83 leden hebben ja geantwoord ;

2 leden hebben neen geantwoord ;

53 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

De motie houdende vertrouwenskwestie is aangenomen wat de aangelegenheden betreft die betrekking hebben op artikel 59bis van de Grondwet.

Ik neem aan dat de redenen van on-

Voorzitter

houding deze zijn die reeds werden meegedeeld.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bonnell R.
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Coens D.
Coppieters A.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
Declercq C.
De Cooman C.
De Croo H.
De Grève L.
De Keersmaeker P.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
De Winter A.
D'Hondt-Van Opdenbosch P.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Eyskens M.
Flamant E.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Neyts-Uytbroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Poma K.
Rutten M.

Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vandermarliere J.
Vandersmissen E.
Van de Velde L.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Weckx H.
Windels R.

NEEN hebben geantwoord :

Delahaye T.
Dillen K.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Anciaux V.
Baldewijns E.
Belmans J.
Bogaerts A.
Bossuyt G.
Bourry M.
Capoen M.
Carpels O.
Caudron J.
Claes W.
Cools B.
Coppens E.
De Baere A.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
Detiege L. (Mevr.)
De Wulf R.
Férrir J.
Gabriels J.
Galle M.
Hostekint R.
Jorissen W.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Maes R.

Meyntjens O.
Ramaekers J.
Rubens H.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Tobback L.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Vandenhove M.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste F.
Vanvelthoven L.
Verniers J.
Vervaet D.
Willockx F.
Wyninckx J.

De Voorzitter : Wij stemmen nu over de aangelegenheden die betrekking hebben op artikel 107quater van de Grondwet.

Begin van de stemming.
Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.
Ziehier het resultaat :
132 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
79 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft neen geantwoord ;
52 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

De motie houdende vertrouwenskwestie is aangenomen wat de aangelegenheden betreft die betrekking hebben op artikel 107quater van de Grondwet.

Ik veronderstel dat de leden die zich hebben onthouden dit deden om de reeds aangegeven redenen.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.

Voorzitter

Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bonnell R.
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Coens D.
Coppieters A.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
Declercq C.
De Clercq W.
De Croo H.
De Grève L.
De Keersmaecker P.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
D'Hondt-Van Opdenbosch P.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Eyskens M.
Flamant E.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Poma K.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vandermarliere J.

Vandersmissen E.
Van de Velde L.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Windels R.

NEEN heeft geantwoord :
Dillen K.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Baldewijns E.
Belmans J.
Bogaerts A.
Bossuyt G.
Bourry M.
Capoen M.
Carpels O.
Caudron J.
Claes W.
Cools B.
Coppens E.
De Baere A.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debusseré F.
Declercq R.
Detiege L. (Mevr.)
De Wulf R.
Féris J.
Gabriels J.
Galle M.
Hostekint R.
Jorissen W.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Maes R.
Meyntjens O.
Ramaekers J.
Rubens H.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Toback L.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Vandenhove M.
Vanderheyden V.
Vanderpoorten H.

Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste F.
Vanvelthoven L.
Verniers J.
Vervaeke D.
Willockx F.
Wyninckx J.

De heer T. Delahaye : Deze stemming is ongeldig, mijnheer de Voorzitter.

MOTIE betreffende een belangenconflict

Bespreking

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is thans de motie betreffende een belangenconflict ingediend door de heren Anciaux, Verhaegen, De Greve, Van Elewyck, Van Grembergen en Jorissen.

De bespreking is geopend.

Vraagt iemand het woord ?

De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, dames en heren collega's, vooraf wil ik verklaren dat ik het bijzonder erg vind dat een lid verkozen in Vlaanderen, die bijgevolg normaal deel uitmaakt van de Vlaamse Raad, door de Raad van de Franse Gemeenschap wordt opgenomen en het hem zelfs wordt toegestaan een voorstel van decreet in te dienen. Het gaat hier over dit voorstel van decreet.

Het voorstel van decreet dat in de Franse Gemeenschapsraad is ingediend door de heren Lagasse en Peetermans en door mevrouw Boniface, houdt in dat de Franse Executieve Franstalig onderwijs zou mogen organiseren, subsidiëren en erkennen buiten de grenzen van het gebied van de Franse Gemeenschap, dus in Vlaanderen, door onderwijsinstellingen te Brussel of Wallonië, en dit slechts op vraag van twintig ouders.

Een deel van de SP-fractie met (voorgond) SP-Ministers M. Galle en R. De Wulf; leden van de Vlaamse Executieve. Tweede rij (rechts) : Staatssecretarissen A.-M. Neyts-Uytenbroeck en A. Kempinaire, leden van de nationale regering. Respectievelijk derde en vierde rij (rechts) : de heren G. Temmerman en E. Baldewijns, SP-sprekers in het debat

Wat de subsidiëeringsnormen betreft, willen de indieners van dit voorstel van decreet dat de schoolbevolking van deze zogenaamde „filialen” gevoegd wordt bij het aantal kinderen van de school waaraan zij gehecht zijn. Hetzelfde beogen zij wat de normen en de regels voor de homologatie van de diploma's aangaat.

Het komt erop neer dat, vrijwel slechts op aanvraag van twintig ouders, Franstalig onderwijs overal in Vlaanderen zou kunnen worden opgericht, weliswaar gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap, maar volgens subsidiëeringsnormen waarbij de schoolbevolking van heel het Franstalig net zou aangroeien.

Wij die deze motie indienen, zijn van

oordeel dat de toepassing van artikel 32, paragraaf 1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 moet worden gevraagd, namelijk de schorsing van de procedure. Immers dit voorstel van decreet berokkent nadeel aan de Vlaamse Raad en is regelrecht in strijd met de wetten van 8 en 9 augustus 1980 en met de wetgeving op de taalregeling in het onderwijs. Ik meen dat het hier om een, aantasting gaat van het erkend beginsel van de homogeniteit en de integriteit van Vlaanderen.

Dames en heren collega's, de indieners behoren tot de voornaamste erkende fracties in deze Raad. Ik ben van oordeel dat wij bijgevolg heel gemakkelijk een unanimité zouden kunnen bereiken, alvast het vereiste drievierde-aantal, derwijze dat de pro-

cedure in de Franse Gemeenschapsraad wordt opgeschort met het oog op overleg. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : Naar het mij voorkomt, zou in het begin van de eerste zin een kleine toevoeging moeten worden aangebracht, zodat de aanhef zou luiden als volgt : „De Vlaamse Raad oordeelt dat hij ernstig in zijn belangen kan worden benadeeld...”. **(Instemming)**

Kunnen wij overgaan tot de stemming ? De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer L. Van den Brande : Mijnheer de Voorzitter, de motie strekt ertoe te stemmen dat de Raad in zijn belangen geschaad wordt. Zou het niet beter zijn te stellen dat de Vlaamse Ge-

Van den Brande

meenschap in haar belangen kan worden benadeeld ?

De Voorzitter : Ik lees u de wettekst. Het betreft artikel 32, paragraaf 1 : „Indien een Raad of een Wetgevende Kamer oordeelt dat hij of zij ernstig kan worden benadeeld door een in een andere Raad ingediend ontwerp of voorstel van decreet of door een in een Wetgevende Kamer ingediend ontwerp of voorstel van wet, kan de betrokken Raad of de Wetgevende Kamer...”

Ik meen dat de voorgestelde tekst volstaat en dat het misschien niet volstrekt noodzakelijk is er de woorden „in zijn belangen” aan toe te voegen. Ik ga akkoord dat het niet als dusdanig in de wet staat, maar het staat wel in ons reglement om het onderscheid tussen de verschillende moties duidelijk te maken.

Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

De bespreking is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie betreffende een belangenconflict.

Begin van de stemming.
Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**
Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier de uitslag van de stemming :
128 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
128 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt de Raad de motie betreffende een belangenconflict aan ; zij zal met het oog op overleg aan de Voorzitter van de Franse Gemeenschapsraad worden overgezonden.

Akkermans P.
Anciaux V.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beerden G.
Belmans J.
Beysen E.
Blanckaert K.

Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bonnell R.
Bossuyt G.
Bourgeois A.
Bourry M.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Claes W.
Coens D.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems Jan
d'Alcantara A.
De Baere A.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debussere F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Croo H.
De Grève L.
De Keersmaeker~ P.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
D'Hondt-Van Opdenbosch P.
Diegenant A.
Dillen K.
Dupré J.
Eyskens M.
Féris J.
Flamant E.
Gabriels J.
Galle M.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Jorissen W.
Julliams I. (Mevr.)
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kempinaire A.
Knuts H.
Lavens A.
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Moors C.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.

Pede J.
Poma K.
Rubens H.
Rutten M.
Schiltz H.
Sleecx J.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlync A.
Steyaert R.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Thys J.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Belle I.
Van Boxelaer J.
Van Daele M.
Vandekerckhove R.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vandersmissen E.
Van de Velde L.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Vansteenkiste F.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Verniers J.
Vervaeck D.
Weckx H.
Willockx F.
Windels R.
Wyninckx J.

**REGELING VAN DE WERKZAAM-
HEDEN**

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Ik stel voor het bepalen van agenda, datum en uur voor onze volgende vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? **(Instemming)**

De vergadering is gesloten.

**— De vergadering wordt gesloten om
19.45 uur.**

Trefwoordenregister

Belangenconflict

Motie, blz. 152, 166
Hoofdelijke stemming, blz. 168

Beleidsverklaring

Debat, blz. 30, 60, 95, 103, 119, 152
Mededeling Vlaamse Executieve, blz. 30

Beschermde monumenten

Subsidiëring dringende werken, blz. 27

Boodschappen, blz. 24

BRT-serie

Collaboratie Tweede Wereldoorlog, blz. 28

Commissies

Samenstelling, blz. 29, 58

Dringende vraag

Zie Vrije radio's

Ingekomenstukken

Mondelinge vraag, blz. 37
Schriftelijke vragen, blz. 37
Voorstellen van decreet, blz. 23, 37

Internationaal Cultureel Centrum

Werking, blz. 26

Interpellaties

Retabel parochiekerk O-L-V-Lombeek, blz. 60, 95, 103, 119, 152
Taakverdeling Vlaamse Executieve, blz. 51
Werking Vlaamse Executieve, blz. 43
Zie ook Vlaamse Executieve

Leden

Afwezig met kennisgeving, blz. 23, 37, 95, 119

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 23, 37, 95, 119

Zie ook Commissies

Mededeling Voorzitter, blz. 58

Mondelinge Vraag

Zie Ingekomen stukken

Monumentenzorg

Bekrachtiging financieringsbesluit, blz. 28

Moties

Agenda, blz. 24
Belangenconflict, blz. 152, 166
Vertrouwenskwesitie, blz. 164

Openbarebibliotheken

Hoge Raad en provinciale coördinatiecomités, blz. 28

Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek

Restauratie retabel, blz. 30, 60, 95, 103, 119, 152

Reglement van Orde

Aanpassingen, blz. 37
Hoofdelijke stemming, blz. 50

Rouwhulde, blz. 24

Schriftelijkevragen

Zie Ingekomen stukken

Sociale woonwijken

Subsidiëring en coördinatie infrastructuurwerken, blz. 26

Stemmingen

Motie belangenconflict, blz. 168

Motie vertrouwenskwesitie, blz. 164
Reglement van Orde, blz. 50

Vaste Commissie voor Taaltoezicht

Voordracht kandidaten, blz. 50

Vertrouwenskwesitie

Motie, blz. 58
Hoofdelijke stemming, blz. 164

Vlaamse Executieve

Beleidsverklaring, blz. 30
Interpellaties, blz. 43, 51
Mededeling, blz. 30

Voorstellen van decreet

Zie Ingekomen stukken

Voorzitter Vlaamse Executieve

Bevoegdheid, blz. 51

Vragen

Zie Beschermde monumenten
BRT-serie
Internationaal Cultureel Centrum
Monumentenzorg
Nederlandstalige provinciale coördinatiecomités
Openbare bibliotheken
Sociale woonwijken

Vrije radio's

Legalisatie, blz. 25

Werkzaamheden

Regeling, blz. 35, 43, 93, 103, 118, 169
